

občina krško

LETO VII

ŠTEVILKA 12

DATUM 24. 12. 1986

NAS' GLAS

SKUPNE DELEGATSKE INFORMACIJE

Razmislek ob dnevu JLA:

OBRAMBOSLOVNI KADRI

Pred desetimi leti je bil na ljubljanski FSPN prvič organiziran študij obramboslovja. Usposabljal naj bi kadre za delo na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite v upravnih organih za ljudsko obrambo, štabih TO, združenem delu na področju obrambnih priprav ter vzgojno-izobraževalnih organizacij za poučevanje predmeta obramba in zaščita.

Žal se katedra za študij SLO pri FSPN danes bori s hudim pomanjkanjem kandidatov, ki jih je vedno malo. Med osnovnimi vzroki za to je pomanjkanje štipendij za študij. Dosedanje analize in ocene potreb po tovrstnih kadrih kažejo, da primanjkuje strokovnjakov za to področje, kar se marsikje maščuje s pomanjkljivo opravljenimi nalogami.

V krški občini je zagotovljena načrtovana kadrovska zasedba omenjenih strokovnjakov edino v upravnem organu. Razen tega sta v združenem delu zaposlena le še dva diplomanta katedre za SLO in še od teh dveh eden opravlja vodstvena dela in naloge. Več kot očitno je torej pomanjkanje tovrstnih kadrov, saj imamo vrsto organizacij združenega dela, ki bi si jih morale zagotoviti, pa jih nimajo niti v štipendijskih seznamih. To praktično pomeni, da jih ne bodo imele vsaj še šest let, če "svoje" štipendiste že jeseni pošljejo v šolo.

Uresničljiva je tudi možnost študija ob delu ali iz dela za kadre, ki jih organizacije združenega dela že imajo zadolžene za obrambne in varnostne priprave. Občinski sekretariat za ljudsko obrambo je tudi izdelal pregled organizacij, ki bi vsekakor morale poskrbeti za zagotovitev ustrezne sistemizacije pri teh delih in nalogah ter nato vztrajati še na njihovi uresnitvi. S tem ne bi smeli odlašati.

Tokratna komentatorska tema ob dnevu JLA (22. decembra) ni običajno slavnostna, ker menimo, da mora slavo slediti predvsem dobro opravljenemu delu. Torej: tistim, ki so si z dobrim delom to zaslužili, gre vse priznanje in naša skupna voščila; seznam odlikovancev jih navaja! Ostali pa si lahko ob prazniku zastavijo nalogo in ob letu - v prazničnem vzdušju upotoljijo, da je uresničena. Praznik lahko počastimo tudi delovno.

REFERENDUMI ZA OBČINSKI IN KRAJEVNE SAMOPRISPEVKE — ZAČASNO ODLOŽENI!

Vsi trije zbori Skupščine občine Krško so 9. 12. 1986 razpravljali o predlogu razpisa za občinski samoprispevek, s katerim naj bi sofinancirali gradnjo Zdravstvenega doma Krško. Na pobudo IS SO Krško so po razpravi soglasno sprejeli odločitev, da ga (skupaj z glasovanji za krajevne samoprispevke) ne izvedejo na predloženi datum, to je 18. 1. 1987, marveč akcijo prestavijo na kasneje. Razlogi za to so predvsem v premalo dorečenih in še neuskkljenih programih krajevnih samoprispevkov ter ponovna proučitev možnosti, da se samoprispevek za Zdravstveni dom kot celota vključi v krajevne samoprispevke.

JLA je tako danes močna, moderno opravičena in sodobna sila, ki se po strokovnosti, znanju, učinkovitosti in borbeni pripravljenosti lahko primerja z najsodobnejšimi vrstnicami v svetu. Ob tem pa jo odlikujejo vrline, ki niso lastne nobenim drugim armadam v svetu. Ostala je namreč ljudska, množična, slehernemu državljanu neodtujena sila, kot izredno pomemben dejavnik v ohranjanju pridobitev revolucije in pomemben element nadaljnjega družbenega razvoja. Naša armada pa drugačna tudi ne more biti, saj jo je organiziral in vodil njen neponovljivi vrhovni komandant, maršal Tito. Imeli smo izjemno srečo, da smo prav v letih največje narodne nevarnosti imeli tako velikega voditelja.

Naša družbena usmeritev in politika sta veskozi služili njim. Na takšnih usmeritvah je zgrajena naša JLA in kot taka je neločljivi del našega družbenoekonomskega in družbenopolitičnega razvoja. Ona je vpeta v naše delo in življenje. V zaostrenih gospodarskih in siceršnjih razmerah doma in v svetu se takšna njena vloga veča. V takih družbenih razmerah pa je njena vloga in odgovornost za varovanje pridobljenega še toliko večja. Seveda pa je s tem njena

vloga in odgovornost tudi bolj izpostavljena tako znotraj države kot izven nje. Zato skušajo tisti, ki mečejo cokle med kolesa našega razvoja, s tem načenjati njeno trdnost. Tako z odkritimi napadi na naš družbeni sistem kot s potvarjenjem določenih razmišljanj – tudi o civilnem služenju vojaškega roka – češ da je to napad na JLA. Takim težnjam se JLA in mi vsi moramo upreti in z resnico dokazati zmotnost takih laži.

Kot v času revolucije tudi danes vojska ni zgolj vojska. Ob svojih zahtevnih nalogah najde vedno čas, da afirmira svojo ljudskost. Pomembno mesto v tej njeni vlogi predstavlja tudi teritorialna obramba. Ta del oborožene komponente je še posebno ljudskega značaja in s svojo aktivno vlogo krepi in vedno znova afirmira koncept naše ljudske obrambe. Praktično ni kraja, v katerem krajan niso čutili njeno pripravljenost in prispevek v razreševanju svojih potreb. V podkrepitev temu govorijo nešteti kilometri cest, vodovodov, mostov, nesebična pomoč pri elementarnih in drugih nesrečah ter naravnih ujmah. Tudi v teh akcijah se kaže pripravljenost in moč naših oboroženih sil, kot tudi njihova usposobljenost. To je podružabljanje njene funkcije. Zato tudi lahko govorimo o usposobljenosti slehernega izmed nas za naloge v oboroženem odporu. Tako smo vsi armada. To pa je sila, ki je ne premorejo mnogi močnejši narodi od nas.

Naša vojska se ne bori zgolj z orožjem, ampak predvsem s pri-padnostjo in zavestjo ter odločnostjo, ohraniti kar imamo. To pa je tisto, kar imamo več od drugih, tisto, kar je že v najtežjih časih naše zgodovine čutilo in spravljal sovražnika na kolena.

MALA PLAKETA JLA ZA TCP »DJURO SALAJ«

MALA PLAKETA JLA ZA TCP »DJURO SALAJ«

Ob 22. decembru (dnevu JLA) bo TCP »Djuro Salaj« iz Krškega v Cerkljah prejela malo plaketo oboroženih sil JLA. Kolektivu jo bo podelila V.P. 5551 Zagreb, ukaz o dodelitvi pa je podpisal generalmajor Zvonko Jurjevič. V obrazložitvi je zapisano, da prejme TCP plaketo za sodelovanje in prispevek pri organizaciji vrste manifestacij ob negovanju revolucionarnih tradicij. Letalska enota v Cerkljah ob Krki, ki je TCP predlagala za odlikovanje, neguje tradicije in revolucionarno izročilo 2. eskadrilje NOVJI

(Iz govora predsednika Sveta za SLO in DS na slovesni podelitvi priznanj ob dnevu JLA, 19.12.1986.)

PRIZNANJA OB DNEVU JLA

Slovesnost, posvečeno dnevu JLA – bila je 19. decembra v skupščinski dvorani – so organizatorji izkoristili za podelitev številnih priznanj organizacijam in posameznim zaslužnim aktivistom, ki delajo na področju TO.

Komandant RŠ TO Slovenije, Edvard Pavčič, je podelil plaketo TO občinskemu štabu TO iz Krškega, pohvalo pa rezervnemu vodniku I. razreda, Viliju Libenšku. Za doslej dosežene uspehe pri usposabljanju je prejela pohvalo enota PZO rez. kap. Franca BAZNIKA iz OŠTO Krško.

Pohvale komandanta TO Posavja so prejeli: rezervna kapetana Franc Baznik in Ivan Muster, rezervni podporočnik I. razreda Branko Pirc ml., rezervni vodnik I. razreda Ratko Bugeza in rezervni vojak Anton Kartuš.

Komandant krškega občinskega štaba TO, rezervni major Ernest Breznikar, je podelil priznanje VP 3363/20 Cerklje ob Krki, pohvale pa rezervnemu kapetanu Iztoku Uršiču, rezervnemu poročniku Slavku Janežiču, rezervnemu višjemu vodniku I. razreda Vidu Cizerletu, rezervnemu vodniku Andriji Cimermanu, rezervnemu desetarju Milanu Glasu ter rezervnim vojakom Rastislavu Florjančiču, Marjanu Brinovcu, Marjanu Rangisu, Edvardu Šobi, Francu Cerovšku, Jožefu Jazbinšku, Stanislavu Mačku, Srečku Škobernetu, Janezu Hictalerju, Marjanu Šebjanu in Jožetu Lesjaku.

Na isti slovesnosti so podelili tudi odličja ZRVS.

Plaketo ZRVS Jugoslavije je prejel Ivan Srpčič (Krško), zlato značko ZRVS Jugoslavije Jože Čizmek (Senovo) in Anton Alegro (Brestanica), plaketo ZRVS Slovenije Branko Šoba st. (Zdole), znak ZRVS Slovenije pa Miroslav Bračun (Brestanica).

Tudi krška občinska konferenca ZRVS je podelila nekaj priznanj. Prejeli so jih: Miran Stanko (Krško), Gorazd Šošter (Kostanjevica) in Milan Dular (Senovo).

Pohvale je OK ZRVS podelila Slavku Germeku (Krško), Branku Kerinu (V. Podlog) in Jožetu Bedenku (Leskovec).

Med prejemniki priznanja Republiškega sekretariata za ljudsko obrambo je tudi predmetna učiteljica z OŠ Jurij Dalmatin, Marija SEDAJ.

ŠPORTNO SREČANJE OB 22. DECEMBRU

Tudi v okviru letošnjih slovesnostih ob dnevu JLA, 22. decembru, je bilo tradicionalno srečanje športnih ekip iz Posavja. Udeležile so se ga ekipe leta lišča Cerklje, Krškega, Sevnice in Brežic, pokroviteljstvo pa so prevzeli Skupščina občine, Občinski svet zveze sindikatov Slovenije, Občinska konferenca socialistične zveze delovnega ljudstva, Občinski štab za teritorialno obrambo Krško.

Tekmovanje je bilo 13. decembra udeleženci pa so se pomerili v streljanju z zračno puško odbojnki namiznem tenisu, kegljanju in šahu.

V skupni uvrstitvi je prvo mesto dosegla občina Krško, drugo letališče Cerklje tretje Brežice in četrto Sevnica. Po disciplinah pa so bile uvrstitve naslednje

Streljanje: 1. Krško, 2. Brežice, 3. Letališče. Odbojka: 1. Letališče 2. Krško, 3. Brežice, 4. Sevnica. Šah: 1. Krško, 2. Sevnica 3. Brežice, 4. Letališče. Namizni tenis: 1. Krško, 2. Sevnica 3. Letališče. Keglanje: 1. Letališče, 2. Krško.

TRAP TEKMOVANJE OB 22. DECEMBRU

Pod pokroviteljstvom Obč. štaba za Teritorialno obrambo Krško je bilo v soboto 20. decembra „v počastitev dneva JLA na Trški gori tekmovalje v streljanju na glinaste golobe. To je že četrto tako tekmovalje pod pokroviteljstvom OŠTO in iz začetnega s skromno udeležbo se je razvilo v srečanje strelskih ekip iz cele SR Slovenije. Tokrat se je namreč na Trški gori zbralo kar 12 štiričlanskih ekip in 10 posameznikov, torej skupno 58 strelcev iz Posavja, Kumrovc, Ormoža, Ivančne gorice in Celja.

Rezultati: od možnih 60 golobov so jih ekipe nastreljale:

1. SD Partizan Krško 55,
2. LD Artiče Krško 52
3. SD Kumrovec 51

Posamezniki so izmed 15 možnih golobov zbrali

1. Bezjak Ivan, SD Ormož 15
2. Zupan Jože, LD Podsreda: 14
3. Žabkar Jože, SD Partizan Krško. 14

občina krško

NAS' GLAS

SKUPNE DELEGATSKE INFORMACIJE

Povzetki delegatskih gradiv

ZASEDANJE ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE KRŠKO

Na zasedanju, ki je bilo v sredo, 24. decembra, so skupščinski zbori obravnavali:

— predlog odloka o začasnem financiranju splošnih družbenih potreb občine Krško v I. trimesečju 1987;

— predlog odloka o financiranju samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti za obdobje 1986 — 1990;

— predlog odloka o virih, osnovah in stopnjah prispevkov za financiranje programov SIS na področju materialne proizvodnje ter programa SLO in DS v občini Krško, ki jih plačujejo zavezanci, ki niso sklenili samoupravnih sporazumov o temeljnih planov za obdobje 1986 — 1990;

— predlog odloka o dopolnitvi odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča;

— predlog odloka o prenehanju lastninske pravice na območju ZN gramoznice Stari grad;

— predlog odloka o ZN Spodnji grič II;

— predlog odloka o določitvi matičnih območij in načinu vodenja rojstnih matičnih knjig in matičnih knjig umrlih v občini Krško;

— predloge in vprašanja delegacij.

občina krško

NAS' GLAS

SKUPNE DELEGATSKE INFORMACIJE

občina krško

NAS' GLAS

SKUPNE DELEGATSKE INFORMACIJE

IZ ZAPISNIKA

Uvodna beseda Igorja Dobrovnika ob obravnavi osnutka občinske resolucije za leto 1987

— Osutek resolucije temelji na planih OZD s področja gospodarstva in družbenih dejavnosti za prihodnje leto. Resolucija je zatorej skupni dogovor delegatske skupščine, temeljnih nosilcev planiranja in vseh izvajalcev sprejetih usmeritev. Ta dogovor mora zato vsebovati opredelitve, ki bodo sedanje razmere lahko resnično spremenile. Že vrsto let namreč ugotavljamo, da pripravljamo dobre analize, da znamo postaviti pravo diagnozo za sedanje razmere, dogovorjenega zdravljenja pa ne izvajamo. Neizpolnjevanje dogovorjene politike pomeni kršitev delovnih obvez, od ZIS in zvezne skupščine navzdol. V resolucijo naj bodo vključene zadeve, ki smo jih dejansko sposobni uresničiti — s polno mero odgovornosti. Pri spreminjanju sedanjih gospodarskih razmer mora biti težišče na kakovostnejšem gospodarstvu, na taki naravnosti industrijske proizvodnje, ki bo sposobna za izvoz. Tega še vedno ne poj-

mujemo kot prvenstveno nalogo, pri čemer moramo imeti v mislih vendarle devizno bilanco na ravni države in sene smemo zadovoljiti samo s pozitivnimi rezultati na ravni naše občine. Seveda je res tudi to, da bi morali tako gospodarsko naravnost v večji meri podpreti ustrezni ukrepi ZIS.

— Temeljna usmeritev občinske resolucije za prihodnje leto je tudi odpravljanje gospodarskih izgub, ki so v tem letu močno narastle in krepko načele gospodarsko akumulacijo. Le-to bomo morali že letos, pa tudi v prihodnjem letu še prerazporediti. To bo zahteval republiški interventni zakon o pokrivanju izgub v EGS, prerazporeditev pa bo potrebna tudi zaradi naših (občinskih) izgub. Te dni je skupščina občinskega sklada gospodarskih rezerv na novo sprejela sklep o uvedbi 5-odstotne stopnje za pokrivanje izgub v DO Kovinarska (ob njej pa so izgubali še Novoles — TOZD Bor, prašičja farma DO M-Agrokombinat ter OZD v okviru elektrogospodarstva in energetike).

— V leto 1987 bomo stopili z izredno nizko akumulacijo, po drugi strani pa z dokaj obvezujočimi resolucijskimi nalogami. V povezavi enega z drugim bi razmere lahko ocenili za dokaj črne, vendar bi se jih dalo z odgovornostjo ter kakovostnejšim posegom v naše gospodarjenje v precejšnji meri omiliti.

Predvsem naj bi višjo kakovost gospodarjenja dosegli v naši industriji oziroma v okviru razvojnih nosilcev nekaterih panog. Te so: papirno-celulozna, kovinska predelovalna industrija (s sanacijo Kovinarske) in energetika. S temi panogami bo imel ISSO še vrsto konkretnih pogovorov. Prav tako ostaja v razvojni prioriteti kmetijstvo, ki smo mu trajno namenili (zavarovali) okoli 14 tisoč ha zemljišč. Nič manj ne bi smeli pričakovati od razvoja drobnega gospodarstva, ki naj postane predvsem dopolnilo industriji, ter od gostinstva s turizmom. Za področje drobnega gospodarstva pripravljamo posebno poročilo (analizo), ki bo obdelala dosedanje razvojno pot panoge in bo hkrati predstavila tudi davčno politiko za to področje. Za področje turizma, ki ima precejšnje razvojne možnosti, pa zaenkrat še nimamo opredeljenega pravega nosilca razvoja.

— Take usmeritve so hkrati temelj za našo »porabo«, za naš družbeni standard. Predlog zvezne resolucije predvideva na tem področju 1,2-odstotno realno rast, pri nas pa bomo ovrednotenje tega deleža verjetno še popravljali. Kljub temu pa je očitno, da bo ta rast odvisna od uspešnosti našega gospodarjenja. V družbenih dejavnostih ne predvidevamo nobenih novih vlaganj in je zato temeljna usmeritev izboljšanje kakovosti dela teh dejavnosti. V tem okviru je seveda izjema zdravstvo s programom gradnje zdravstvenega doma. IS SO Krško je na svoji zadnji seji obravnaval predlog za razpis občinskega samoprispevka, ki naj bi zagotovil del potrebnega denarja za ta program, in sprejel sklep, da predlaga delegatom vseh treh zborov SO Krško umik sklepa o razpisu — vse že zastavljene aktivnosti pa se nadaljujejo. (Povzel Živko Šebek)

Zbori SO Krško so 9. decembra sprejeli osutek resolucije o družbenoekonomskem razvoju občine v letu 1987. Javna razprava bo potekala do 31. 12. 1986, to pa je tudi rok za posredovanje pripomb sestavljalcu.

Izvedba referenduma prestavljena

— Na podlagi dosedanjega policentričnega razvoja osnovnega zdravstvenega varstva v krški občini zadovoljuje prebivalstvo svoje potrebe različno v enotah Kostanjevica, Podbočje, Krško. Zaradi takih razmer smo se odločili predlagati različne stopnje za občinski samoprispevek. Žal pa tak pristop pravno-formalno ni mogoč po tolmačenju Ustave, nega sodišča SRŠ. Za način razpisa referenduma se bo treba zatoj na novo odločiti.

— IS SO meni, da dosedanja klima na terenu, predvsem v mestno-rajonskih

okvirih, še ni dosegla prave zagretosti in bi bil datum izvedbe referendumu, to je 18. 1. 1987, vprašljiv.

— Aktivnosti ne bi uspeli bistveno okrepiti zaradi bližajočih se praznikov in nekaterih drugih dejavnosti v bližnji prihodnosti.

— S časom izvedbe referendumu sovpadajo tudi polletne šolske počitnice.

Za nadaljevanje aktivnosti za pripravo referendumu je predsedstvo OK SZDL že imenovalo posebno koordinacijsko telo. Po mnenju Igorja Dobrovnika je referendumu za občinski in krajevne samopriskveke v osnutku resolucije za leto 1987 posvečeno premalo prostora. Več bi ga zahtevale ne le zaostrene gospodarske razmere in s tem toliko večja odgovornost do smelo zastavljenih akcij, marveč tudi uskladiitev programov krajevnih samopriskvekov z resolucijskimi cilji.

— Za naslednje zasedanje zborov skupščine občine Krško bo pripravljen tudi predlog odloka o sprejemu temeljev srednjeročnih razvojnih planov SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje. Ob tem je predsednik IS opozoril na povišanje prispevne stopnje za SKIS (za 1%), brez katere sicer ne bo moč izvesti prepotrebne sanacije razmer na tem področju.

— Predlagal je, da se v predlogu resolucije konkretno opredelijo nosilci in odgovornosti za izvajanje posameznih programov. Tako bo resolucijo lažje spremljati in sproti ustrezno ukrepati. (Povzel Živko Šebek)

Delegati so sprejeli

Na istem zasedanju skupščine so delegati sprejeli:

— aneks k dogovoru o usklajevanju davčne politike za obdobje 1986 — 1990;

— odlok o turistični taksi;

— odlok o organizaciji opazovanja in obveščanja na območju pokrajine Posavje (zaupno gradivo);

— odlok o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1987;

— odlok o določitvi obveznosti plačevanja prispevka za pospeševanje družbeno organizirane proizvodnje hrane v letu 1987 v občini Krško; obenem je bila sprejeta pobuda delegatov, da pristojne službe IS pripravijo pregled predvidenih prispevnih stopenj iz BOD za I. trimesečje 1987;

— osnutek odloka o določitvi matičnih območij in načinu vodenja rojstnih matičnih knjig in matičnih knjig umrlih v občini Krško;

— osnutek odloka o pomožnih objektih za potrebe občanov in njihovih družin;

— osnutek odloka o dopolnitvi odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega

zemljišča; pripomba, naj se M-Agrokombinat črta iz osnutka, je bila posredovana predlagatelju osnutka.

Skupščinski zbori so potrdili program in finančni načrt sklada stavbnih zemljišč za leto 1986. Izvolili so sodnike Temeljne sodišča Novo mesto in sodnike porotnike, izdali soglasje k imenovanju za vodji enot v Krškem in Novem mestu, imenovali namestnike javnega tožilca Temeljne javnega tožilstva v Novem mestu (vsi kandidati so bili objavljeni v NG 11, 1986); imenovali so komisijo za vloge in pritožbe pri SO Krško.

V SREDNJEROČNEM PLANU PREDVIDETI PROSTOR ZA BENCINSKO ČRPALKO V LESKOVCU

Za bencinsko črpalko, ki bo umaknjena iz starega mestnega jedra Krškega, bo treba zagotoviti nadomestni prostor. Možnost za nvo lokacijo je bila nakazana že z zazidalnim načrtom IC Žadovinek, dokončno pa je opredeljena v lokacijski dokumentaciji bencinskega servisa. Tako je za črpalko predviden prostor na območju zazidalnega načrta obrtne cone MDB v Leskovcu, parcelne številke 1245/3, št.p. 204, 930/2, 930/1, 972/60, 972/61, 972/65. Velikost se spremeni z 8 na 8,7 ha.

Osnutek bo javno razgrnjen v prostorih občinskega komiteja za družbeno planiranje, razvoj gospodarstva in urejanje prostora ter v IGMP Sava-TOZD Savaprojekt. Javna razprava bo trajala mesec dni, pripombe bo sprejemal komite.

SPREJEMANJE ZAZIDALNEGA NAČRTA

»SPODNJI GRIČ«

S tem zazidalnim načrtom obdelujemo območje v obliki trikotnika, omejenega Cesto krških žrtev, Leskovško cesto in Leskovskim potokom. Skupna površina območja je 21, 28 ha, od tega je 8,6 ha že zazidanih površin Spodnji Grič I.

Ostale površine so narejene za izgradnjo: zdravstvenega doma, doma počitka, vrstnih hiš, parkov, drobne obrti, gostinskih objektov, parkirišč, stanovanjskih območij, nakupovalnega centra, individualnih parcel in stanovanjskega bloka Grič I.

Ob obstoječem nakupovalnem centru je trg, ki ga uokvirjajo zgradbe, v katerih so lokali drobne obrti.

Dom upokoencev je odmaknjen od Ceste krških žrtev. Predvideva se centralni objekt z vsemi funkcijami (prehrana, nega, zdravniška pomoč, zabava) ter delno stanovanjski del, ostala stanovanja za upokoence bi se uredila v pritličnih etažah sosednjih stanovanjskih objektov.

Za lokacijo zdravstvenega doma je predviden prostor zahodno od blagovnice. Lokacija ima miren prostor z dobrimi prometnimi

zvezami. Dolgoročno je zastavljen tako, da se ustvari zdravstvena četrt, v kateri bodo povezani zdravstveni dom, lekarna in dom upokoencev, ki jim bo zagotovljen tudi bodoči razvoj širjenja v obstoječi park.

Vrstne hiše, ki jih je 59, tvorijo individualno pozidavo ob Leskovški cesti.

Stanovanjski bloki so locirani vzporedno z magistralno ceto in pravokotno nanjo. Za bloki so urejene zelenice in igrišča. Dostopi so urejeni z magistralne ceste z urejenimi parkirišči. V vseh objektih je predvideno skupno 302 stanovanjski enoti.

Ob Leskovškem potoku je predvidena zajezitev in parkovna ureditev večjih površin.

Gostinski objekti se predvidevajo kot poseben element mestnega prostora, na območju stare hiše z vrtom in zelenjem. Predlagana lokacija je najugodnejša zaradi ugodne lege v odnosu do nakupovalnega centra, industrijske cone, športno-rekreacijskega centra, stanovanjske soseske ter domačnosti okolja — zelenja (stara lipa), vodnjaka, arhitekturno oblikovanih elementov stare hiše.

V času javne razprave so prispele naslednje pripombe na osnutek zazidalnega načrta Spodnji Grič II:

1. ZDRAVSTVENI DOM KRŠKO:

povečanje površin za zdravstveni dom z 1,40 ha na 1,80 ha.

Pripomba se upošteva, ker so dodatne površine možne v bodočem parku neposredno ob zdravstvenem domu.

2. SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST KRŠKO:

a) rešitev ogrevanja

b) sprememba dela vrstnih hiš v individualne

c) bolj razčlenjena gradnja blokov

K a)

Z ozirom na predvideno fazno izgradnjo objektov in predvideno toplifikacijo mesta Krško so kot viri toplote predvidene kotlarne na El. kurilno olje. Kot začasna rešitev oziroma rezerva v primeru toplifikacije so predvidene štiri kotlarne: v domu počitka, zdravstvenem domu, v objektih E in A3.

K b)

Pripomba za spremembo dela vrstnih hiš v individualne ni sprejemljiva. Sklad stavbnih zemljišč vodi skupno z organizacijami združenega dela, Samoupravno komunalno interesno skupnostjo in bankami akcijo za aktiviranje čim večjega števila interesentov za vrstno gradnjo.

K c)

Pripomba bo upoštevana z izvedbenimi projekti.

3. DOM UPOKOJENCEV IN OSKRBOVANCEV IMPOLJA

predlaga morebitno zamenjavo kompleksa tri s kompleksom štiri.

Po naknadnem sestanku s predstavniki doma upokoencev se pripomba umika.

4. KRAJEVNA SKUPNOST KRŠKO IN KK SZDL KRŠKO:

pripombe niso predmet tega zazidalnega načrta.

5. SLAVA IN CVETO BEVK, KRŠKO, CKŽ 135:

upoštevati veljavni zazidalni načrt, ki že obravnava parcelo številka 977/1, k. o. Leskovec.

Ob sprejemu tega zazidalnega načrta se prekliče del prejšnjega zazidalnega načrta (prikrivana območja). Nadomestna parcela se najde v območju zazidalnega načrta Leskovec — Gmajna.

6. SLAVKO PIRC, KRŠKO, CKŽ 132:

- a) zakaj je na njegovi parceli že predvidena dejavnost
- b) kateri objekti so predvideni za gostinsko dejavnost
- c) kakšna rešitev stanovanjske problematike sedaj stanujočih na tej parceli se predvideva
- d) zakaj je predvidena gostinska dejavnost
- e) zaščita obstoječega vodnjaka
- f) v obstoječih objektih želi začeti obrtno dejavnost

K a), b) in d)

Odgovor je dan pri gostinskih objektih.

K c)

Možnost stanovanj je v bloku ali na individualnih parcelah.

K e)

Obstoječi vodnjak se zaščititi.

K f)

Obrtno dejavnost bo možno razvijati v prostori ob trgu pri nakupovalnem centru ali pa v obrtni coni MDB Leskovec.

Priloge: Komite za družbeno planiranje, razvoj gospodarstva in urejanje prostora

MATIČNA OBMOČJA IN MATIČNE KNJIGE

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti sta 9. 12. 1986 obravnavala osnutek odloka o določitvi matičnih območij in načinu vodenja rojstnih matičnih knjig in matičnih knjig umrlih. Pripomba delegatov, naj bodo v odloku določena tudi mesta, kjer se bodo matične knjige hranile, je vnesena v predlog odloka.

ZAČASNO FINANCIRANJE SPLOŠNIH DRUŽBENIH POTREB

Zakon o financiranju splošnih družbenih potreb v družbenopolitičnih skupnostih (Ur. list SRS št. 39/74 in 4/78) določa, da mora biti proračun družbenopolitične skupnosti sprejet pred pričetkom leta, na katero se nanaša. Kadar pa skupščina družbenopolitične skupnosti ne sprejme proračuna pred pričetkom leta, se financiranje lahko začasno nadaljuje na podlagi proračuna za prejšnje leto, vendar najdlje do 31. marca.

Glede na to, da dokumenti, ki so osnova za oblikovanje ravni splošne porabe v

VEČJE OBREMENITVE ZARADI MOTENJ PRI UPORABI STAVBNIH ZEMLJIŠČ

V predlogu odloka o dopolnitvi odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč so (za razliko od osnutka) splošni kriteriji za dodatno obremenitev, ki omogočajo, da se obremenijo vsi povzročitelji večjih motenj, ob morebitni sanaciji pa se dodatna obremenitev lahko odpravi. To naj bi zavezance stimuliralo k sanaciji oziroma odpravljanju virov onesnaževanja. Sprememba iz konkretnega v osnutek v splošno normo v predlogu nepomeni vsebinske spremembe osnutka, povečuje pa njegovo uporabnost.

letu 1987, še niso dokončno oblikovani, predvsem pa še ni sprejet družbeni dogovor o izvajanju politike na področju splošne porabe občin v SR Sloveniji za leto 1987, v predvidenem času ni bilo možno pripraviti osnutka o proračunu za leto 1987.

Financiranje organov in organizacij družbenopolitične skupnosti pa se mora

Splošni kriteriji motenj in obremenitve zanje so naslednji:

Naziv večje motnje	Dodatni %
1. onesnaževanje zraka (para, plini ipd.)	+ 50%
2. onesnaževanje voda (polucija, ogrevanje)	+ 50%
3. povzročanje hrupa	+ 50%
4. vizualne motnje okolja (neurejenost okolice proizvodnih prostorov ali neustrezajoča lokacija za dejavnost glede na prevladujočo namembnost prostora)	+ 50%
5. uporaba prostora za dejavnost ali na način, ki povzroča omejitve drugim uporabnikom prostora v radiju — do 1 km	+ 100%
— nad 1 km	+ 200%.*

nemoteno izvajati. V odloku o začasnem financiranju je določeno, da se splošne družbene potrebe do 31. marca 1987 financirajo na podlagi odloka o proračunu občine Krško za leto 1986, razporeditev prihodkov za ta čas pa ne sme preseči četrte sredstev, razporejenih za letošnje leto.

FINANCIRANJE SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI NA PODROČJIH DRUŽBENIH DEJAVNOSTI IN MATERIALNE PROIZVODNJE DO 1990

Komite za družbene dejavnosti ter komite za družbeno planiranje, razvoj gospodarstva in urejanje prostora sta pripravila predloga odlokov o financiranju SIS družbenih dejavnosti, programov SIS materialne proizvodnje ter programa splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v občini Krško za sedanje srednjeročno obdobje.

Prispevne stopnje po tem odloku so za SIS družbenih dejavnosti take, kot jih za posamezna obdobja (na podlagi letnih resolucij o urensičevanju srednjeročnega plana občine) določijo skupščine SIS teh dejavnosti. Prispevne stopnje za SIS materialne proizvodnje, katerih vir je dohodek, osnova pa bruto osebni dohodek, so naslednje:

1. za samoupravno stanovanjsko skupnost — za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu občine in republike — 2,10%, — za vzajemnost — 1%, — za manj razvite v republiki — 0,02% — za prenovalno stanovanj — 0,48%;
2. za samoupravno komunalno skupnost — za vzdrževanje in obnavljanje objektov in naprav kolektivne komunalne rabe — 2,5%;
3. za SIS za varstvo pred požari — za dejavnost požarnega varstva — 0,3%;

4. za SLO in DS — za financiranje skupnih nalog — 0,32%.

Do 28. 11. 1986 je k sporazumom o temeljih planov SIS pristopilo nekaj manj kot 80% udeležencev. To pomeni, da so samoupravni sporazumi za sedanje srednjeročno obdobje sklenjeni. Samoupravne organizacije in skupnosti, ki jih niso podpisale, pa k plačevanju prispevkov zavezuje odlok.

— V celoti doslej niso pristopili k samoupravnim sporazumom: Kovinarska (TOZD Industrijska oprema, Tehnoservis, Prodajni inženiring in DSSS), SOP (TOZD Oprema, IKON, Klepar, Storitve in DSSS), M-Agrokombinat (TOZD Vinogradništvo — kleti, TOK KTS in DSSS) ter krajevne skupnosti Senovo, Dolenja vas, Krško polje, Gora in Senuše.

— Samoupravnih sporazumov izobraževalne, raziskovalne, kulturne in telesnokulturne skupnosti niso sprejeli: Iskra — TOZD IE Kostanjevica, Pionir — TOZD Togrel in KS Raka.

— Samoupravnega sporazuma skupnosti za zaposlovanje nista podpisala Pionir — TOZD Togrel in KS Raka.

— Samoupravnega sporazuma zdravstvene skupnosti niso sprejeli: Pionir — TOZD Togrel,

KS Kostanjevica in KS Raka.

— K sporazumoma skupnosti otroškega varstva in skupnosti socialnega skrbstva ni pristopila KS Raka.

— Sporazuma SKIS niso sprejeli: IGMP Sava — DSSS, Metalna — TOZD TGO Senovo, GG — TOZD Bohor Senovo in Pionir — TOZD Togrel.

— Sporazuma samoupravne stanovanjske skupnosti ter sporazuma o združevanju sredstev za solidarno financiranje nalog SLO niso sprejeli: Osnovna šola Raka, VVZ Raka ter krajevna skupnost Raka.

— Sporazum o temeljih plana za vzdrževanje, varstvo in razvoj lokalnih cest niso sprejeli: GG Brežice — TOZD Bohor Senovo, KS Raka in SDK Krško.

— Sporazuma interesne skupnosti za varstvo pred požari nista sprejeli KS Raka in SDK Krško.

SPREMINJANJE ODLOKA O DAVKIH OBČANOV

Spremembe in dopolnitve odloka o davkih občanov so potrebne zaradi uskladitve občinskega odloka z ustreznimi zakonodajo in zaradi dvomov, ki so se pri uveljavljanju nekaterih določil odloka pojavljali v praksi.

Spremembe in dopolnitve so pojasnjene po posameznih členih osnutka.

1. člen

Sedmi člen odloka o davkih občanov (SDL, 20/85) določa stopnje občinskega davka od dohodkov iz kmetijske dejavnosti po skupinah katastrskih občin. Dodani tretji odstavek naj bi natančno določil, od katerega zneska odmerjenega davka se odštevajo ekonomske olajšave, priznane po odloku v čl. 11, 12, 13, 15, 16, in 17.

2. člen

V naši občini so dobri naravni pogoji za intenzivno kmetijsko proizvodnjo različnih vrst. Z njo se že ukvarja veliko število občanov, ki jim je to osnovna ali pa dopolnilna dejavnost. Dohodkovnih učinkov te proizvodnje pri obdavčevanju ni več mogoče primerjati z obdavčitvijo po katastrskem dohodku; ta je namreč znatno nižja. Zato je 9. člen odloka o davkih občanov dopolnjen z vrstami kmetijske proizvodnje, od katere se zavezanecem ugotavlja dejanski dohodek. Te dejavnosti so: reja perutnine, pridelava in skladiščenje sadja, vinogradništvo, kletarstvo in polnjenje, pisanje govedi in prašičev na industrijski način z več kot polovico kupljenih krmil industrijskega izvora, trsničarstvo, drevničarstvo, ribogojništvo, proizvodnja jagodičevja, vrtnin in cvetja ter mešana proizvodnja iz prej naštetih dejavnosti. Predvideni so tudi zneski, nad katerimi se dohodek obdavči. Obdavčitev znaša 30 % od ostanka čistega dohodka za zavezanca, ki jim je kmetijstvo osnovna dejavnost, in 35 % za tiste, ki se s to proizvodnjo ukvarjajo dopolnilno.

Davek od dohodkov iz premoženja in premoženjskih pravic se plačuje po naslednjih stopnjah:

OSNOVA v din

% davka

5. a člen

nad 139.140	do 139.140	15
nad 278.270	do 278.270	24
nad 417.410	do 417.410	33
nad 556.550	do 556.550	42
nad 695.680	do 695.680	50
nad 834.820	do 834.820	58
		65

Lestvica davčnih osnov se bo valorizirala letno v skladu s statistično ugotovljenim porastom cen na drobno v SR Sloveniji. Letošnji indeks je 179,3.

4. člen

V 24. členu odloka se razširi drugi odstavek z navedbo naselij, v katerih se je pojavil interes občanov za tovrstno dejavnost (gostinsko in prodajo na drobno). Predlagana so naselja Reštanj, Dobrova na Bohorju, Kališevce, Pleterje, Oštrc in Černeča vas.

Davek od dohodka iz avtorskih pravic za izvirna umetniška dela znaša 10 %. To znižanje je bilo sprejeto z aneksom k družbenemu dogovoru o usklajevanju davčne politike za obdobje 1986-1990.

6. — 8. člen

Kot prostori za počitek in rekreacijo (46. člen) so dodani tudi bivalni deli zidanic in gospodarskih poslopij, ki izpolnjujejo osnovne pogoje za bivanje, kot sta možnost prenočevanja in možnost kuhanja. Osnova za davek je vrednost stavbe oziroma bivalnega dela zidanice ali gospodarskega poslopja.

9. člen

Stopnje davka od premoženja na posest stavb:

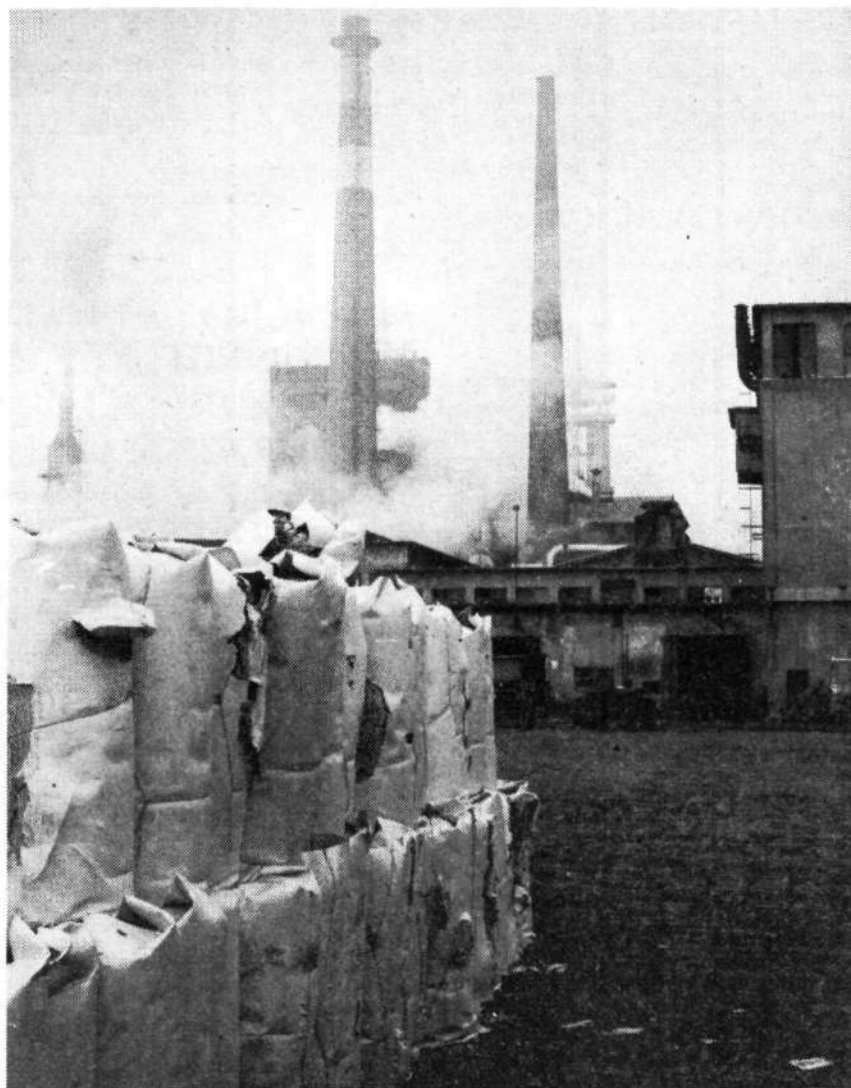

Foto klub Brežice Natečaj TCP

1. STANOVANJSKE STAVBE, STANOVANJA IN GARAŽE

OSNOVA v dinarjih

stopnja davka v %

nad 2.674.100	do 2.674.100	0,10
nad 5.348.200	do 5.348.200	0,20
nad 10.696.400	do 10.696.400	0,30
nad 16.044.600	do 16.044.600	0,45
nad 21.392.800	do 21.392.800	0,65
nad 26.741.000	do 26.741.000	0,85
		1,00

2. PROSTORI ZA POČITEK IN REKREACIJO IN BIVALNI PROSTORI ZIDANIC OZ. DRUGIH GOSPODARSKIH POSLOPIJ

OSNOVA v dinarjih

stopnja davka v %

nad 2.674.100	do 2.674.100	0,20
nad 8.022.300	do 8.022.300	0,50
nad 16.044.600	do 16.044.600	0,80
nad 26.741.000	do 26.741.000	1,10
		1,50

3. POSLOVNI PROSTORI

OSNOVA v dinarjih

stopnja davka v %

nad 2.674.100	do 2.674.100	0,15
nad 5.348.200	do 5.348.200	0,35
nad 8.022.300	do 8.022.300	0,55
nad 10.696.400	do 10.696.400	0,75
nad 13.370.500	do 13.370.500	1,00
		1,25

Lestvice davčnih osnov iz tega člena se valorizirajo z indeksom porasta cen gradbenih objektov v družbeni lastnini v SR Sloveniji.

Davek od premoženja se ne plačuje, če ga lastnik uporablja za opravljanje svoje dejavnosti.

V dogovoru o usklajevanju davčne politike za obdobje 1986 — 1990 je predvidena valorizacija lestvic davčnih osnov za davek od prometa nepremičnin za nezazidana stavbna zemljišča in gradbene objekte z indeksom 187.

V predlogu odloka o spremembi odloka o davku na promet nepremičnin so predvidene naslednje valorizirane lestvice:

a) za nezazidana stavbna zemljišča in druga zemljišča, ki se ne uporabljajo za kmetijske namene od prometne vrednosti m² in v naslednji višini:

od vrednosti m ²	davek	%
do 130		15
nad 130 do 400	19 din +	20 nad 130
nad 400 do 670	73 din +	25 nad 400
nad 670 do 800	140 din +	30 nad 670
nad 800 do 940	179 din +	36 nad 800
nad 940 do 1070	229 din +	42 nad 940
nad 1070 do 1200	284 din +	48 nad 1070
nad 1200 do 1340	346 din +	54 nad 1200
nad 1340	422 din +	60 nad 1340

b) za gradbene objekte od prometne vrednosti gradbenega objekta v višini 25%:

— od razlike med prometno in gradbeno vrednostjo od m² površine objekta pa po naslednjih stopnjah:

od vrednosti m ²	davek	%
do 2670		15
nad 2670 do 8020	400 +	20 nad 2670
nad 8020 do 14710	1470 +	25 nad 8020
nad 14710 do 22730	3142 +	30 nad 14710
nad 22730 do 30750	5548 +	40 nad 22730
nad 30750	8756 +	50 nad 30750

Usklajene davčne lestvice bodo veljale v vsej Sloveniji.

GRAMOZNICA
STARI GRAD

IGMP Sava — TOZD IGM Krško je naročila izdelavo zazidalnega načrta gramoznice Stari grad na levem bregu Save, ki ga je Skupščina občine Krško nato sprejela z odlokom z dne 11. 12. 1985 in objavila v Skupščinskem Dolenjskem listu, št. 20/84. Zazidalni načrt gramoznice temelji na prostorskem delu družbenega plana občine Krško za obdobje 1981 — 1985, njegovih spremembah in dopolnitvah, na urbanističnem načrtu mesta Krško, dolgoročnem planu občine Krško za obdobje 1986 — 1995/2000, odloku o ugotovitvi, katere sestavine zazidalnih načrtov in urbanističnih redov so v nasprotju s srednjeročnim družbenim planom občine Krško za obdobje 1986 — 1990, in srednjeročnem družbenem planu občine Krško za obdobje 1986 — 1990. Glede na vse navedeno in potrebo IGMP Sava — TOZD IGM Krško, da pravočasno pripravi kompleks za izkoriščanje, je delovna organizacija IGMP Sava Krško podala predlog za kompleksno prenehanje lastninske pravice na območju, ki ga predvideva zazidalni načrt.

Predlog odloka določa stavbno zemljišče, določeno za oblikovanje gramoznice Stari grad z zazidalnim načrtom gramoznice Stari grad, ki ga je izdelala IGMP Sava — TOZD Savaprojekt Krško pod št. 383/84 in je bil sprejet z odlokom, ki smo ga citirali v prejšnjem odstavku.

Z uveljavitvijo predmetnega odloka pridejo zemljišča, ki to še niso, v družbeno lastnino, oziroma na njih preneha lastninska pravica, pravico uporabe pa pridobi občina. Odlok vsebuje tudi točen opis meje območja, na katerem preneha lastninska pravica, zemljiško-knjižne in katastrske podatke o posameznih parcelah ter določbe o pravicah prejšnjih lastnikov, dokler se stavbno zemljišče na podlagi prostorskega načrta ne uporabi za graditev objektov in naprav.

Pri premoženjsko-pravnem organu skupščine občine Krško je možen vpogled v katastrski načrt območja gramoznice Stari grad, kjer preneha lastninska pravica.

Pravna podlaga za izdajo odloka je zakon o stavbnih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 18/84), predvsem v njegovem 10. členu.

Komite za družbeno planiranje, razvoj gospodarstva in urejanje prostora občine Krško razen pripomb zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti, ki pa se ne nanašajo na vsebino tega odloka, a mpa na zazidalni načrt, ki je bil špejet v

letu 1985, ni dobil nobenih drugih pripomb k osnutku odloka.

Izvršni svet skupščine občine je obravnaval ta predlog odloka na svoji seji dne 3. 12. 1986 in je njegovo vsebino podprl, zato je predložil skupščini občine — zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti, da sprejme odlok v predlagani vsebini.

Pripravil:

Referat za upravnopravne zadeve
komiteja za družbeno planiranje,
razvoj gospodarstva in urejanje
prostora

Predlagatelj:
Izvršni svet

DELEGATSKA POBUDA

Mirko Arh, delegat Tovarne celuloze in papirja »Djuro Salaj« Krško se je dotaknil vprašanja, ki je zanimivo za vse, in sicer predloga zakona o pokrivanju izgub v elektrogospodarstvu in premogovništvu. Le-ta prizadene tako DO kot občane, ki električno energijo uporabljajo. Menil je, da naj se prenese v Skupščino SR Slovenije mnenje, da nam elektrogospodarstvo že zaračunava drago energijo, pa ima kljub temu velike izgube. Menil je, da naj plačuje energijo tisti, ki jo uporablja. Zakaj bi nekdo, ki ima nizko pokojnino oziroma nizek OD, plačeval še nekaj od svojih prejemkov za nekoga, ki z energijo noče varčevati. Menil je, da je edina rešitev, da bomo DO oziroma velike odjemalce energije prisilili, da bodo pričeli razmišljati, kako prihraniti z energijo varčevati ter izrabljati druge vire energije. Menil je, da je to edina pot, da z energijo varčujemo, ne pa da z njo razsipno ravnamo ter tako večamo izgube. Povedal je, da je Tovarna celuloze in papirja letos privarčevala 12 S milijard pri energiji, ker so kupili nekatero opremo, kajim je to omogočila; le-to bodo tudi v bodoče kupovali. Dvomil je, da se lahko slovensko gospodarstvo pohvali, koliko so energije prihranili v letošnjem letu ter koliko je bodo v prihodnjem letu oziroma v tem srednjeročnem obdobju.

Lesne brikete tudi izvažajo

KOSTANJEVICA NA KRKI, 3. decembra — V Novolesovi temeljni organizaciji Lipa dobro gospodarijo, elementi, ki jih stružijo za stole in mize, pa gredo s kolonialnim pohištvo v celoti v izvoz. Žagovino in lesne ostružke, ki so jih prej kmetje uporabljali za steljo ali gnoj, prav tako dobro izrabijo, saj so letos kupili posebno napravo, na kateri izdelujejo iz lesnih ostankov visokoenergijske brikete. V treh izmenah narede na dan 9 do 10 ton briketov oziroma okoli 200 ton na mesec. Ena tona briketov, katerih energijska vrednost je 4200 kalorij, stane 31.000 dinarjev, velik del pa jih izvozijo v Avstrijo. (Besedilo in slika: V. P.)

Delo, 4. 12. 1986

O ugotovitvah komisije za spremljanje izvajanja sankcije v DO Kovinarska je poročal Marko Henrik.

V dobrih treh mesecih po začetku ukrepa začasnega družbenega varstva so se razmere že bistveno spremenile: dosegli so večjo stopnjo zaposlitve, tekoče izboljšali finančno stanje (prejšnja mesečna izguba, ki je preseгла 9 starih milijard, se je zmanjšala približno na 6), z večjim redom in disciplino se je dvignila delovna storilnost, nekateri stroji se vrtijo celo 24 ur na dan, veliko je narejenega tudi pri pridobivanju sprotnih in kakovostnih poslov. Težav s tem seveda ni konec in ocenjujejo, da bo izguba na koncu leta dosegla 130-150 starih milijard.

Komisija je na svoji zadnji seji opredelila svoje aktivnosti v dve prioritetni aktivnosti: pokrivanje izgube in vzporedno pripravo kakovostnega sanacijskega programa, kar je pogoj za delo Kovinarske v prihodnjem letu, ko naj bi ga zaključila že brez izgube. Finančna konstrukcija za pokrivanje izgube je naslednja: republiške rezerve, OZD s področja krške občine, ZPS ter LB-TPB Krško. V tem okviru bi bilo potrebno podpreti predvsem združevanje denarja v OZD krške občine ter spremeniti generalno opredelitev LB-TPB Krško do Kovinarske kot izgubaša. Finančna sanacija je enkratna akcija, ki naj Kovinarsko usposobi, da bo normalno poslovala, pogoj za to pa je banka, ki jo lahko poslovno spremlja.

Sanacijski program, ki mora biti dokončan do 20.2.1987, vsebuje finančni del, naložbe in organiziranost ter organizacijo dela, pri čemer ima prednost konstrukcija finančnega pokrivanja izgube, pa tudi dokončno dorečene programske usmeritve. Ob dokončno sprejetem sanacijskem programu se ne bi smelo zgoditi, da bi bil le-ta ocenjen kot kakovosten in da potem ne bi bila zagotovljena njegova realizacija. To pa je poglavitna naloga začasnega kolegijskega poslovnega organa, ki bo moral svoje delo podrediti dokazovanju pravilnosti sprejetih usmeritev, ki naj dajo predvidene finančne učinke. Sanacije ne bo moč izpeljati brez potrebnih posodobitev — z novimi naložbami. Te naj bi bile v začetku samo zagotavljanje opreme za posamezne programe, ki naj v okviru ZPS zagotavljajo čim večjo izvozno naravnost.

OZD, ki so vključene v ZPS, bodo združevale za pokrivanje izgub posledje 20 % združene amortizacije in bo Kovinarska med tistimi, ki denar potrebujejo, najbrž prvi kandidat — morala pa bo za to biti finančno investicijsko sposobna in imeti ustrezne kakovostne programe. Ko bo "pozitivna", bo ZPS nedvomno dal možna sredstva za posodobitev opreme — kot pogoj za tehnološki dvig obstoječe proizvodnje in za nove, kakovostnejše programe. Od vsega povedanega je torej odvisno, ali bo Kovinarska prihodnje leto zaključila brez izgube — pogoji za to so! (Povzel Živko Šebek)

KOVINARSKI GRE NA BOLJE

Oživljanje tržnih zakonitosti

Štefan Korošec in Valentin
Dvojmoč na Delovnem obisku v
Posavju

KRMELJ, 5. decembra — Položaj posavskega gospodarstva se skoraj v ničemer ne razlikuje od razmer v državi, zlasti pa lahko v zadnjem času zasledimo negativne težnje v izvazu, kmetijstvu in lesno-predelovalni industriji, upada akumulativnost, povečuje se izguba, ki je presegla odstotek celotnega prihodka. Ta in druga vprašanja so nizali gospodarstveniki tudi ob današnjem obisku Štefana Korošca, člana predsedstva CK ZKJ, in Valentina Dvojmoča, predsednika zbora združenega dela slovenske skupščine v Posavju.

Štefan Korošec je predvsem poudaril, da je večina pripomb Posavcem smiselna, obenem pa jim je spregovoril o načrtovani ekonomski politiki pri nas v prihodnjem, pa tudi v tem letu. Zlasti prve mesece še ne bomo mogli pričakovati boljših razmer, zato pa naj bi že prevladovala osnove tržnega gospodarstva in usmeritve dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije.

V. P.
Delo, 6. 12. 1986

INFORMACIJE

Občinski komite ZKS Krško

Inovativna dejavnost

DO KDAJ BODO LE PREPRIČANI PREPRIČEVALI PREPRIČANE?

Medobčinski svet ZKS in medobčinsko študijsko središče sta bila (18.12.86) sklicatelja posveta o organiziranem usmerjanju in podpiranju inovacijske dejavnosti v združenem delu. Namen razgovora je bil nakazati poti in možnosti, kako z intenzivnejšim pospeševanjem in spodbujanjem inovacijske dejavnosti v združenem delu dosegati boljše poslovne rezultate. Podubnik in organizator celotne akcije, ki poteka po vseh regijah v republiki in še dodatno v največjih delovnih organizacijah, je CK ZKS; tako se je tudi primerilo, da so na posvet v Krškem prišli avtorji delovnih gradiv, ki služijo kot teoretična zasnova s praktičnimi napotki za čim učinkovitejše delovanje vseh okolij na področju inovatorstva. Delovno gradivo namreč ni obstalo na opredeljevanju teoretičnih in idejnih izhodišč, saj smatrajo avtorji, da so ta že zdavnaj jasno načrtana. Zato so se omejili predvsem na sestavo določenih modelov in prenašanje izkušenj o tej dejavnosti v okolja, kjer bi želeli s čim manj napora prebroditi začetne (organizacijske) težave.

V svojem delu so pripravljavci izhajali iz konkretnih rezultatov, doseženih po SR Sloveniji, n.pr. v Železarni Ravne in v združenem delu kranjske občine. Na Ravnah imajo očitno inovacijsko dejavnost zelo učinkovito organizirano, kar je moč razbrati iz samoupravnih aktov, ki so jih za vzorec

prejeli tudi udeleženci posveta v Krškem. Razen tega obstaja podatek, da je približno tretjina zaposlenih v tem kolektivu med inovatorji. Inovacijska dejavnost je eden pomembnih dejavnikov za izhod iz sedanje krize in vsekakor bolj učinkovit prispevek k izboljšanju stanja kakor iskanje napak in krivde v političnem sistemu in v celotni družbeni nadgradnji.

Inovativna dejavnost se deli na množično, ki prinaša praviloma veliko drobnih dosežkov, in usmerjeno - delovne naloge razvojnih služb. Potrebno je spodbujanje obeh, ker sta obe lahko zelo produktivni, učinkoviti in uporabni. Pristop k tehtanju vrednosti vsakega inovacijskega dejanja je zelo občutljiv in mora biti individualen. Vsekakor so si udeleženci posveta bili edini v tem, da je, objektivno gledano, storjena veliko manjša škoda, če precenimo neko inovacijo, kakor da ji v sistemu nagrajevanja dodelimo premalo pozornosti.

Mora pa biti inovacijska dejavnost povezana med seboj (torej usklajena), da preprečimo trošenje energije v podvajanju in da nekdo, strokovno ozko usmerjen v svoje področje, ne raziskuje že razjasnjenih problemov. V tem primeru se je veliko ceneje povezati z ustrežno institucijo in kupiti že izdelano rešitev problema - če ta obstaja. V okviru SRS se s tovrstno dejavnostjo (posredovanje znanj in raziskovanje) ukvarjajo 3 institucije:

NOVUM, ITO (usmerjena pretežno v marketing) in Avtorska agencija. Vse tri so v Ljubljani. V SRS ima že 120 delovnih organizacij ustanovljene posebne referate ali vsaj referente za pospeševanje razvoja inovacijske dejavnosti. Sindikat priporoča vsaj po enega profesionalca že za DO s 500-1000 zaposlenimi. Usoda razvoja inovacijske dejavnosti je v tesni povezanosti s stopnjo izobrazbe določenega okolja. Tega se zaveda tudi skupina, ki vodi celotno akcijo v okviru republike. Zato je seznanila udeležence posveta z možnostjo dogovarjanja za dodatno izobraževanje (III. stopnja) skupin o programih, kot jih postavijo delovne organizacije v skladu z razvojnimi potrebami. Strokovna služba raziskovalne skupnosti SRS bo

predlagane programe uskladila in poskrbela za njihovo realizacijo.

Ciril Baškovič, vodja delovne skupine CK ZKS, je posvet začel z mislijo, da se mnogi bojijo inovativne dejavnosti in se ji upirajo, ker v njej gledajo kritiko lastnega položaja. Ali ima morda ta misel kako zvezo z ugotovitvijo, da je organizator na posvet povabil 32 poslovnih delavcev (t.j. direktorjev) iz združenega dela materialne proizvodnje v Posavju, udeležilo pa se ga je 22 predstavnikov iz skupno 13 organizacij. Med njimi ni bilo niti enega direktorja, bil je en član KPO in dva vodje razvojnih oddelkov. Boleče (tako za organizatorja kot za gospodarstvo) je, da so se zopet morali samo še prepričati med seboj prepričevati, nezainteresirani pa so si poiskali izgovore za umik.

MS ZKS: KAJ HOČEMO OD "KOMUNISTA"

Komisija za inform. prop. dej. pri MS ZKS Posavje je svojo prvo sejo v novem mandatu v pretežni meri namenila razpravi o vsebinski zasnovi in kakovosti tednika Komunist. V ta namen se je seje udeležil tudi Slavko GERIC, direktor ter glavni in odgovorni urednik uredništva Komunist v Sloveniji.

Razprava je pokazala, da je izredno težko poenotiti mnenje o kakovosti tednika Komunist že v tako ozkem krogu, kot so ga predstavljali udeleženci seje, nikar pa v okviru celotnega slovenskega članstva ZK.

Že nekajkrat pa se je na razgovorih tudi potrdilo, da udeleženci zelo pavalno napadajo vsebino Komunist in da jim pri konkretnem argumentiranju nekako zmanjka sapa. Branje časopisa je seveda v tesni povezanosti z bralno kulturo in s sposobnostmi bralcev, zato je treba nekako vendarle spraviti vsaj na najmanjši skupni imenovalec potrebo po nenehnem (samo) izobraževanju članov ZK in navado (potrebo) po prebiranju prispevkov v "svojem" tedenskem glasilu. Seveda pa se v uredništvu zavedajo dej-

stva, da bi veliko stvari lahko napravili bolje in drugače in da jih objektivne težave ne odvezujejo te obveznosti. Eden temeljnih problemov še naprej ostaja razmerje obsega vsebine, ki jo v časopis prenašajo iz izdaj ostalih republik in pokrajin, in poročanja o dogajanjih na lokalni ravni v SR Sloveniji. Novinarski aksiom je namreč, da je bralcem pač najbolj zanimiva novica, ki govori o njihovem neposrednem okolju. Za ureditev tega problema pa bo uredništvo Komunist moralo še veliko storiti pri zagotavljanju dopisniške mreže, ki naj ne bo zgolj poročevalska, in ta težava je doslej odvrnila marsikoga od sprejete poročevalske naloge.

Pa še to: Uveljavila je tudi ugotovitev, da je redakcija Komunistila zastarela, kar se pozna tudi na njegovi grafični zasnovi. Temu bodo naredili konec z uvedbo novega grafičnega koncepta v januarju 1987. Pričakujejo, da bodo v začetku poletja prihodnje leto tudi Slovenci sledili spremembi, ki bo v izdajah ostalih republik takrat že uresničena: prešli na obliko in velikost revije.

SZDL — množično gibanje ljudi

Končan dvodnevni posvet aktivistov SZDL Slovenije — Samoprispevek je samoupravni in demokratični izraz mnenja ljudi

KRŠKO, 5. decembra — Naša organizacija ni le množična politična organizacija, ni le fronta socialističnih sil — postati mora vse bolj tudi množično gibanje ljudi. To je med drugim dejal Geza Bačič, sekretar RK SZDL Slovenije, na dvodnevem posvetu za aktiviste socialistične zveze.

V delovnih komisijah — danes dopoldne se je pridružila še peta, na kateri so govorili o specifičnosti organiziranja in delovanja socialistične zveze v posebnih družbenopolitičnih skupnostih — so potekale zelo živahne razprave, v katerih je sodelovalo kar 90 aktivistov.

Naj povzamemo le nekatere bistvene teme. Govorili so na primer o pogojih dela socialistične zveze in pri tem dejali, da je za te treba zagotoviti ustrezno materialno osnovo, razvitejši informacijski sistem, predvsem pa socialistično zvezo kadrovsko obogatiti in njene aktiviste usposobiti za vsakdanje delo. To pa še malo ni preprosto, zlasti ko gre za spodbujanje množičnosti: kot je dejal eden od razpravljalcev, bomo težko prišli do množičnega giba-

nja, če ga bomo iskali in spodbujali le skozi sestanke. Druga obravnavana tema so bile letne programske seje organizacij socialistične zveze. Preuranjeno bi bilo, so rekli danes, letne programske seje ukiniti. Kazalo pa bi sprejeti dogovor, da so te seje potrebne, predvsem kot občasna kontrola opravljenega dela in sprejemanja programskih usmeritev, lahko pa bi jih imeli vsaki dve leti. Precej so govorili tudi o spremembah in dopolnitvah programskih izhodišč in statuta socialistične zveze. Zvezni statut naj čim manj formalno razrešuje organizacijska vprašanja in dopušča nekaj več svobode in specifičnosti pri organiziranju tudi organizacijam SZDL v republikah in pokrajinah, so menili. Več razpravljalcev je govorilo o

preorganiziranosti dela. Razmišljali so celo, da bi združili družbenopolitično in samoupravno organiziranost v temeljnih okoljih. V skrajnosti ne bi kazalo iti vsaka racionalizacija organiziranosti, ki prispeva k večji učinkovitosti dela SZDL, pa je gotovo sprejemljiva.

Samoprispevki so bili tudi letos — tako kot na vseh prejšnjih seminarjih — v središču pozornosti. Socialistična zveza se v vseh dosedanjih razpravah ni opredeljevala drugače, kot da je samoprispevek samoupravni in demokratični izraz mnenja ljudi. Izkušnje pa kažejo, da bo treba v prihodnje programe samoprispevkov še bolje pripraviti, tudi strokovno, in v razpravah precej več sodelovati z ljudmi. V sklepnem dokumentu so se dogovorili, da mora socialistična zveza svoje delo čim bolj demokratizirati, doseči medsebojni vpliv načelnih, idejnih in političnih usmeritev pri izražanju posameznih in posebnih interesov ter upoštevati teorijo in znanost doseči, da bo ob usklajevanju različnih samoupravnih interesov opravljala tudi kontrolo nad uresničevanjem dogovorjenega. Sem sodi seveda tudi ugotavljanje in uveljavljanje odgovornosti.

JANA TAŠKAR
Delo, 6. 12. 1986

Branko PIRC — osnutek stališč o delovanju članov in organizacij ZK v SZDL

Ena izmed tem, ki so jih na svoji zadnji seji obravnavali člani občinskega komiteja ZKS Krško (8. decembra), je bil tudi osnutek stališč o delovanju članov in organizacij ZK v SZDL. Čeprav ni prvič (in verjetno tudi zadnjič ne!), da teče beseda o tej problematiki in je zaradi tega težko povedati o problemu veliko povsem novih stvari, smo globoko prepričani o družbeni aktualnosti omenjenih nalog. Zaradi tega smo se tudi odločili, da skoraj v celoti objavimo uvodno razmišljanje, ki ga je k tej točki udeležencem seje občinskega komiteja ZKS Krško pripravil predsednik OK SZDL, Branko Pirc.

Za iztočnico svojega razmišljanja je vzel ustavne in statutarne opredeljene naloge Socialistične zveze, ki tej omogočajo organizacijo gibanja množic, ji nalagajo odgovornost za graditev in delovanje političnega sistema socialističnega samoupravljanja, ji dajejo pravico usmerjanja in povezovanja interesov delovnih ljudi in občanov v društva ter družbene organizacije, s čimer jim zagotavljajo višjo stopnjo mobilizacijskih sposobnosti pri uresničevanju interesov.

Tako opredeljeno podobo je soočil z dejanskim stanjem in ugotovil naslednje:

1. Obstoj razkorak med ustavno opredeljeno vlogo SZDL in SZDL v praksi. Gotovo bi vzdržala oceno, da glede na doseženo stopnjo družbenega razvoja ta hip SZDL ni sposobna biti oblika najširšega demokratičnega organiziranja, pobud, sporazumevanja in dogovarjanja ter široke družbene akcije, kot smo si to zamislili.

2. Slučajni vzorec določene populacije občanov, zajet v anketi o vlogi SZDL, bi z odgovori zanesljivo dokazal, da pretežni del občanov vidi vlogo Socialistične zveze v skrbi za proslavo, za vodenje javne razprave, za volilno opravila in je v smislu članstva namenjena tistim, ki niso drugje včlanjeni. V takem predstavljanju vloge Socialistične zveze in tovrstni zavesti vidim razloge za trditve o trenutni sposobnosti Socialistične zveze.

3. Če dalje razmišljam o lastnih slabostih SZDL, ponujam v ospredje oceno skrbi za us-

pešno delovanje delegatskega sistema v najširšem pomenu, saj se le ta zohi na skrb za izpolnitev potrebnega števila delegatov in konstituiranje delegacij ter konferenc delegacij, pa mora na enkratno letno oceno dela oz. nedela delegatov ter v primerih, ko s predlagano rešitvijo želimo doseči zares izjemen cilj. Ni povezovanja z drugimi organi in ne sodelovanja odgovornih strokovnih delavcev (praviloma ne!). In če ni kvalitetnih priprav delovnih ljudi in občanov za samopravno odločanje, težko govorimo o kvaliteti političnega sistema samoupravljanja.

Eden najpomembnejših pogojev za to, da bodo delovni ljudje postali subjekti sedanjosti in ustvarjanja lastne prihodnosti, je njihovo pravočasno obveščanje. Ne bi se smelo trditi, da na tem področju nismo nič storili, vendar nas nekatera reagiranja občanov opozarjajo, da smo bili nekvalitetni ali celo zamujali z informacijami. In če vemo, da je obveščanje hrbtni živec vsake demokracije, je prav, da to problematiko v naših ocenah vidno izpostavimo. Pri tem pa ne mislim le na informiranje preko sredstev javnega obveščanja in internih glasil, temveč tudi in predvsem preko vaških zborov, mestnoračunskih in celo ožjih sosesk. Ne bi se mogel strinjati s pogosto prisotno tezo, da je Socialistična zveza v podrejenem položaju v odnosu na nekatere druge DPO. Soglašam pa z ugotovitvijo, da je preveč v vlogi spremljevalca in premalo v vlogi sokreatorja dogajanja in politike ter da bo morala stopiti na sceno.

Problem je gotovo v odsotnosti iniciative in pobud — kaj pa pomeni biti ob pravem trenutku prisoten s pravo pobudo, je znano (predvsem v smislu zaupanja v DPO).

Enako velja ugotovitev za našo odzivnost na pojave in probleme, pa najsi gre za posameznika ali organizirano skupino občanov. Zato ni čudno, da se celo nečlan ZK obrne na predsedstvo občinskega komiteja ali njenega sekretarja za rešitev svojega problema ali uveljavitev svoje pravice (da ne naštevam drugih primerov — CK da mu vrne ženo).

Kolikšen del odgovornosti za takšno stanje v Socialistični zvezi bi opravičevali z neprimerno organiziranostjo? Le malo, in to v smislu preorganiziranosti. S kopico organov podvajamo organiziranost republiške konference in zagotavljamo takšno tudi na ravni krajevne skupnosti. Potrebne bodo poenostavitve v smislu iskanja domišljenih oblik političnega delovanja, že uveljavljenih oblik sekcijske razprave in potrebna bo odprtost za različna »gibanja«.

Menim, da bi za preseganje sedanjega stanja morali v prihodnje posvetiti pozornost:

1. uveljavljanju posebnih kriterijev kadrovske politike pri izbiri kandidatov za delo v SZDL (predvsem sposobnost za vodenje demokratičnega dialoga)

2. zbiranju množice idej in pobud ter njihovemu poenotenju (pomembno, da senam posreči sinteza pripomb in predlogov iz javne razprave) — akcijski nosilec je po poenotenju katerikoli del fronte!

3. razvijanju tovarištva in pripravljenosti za reševanje skupnih problemov

4. skrbi za dobro informiranje o krajevni problematiki

5. odpiranju in obravnavanju vseh spornih vprašanj v KS

6. delu delegacij in njihovem povezovanju

7. krepitevi temeljnih celic — vaških in mestnih skupnosti in celo skupnosti stanovalcev

8. zagotavljanju materialnih pogojev za delo krajevnih skupnosti

In kakšna je vloga nas, članov ZK, pri uveljavitvi Socialistične zveze kot množične in odprte organizacije delovnih ljudi in občanov?

O tem bomo na osnovi ponujenih stališč CK ZKJ spregovorili v nadaljevanju razprave.

Za izziv bi rekel le, da zanesljivo ne v tem, kar nam je na nedavnem posvetu predsednikov in sekretarjev OK SZDL povedala ena od predsednic. Dejala je, da so se pri njih že dogovorili, da so člani ZK dolžni v organih SZDL povedati, kaj so se dogovorili v Osnovni organizaciji ZK.

Še beseda urednika:

Vsaj za hip bi radi obstali pri naslovu prispevka, ki govori o delovanju članov in organizacij ZK v SZDL. Izhajamo namreč iz dejstva, da naj bi SZDL velik del svoje fronte vloge množične organizacije odigrala na terenu, v krajevnih skupnostih.

Žal se ravno v krajevnih skupnostih zelo pogosto srečujemo tako s pasivnostjo (ki izvirata tudi iz pretežno upokojske kadrovske sestave) osnovnih organizacij ZK kot s pasivnostjo KK SZDL. Samo razprava in zavzemanje stališč gotovo ne bosta zadostovala za to, da bi KK SZDL ali OO ZK kot akcijsko jedro teh konferenc pognali v aktivnost. Neo-

Valentin DVOJMOČ: „Naša amortizacija je obremenjena s preteklimi investicijami, osredstva pa so odpisana. Amortizacija vložena v zidove in ne v kvaliteto dela ali finalizacijo izdelkov. Kje je potem ob tako obremenjeni reprodukciji naša stabilizacija? Rešiti moramo tudi problem kadrov; nismo agresivni pri štipendiranju (Krško je nekoliko na boljšem) in nam kadri ne morejo biti gibal napredka — ker jih ni! (S posveta v Krmelju)

gibno pa se pokaže (tudi to moramo priznati), da se ljudje znajo lotiti dela, če vidijo pred seboj konkreten — jasn cilj. Zadnji čas so bili taki cilji elektrifikacija, asfaltiranje, izgradnja vodovodov in telefonskega omrežja... Gotovo bi se našla še kaka delovna naloga — od oživitve dela krajevnih gasilskih društev, ki so bila včasih stebri družbenega in družabnega življenja (zlasti v oddaljenih krajih), preko športnih in kulturnih društev pa še kaj. Treba pa je za to seveda nekaj dobre volje, entuziazma, živega, osebnega dela z ljudmi (to velja tako za krajevne funkcionarje kot za občinske) in na drugi strani malo manj zaverovanosti občanov v svojo zasebnost!

Priznati moramo, da so naši delovni ljudje in občani zelo obremenjeni (ob rednem »šitanju«) še s skrbjo za otroke, raznimi dodatnimi gospodarskimi dejavnostmi s področja sive ekonomije, z zagotavljanjem bivalnih pogojev... Gospodarski položaj tudi ne kaže kakih resnejših možnosti za njihovo razbremenitev preko uvedbe različnih servisov, omogočanja nabave drobnih vsakdanjih dobrin, ki zagotavljajo lažje, učinkovitejše vodenje gospodinjstva... Kljub temu bi si morali prizadevati za

delno prevrednotenje našega skupnega sistema vrednot. Čas, ki ga občani (povprečno veliko) preživijo pred TV sprejemniki — kljub temu, da s programom niso zadovoljni — bi moral biti pripravljeni preživeti tudi kako drugače. Pod to »drugače« pa si vsekakor ne želijo sedenja dolgačasni sestanki krajevnih organov, kjer praviloma vedno iščejo rešitve istim problemom in nesporazumom ali pa formalno opravljajo »naloge«, prejete od zgoraj. To gotovo ljudi ne bo potegnilo iz pasivnosti niti vključevalo mladih v vrste aktivnih in osveščenih.

Zato tudi ni pomembno suho formalno dograjevanje in razvejevanje sistemov in pod-sistemov družbenopolitičnih organizacij — zlasti ne v krajevnih skupnostih. Končno članom ZK v krajevnih skupnostih — na področju njihove zasebnosti (takorekoč) ni treba skrbeti in se boriti za uveljavitev delavskega razrednega interesa. Dovolj je, če bodo preprosto **delali, sodelovali** v akcijah in skrbeli za ustrezno idejnost tako pri delovanju kot v razpravah. S tem bodo lahko tvorili člani skupnosti in opora ter celo zgled mladim. Za vse to pa je seveda ponovno treba oživiti, **torej dejansko spraviti v življenje lik komunista!**

Štefan Korošec: »Prihodnje leto moramo na vseh ravneh povečati nizko učinkovitost nas vseh na vseh področjih.

Bolj kot vprašanje upravičenosti ukrepov ekonomske politike je ključno vprašanje, kako doseči korak naprej. Proizvodnja nam pada, OD pa ponovno rastejo mimo vseh meril, dogovorov in dohodka. Če tega ne ustavimo, tudi inflacije ne bomo obrzdali. Zavedamo se potrebe po dograditvi družbenega in ekonomskega sistema. Začenjamo intenzivno razpravo o Ustavi in Zakonu o združenem delu. Vse povsod gre za razpravo o elementih ekonomskega sistema: obračuni, bančništvo, krediti, planiranje. — Učinek kontrole cen smo izčrpali sedaj so cene visoke, a če kolektivni ne bodo odločali o OD in cenah, o čem naj še odločajo!

Gospodarstvo bomo morali razbremeniti (imamo 1,4 milijona uradnikov), skresati investicije na področju negospodarstva...

Tudi kmetijstvo je povsod v krizi (ameriški farmerji so bolj zadovoljni kot Mehika), razen na jugu. A tudi kmetijstva ne bomo uredili brez stabilizacije. (S posveta v Krmelju)

Dobrovnik Igor:

IZGUBA BO POKRITA

»... Ne želim predstavljati dokumenta, ki je napisan (Rezolucija 86—90 in 1987 op. ur.) ki smo ga vsi prebrali. Želim izpostaviti le njegovo nedorečenost, da bomo lahko s skupnimi močmi dogovorili. Resolucija ni papir, namenjen sam sebi, ampak je to dogovor nas vseh znotraj SZDL, zato se moramo dogovoriti, kako bomo v naslednjem letu spreminjali nastale gospodarske razmere, da bo jutrišnji dan boljši.

IS je na zadnji skupščini (po oceni delegatov) podal dovolj bogato in izčrpno poročilo o oceni gospodarstva v letu 1986 — tako za devetmesečno obdobje kot predvidena gibanja za najpomembnejše dejavnosti do konca leta.

Nekatere zadeve so se danes odprle. Osnovna težava, s katero se naša družba srečuje, da ne dosegamo načrtovane akumulativne sposobnosti gospodarstva. Realna vrednost naših osnovnih sredstev za proizvodnjo je še vedno v upadanju. Za razširjeni del proizvodnje, za prestrukturiranje gospodarstva je še vedno čedalje manj sredstev, ob tem se pa izgube še povečujejo. K temu dejstvu moramo dodati še tretjo ugotovitev, da inflacije več ne obvladujemo, presegla je resolucijsko napovedane cilje. Še tisto akumulacijo, ki bo ostala gospodarstvu na koncu leta, ko bomo izgube na levo in na desno poravnali, bo inflacija razvrednotila. Takšno je naše ekonomsko stanje, našo zadolženost s težavo odplačujemo in zaradi tega je lani tudi prišlo do občasnega pomanjkanja deviz v nekaterih organizacijah združenega dela. Država jih je pač potrebovala za odplačevanje kreditnih obresti, žal pa združeno delo ni moglo vedno sproti poravnati deviznih računov za blago, nabavljeno iz tujine.

Posledica tega je določeno poslovno nezadovoljstvo — nezaupanje tujine do naše

domovine. Zaradi tega ne dosegamo tudi tretje temeljne naloge, zapisane v resoluciji — to je področje uvoza in izvoza.

Če te tri temeljne naloge opazujemo s stališča ocene 9-mesečnega gospodarstva v naši občini, je jasno, da ena občina v republiškem merilu globalnega stanja ne more bistveno spremeniti. Kljub temu pa je dobro, da imamo nekatere pokazatelje gospodarstva pozitivne. Uvoz — izvoz in fizični obseg proizvodnje dosegamo, naraščajo pa izgube, ki so po 9 mesecih znašale preko 200 starih milijard, z oceno, da bodo na koncu leta dosegle višino približno 300 starih milijard. To se seveda še vse ocene. Ne vemo, koliko bo izgub v elektrogospodarstvu, Kovinarski, Boru in na Agrokombinatu farmi. Zato smo v Resoluciji, ki smo jo gradili na teh temeljih, poiskali izhod iz tega stanja v temeljnih nalogah. Več trenutno ne moremo zapisati vse dotlej, dokler ne bodo znane sistemske rešitve v zvezni zakonodaji. Preko dnevnega časopisa lahko veste, da ZIS področja izvoza še ni razrešil, da je to eden prvih očitkov na njegov račun v letu 1986.

Na eni strani ni zadržal realne vrednosti dinarja, na drugi je pa svoje prispeval padeč vrednosti dolarja na svetovnem trgu. Oboje pomeni nemotiviranost izvoznih usmerjenih delovnih organizacij in eden od vzrokov slabših izvoznih rezultatov je tudi ta.

OZD so skozi vse leto 1986 na to opozarjali in če sprememb ne bo, bo področje izvoza zašlo še v večje težave. Združeno delo preusmerja svoje izdelke na bolj motiviran vzhodni trg ali pa na domačega, če je to le možno.

Zato je naša naloga, zapisana v Resoluciji, da moramo izvoz povečati za 7%, bolj ko ne deklarativna. Odstotek je odvisen od spod-

bude zvezne administracije in sam po sebi ni bistven. Združeno delo naše občine ima precej izvoznih programov — lahko se vključimo tudi z več kot 7%, a potrebna je motiviranost!

Področje izgub, ki jim moramo deliti žal na dva dela: polovico (nekaj čez 100 mrd.) znašajo izgube sistema elektrogospodarstva, ostalo pa so naše (domače) izgube. Do obojih moramo imeti enak odnos, ker so oboje naše občinske in republiške. Kar zadeva izgube EGS, se je IS SRS odločil, da po hitrem postopku predlaga zakon za njihovo pokrivanje. IS SRS trdi, da tokrat zadnjič na tak način posega v izgube EGS. Ob predlogu tega zakona skupščini v sprejem zahteva tudi spremembe (organizacijske, kadrovske in druge) v samem sistemu EGS. Spremembe naj bi opravili že v prvem trimesečju leta 1987, s čimer bi omogočili, da EGS zaživi normalno, brez večnega pritiska izgub. IS SRS tudi vztraja na sprejetju ekonomske cene energije v sistemu enostavne

reprodukcije. Za področje razširjene reprodukcije imamo itak posebno interesno skupnost, v kateri sredstva združujemo drugače.

Politika (dosedanja) združevanja sredstev za pokritje izgub EGS na koncu leta postfestno udari v kalkucije združenega dela. V TCP Djuro Salaj bo novospregjeti zakon pomenil še dodatnih 25 starih milijard stroškov, namenjenih pokritju izgub EGS. Teh sredstev ne morejo vkalkulirati (za nazaj) nobenemu kupcu in jasno je, da bodo zaradi njih morali zmanjšati akumulacijo. Taka politika — za nazaj — seveda ne pelje nikamor.

V IS SO Krško se zavzemamo za postavitev ekonomske cene energije, ker nas je dosedanja socialni pristop pripeljal tako daleč, kot smo. Zato se do te energije obnašamo neracionalno, nekorektno, trošimo jo, kolikor je pač želimo, ker je bila včeraj zastoj, danes je nekoliko dražja in vprašanje je, kakšna bo poraba ob ekonomski ceni. Na pamet govorjeno je bila električna energija v primerjavi z drugimi ljudskimi dobrinami še včeraj v bistvu zastoj ali vsaj prepoceni.

Drugi del naših domačih izgub — reda velikosti preko 150 milijard — (oceno je pred ZR 86 težko dati podrobno!) bi po predlogu IS SO

Krško reševali takole:

— Prašičja farma: po sistemu solidarnosti jo morajo sovlagatelji znotraj SOZD Mercator, ki vlagajo osnovna sredstva in dobivajo prašiče, sami pokriti. Zato se tega problema ne dotikamo, izključujemo ga iz našega sistema solidarnosti v občini in pokritje teh izgub nalogamo SOZD Mercator.

— TOZD Bor: razgovori tečejo — ne vodimo ga več kot odprt problem. Sklenili smo, da je treba reči bobu bob. Na podlagi rezultatov 9-mesečnega gospodarjenja smo sklenili imenovati komisijo IS, ki naj skupno z banko in SDK pripravi predlog ukrepov za izhod iz sedanjih težav.

Tu je zaposlenih 130 delavcev — morda zaradi fluktuacije sedaj nekaj manj — leta in leta se valja v izgubi, a prisoten je v naši občini in sklenili smo problem rešiti.

O izgubi v Kovinarski obstajajo dokumenti za kritje izgub, zato gremo v Resolucijo v letu 1986 z delno krito izgubo. »Delno« zato, ker gre v bistvu za ugodno kreditiranje sredstev za pokritje izgube in ta sredstva niso nepovratna...»

(Iz uvodne razprave predsednika IS SO Krško, Igorja Dobrovnika, na seji OK ZKS Krško, 8. decembra 1986)

Slaba šola je najdražja šola

ŠOLNIKI — KOMUNISTI O PRENOVI PROGRAMOV SREDNJEGA USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA

Proti zniževanju izobraževalnih zahtev. — Poti nazaj ni. — Čim širšo splošno izobrazbo in splošnejšo strokovno izobrazbo. — Izpostaviti potrebe po višji in visoki izobrazbi tudi v Posavju. — Znižati normative o številu učencev v razredu ter šole opremiti s sodobno učno tehnologijo. — Člani ZK moramo delovati znotraj sistema in ne s pozicije oblasti.

Tudi tisti, ki sicer ne spremljajo redno dogajanje na področju vzgoje in izobraževanja, so gotovo opazili povečano aktivnost v tej sferi zadnje tedne in mesece. Smo sredi javne razprave o prenovi vzgojno-izobraževalnih programov, konstruktivni predlogi in zaključki pa naj bi vsebinsko opredelili in obogatili posebno sejo CK ZKS v začetku januarja.

Tudi Posavci smo se zganili. 5. decembra smo se zbrali v Krškem na javni tribuni z naslovom Tudi Posavje potrebuje znanje. Kljub relativno skromni udeležbi smo doživeli živo in plodno debato, saj so se na enem mestu zbrali tako šolniki in mladina kot tudi predstavniki delovnih organizacij in kadrovske delavci oziroma delavci skupnosti za zaposlovanje. Iz triurne izmenjave mnenj je težko izluščiti glavne misli. Prevladale pa so pobude za dvig izobrazbene strukture, saj le tako lahko pričakujemo, da napredek ne bo šel mimo Posavja. V tesni zvezi s tem so sedanja kadrovska načrtovanja in seveda štipendijska ponudba, ki naj bi bila vedno bolj usmerjena v pridobivanje izobrazbe na VI. in VII. stopnji zahtevnosti (višje in visoke šole).

Nekaj več pa želim spregovoriti o drugem medobčinskem srečanju v Krškem, ki ga je sklical MS ZKS oziroma komisija za vzgojo in izobraževanje. Udeležila sta se ga tudi Jože MIKLAVC, izvršni sekretar CK ZKS, ter Niko ŽIBRET, predsednik RIS.

Predsednica komisije, tovarišica Jožica ŠALAMUN, je v obširnem uvodu spregovorila o težah ZKS za javno razpravo o prenovi programov. Njen nastop je bil konkreten in prepričljiv, saj kot pedagog vsak dan čuti aktualne probleme na svoji koži. Želela je tudi začrtati obseg razprave, in sicer kot poskus analize, kje smo glede prenove v Posavju, ter se zavzela, da izluščimo napredne rešitve. Konkretno se je zavzela za to, da ne bi zniževali izobraževalnih zahtev in kriterijev, čeprav evalvacijske raziskave poudarjajo, da je potrebno zahtevnost prilagoditi različnim sposobnostim učencev.

Besedo je povzel predsednik RIS, tovariš Niko ŽIBRET. Med drugim je poudaril, da je bila uvedba srednjega usmerjenega izobraževanja (SUI) pred petimi leti nujna. Res je, da so se med tem pokazale nekatere napake, kar pa ne pomeni, da bi

Ni razvoja brez strokovnjakov

»Tudi Posavje potrebuje znanje« je bil naslov petkove javne tribune, na kateri naj bi predstavniki združenega dela, kadrovskih služb, skupnosti za zaposlovanje, srednjih šol in predvsem mladi pokazali navse tiste probleme in načrte, ki pogojujejo hitrejši razvoj — kajti predvsem znanje in kadri nosijo napredek — a tudi v prihodnje premalo obetajo. V Posavju imajo nasploh zelo neugodno kadrovsko sestavo — višjo ali visoko izobrazbo ima vsega 5 do 7 odstotkov zaposlenih, v Sloveniji pa je takih kadrov 11 odstotkov — se premalo štipendirajo, nezadostno je izobraževanje ob delu ter z dela, mladi strokovnjaki — kar polovica njih — odhajajo v druga središča, Posavje pa ostaja še naprej s 40 odstotki neustrezno zasedenih delovnih mest.

Obilica spoznanj torej, ki terjajo spremembo miselnosti na vseh ravneh, pa tudi drugačen odnos do mladih, posebej še, ker prihaja v posavski prostor nekaj republiško pomembnih projektov. Pogojevati bi morali hitrejši razvoj brežiške, krške in sevnjske občine, a tega ne bo, če bodo nepripravljeni nanje, brez pravih programov, brez lastnih kadrov in znanja. Posavje bi moralo že zdaj imeti razvojna jedra za oblikovanje jutri, vendar spričo pomanjkanja znanja in kadrov spet ni prave popotnice za življenje v naslednjem tisočletju, vsaj štartna osnova je prenizka.

Veliko izzivov je obetala javna tribuna, a je ostala neizkoriščena v poglavitnih pogledih. Ne le zato, ker udeležba ni bila najboljša — prevladali so pač ljudje, ki so morali sodelovati po naravi svojega dela — ampak predvsem zaradi izostalega dialoga, ki bi dal usmeritve za reševanje kadrovskih zagat v prihodnje. Vsaj mladi bi lahko dali več pobud in osvetlili težave s štipenditorji, premalo so se odzivali predstavniki združenega dela, ki imajo izkušnje z mladimi strokovnjaki. Tudi zato je bila tribuna eno sestančevanje več, ki ne obeta drugačnih pogledov in rešitev.

VLADO PODGORŠEK
Delo, 9. 12. 1986

Posveta sta se udeležila tudi izvršni sekretar CK ZKS Jože MIKLAVC in predsednik republiške izobraževalne skupnosti Niko ŽIBERT.

morali zopet uvesti star šolski sistem. Med napakami v preteklosti je posebej očitno zgrešeno usmerjanje mladine v pedagoške poklice (negativna selekcija). Druga pomanjkljivost so bili osebni dohodki delavcev v vzgoji in izobraževanju. Trenutno se stanje izboljšuje, saj naj bi se v globalu približali dohodkom v industriji, vendar bodo med posameznimi občinami še razlike.

Glede samih programov pa meni, da je potrebno **več splošne izobrazbe** na V. stopnji in tudi dovolj široka splošna izobrazba na IV. stopnji zahtevnosti, saj poti nazaj v obrtne šole ni. S tem so se strinjali tudi vsi prisotni, kot je bilo slišati v kasnejši razpravi. Sicer pa se je tov. Žibert zavzel še za tako kadrovsko politiko, ki bo mlade strokovnjake zadržala v Posavju. Posebne zadolžitve imajo glede tega vodstveni delavci v DO.

Tovariš Franc PIPAN, sekretar MS ZKS za Posavje, se je med drugim dotaknil nivojskega pouka. To je le na prvi mah izključno didaktično vprašanje. Ko pa ga povežemo s predpisanim normativom **o številu učencev v enem oddelku**, stopi v zavest cel niz problemov. Gre za to, da tudi pri najboljši usposobljenosti in volji učiteljev ni mogoče pričakovati sodobnih učnih oblik v oddelku, kjer se dobesedno gnete trideset do štirideset učencev. Če k temu priključimo v zavest še učilnice, kjer ni sodobne učne tehnologije, je slika pred nami.

Predstojnica medobčinskega izobraževalnega centra, tovarišica **Branka KAS-TELIC**, se je omejila na ekonomsko plat šolstva. Prepričana je namreč, da kljub javnemu poudarjanju in razglašanju v **naši družbi znanje še ni vrednota**; učiteljevo delo je podcenjeno, kar kažejo njegovi osebni dohodki in njegovo mesto v družbi. Vprašala se je, ali družba sploh daje možnost, da se učitelj zgradi kot celovita osebnost, ter kakšne so dejanske možnos-

ti za njegovo permanentno strokovno izpopolnjevanje.

Tovariš Franc PACEK, ravnatelj brežiške srednje šole, je najprej razpravljal o nujni zahtevi, da morajo ravnatelji opravljati čim več neposrednega pedagoškega dela. V nadaljevanju je izrazil dvom o izenačenju osebnih dohodkov šolnikov z dohodki delavcev v gospodarstvu, saj tam pogosto izplačujejo razlike in tako se nivo izenačenja stalno odmika.

Besedo je povzel **tovariš Lojze ŠTIH**, ravnatelj SŠ KEU Krško. Uvodoma je sporočil predlog PIS, da začetek prenove preloži na šol. l. 1988/89. Misel je podkrepil z dejstvom, da trenutno še nimamo soglasja med strokovnimi sveti in Zavodom za šolstvo. Za pripravo novih programov in takoj zatem tudi učbenikov pa je potreben čas. **Vsako prehitjevanje lahko samo škoduje**. Takega mnenja so tudi učenci oziroma mladinci krške šole, ki pa bodo o prenovi programov spregovorili na svoji okrogli mizi. Tako se bodo med drugim tudi pripravili na vsakoletno srečanje srednješolcev v Slovenj Gradcu, ki bo še ta mesec. — V nadaljevanju je tovariš Štih spregovoril o konkretnih predlogih glede predmetnika, proizvodnega dela učencev, o napredovanju ter o zaključnih izpitih (maturi).

Proti koncu se je v razpravo vključil tudi **Jože MIKLAVC**, izvršni sekretar CK ZKS. Kot je dejal, je moral najprej prisluhniti, kaj komunisti v šolstvu mislijo o prenovi programov, in dodal, da moramo biti pozorni na vse morebitne odklone in pojave idejnega nasprotovanja. Dokler se ne odločimo za začetek sprememb, moramo spoštovati dosedanje dogovore. Trenutno smo v situaciji, ko še ni možno sprejeti nobene odločitve. Ob tem si zastavljamo vprašanje, ali je ZK pristojna, da svoje usmeritve uveljavlja v praksi. Vedeti moramo, da **se je ZK odpovedala poziciji oblasti in se hkrati odločila za delovanje**

znotraj sistema. Tov. Miklavc se je posebej ustavil še ob pojmu nekdanjega dualizma v šolstvu in o enotnosti šolskega sistema, za katerega se sedaj zavzemamo. Ob tem ugotavlja, da oba pojma še nista enotno definirana. **V perspektivi moramo najti pot v ravnotežju med strokovno in splošno izobrazbo**. Kritično je ocenil tudi sedanje vzdušje okrog prenove programov, ki so jo nekateri imenovali kar reformo reforme, kar ni res. Preveč vse spolitiziramo, zato se moramo potruditi, da bo tega v prihodnje manj, saj moramo biti pripravljeni na nenehno preverjanje stanja in odpravljanje napak.

Ob koncu triurne razprave je vsem prisotnim bilo razumljivo, zakaj je slaba šola najdražja šola. Ta misel, ki je bila kot rdeča nit prisotna ves čas, nas napolnjuje z zavestjo, da lahko **slaba šola družbi prinese veliko škodo za danes in še bolj za jutrišnji dan**. Vsi pa vemo, da nismo tako bogata družba, da bi si lahko privoščili nedorečeno oziroma kakršnokoli šolo.

Ivan MIRT, pedagog
(Komisija za informiranje in komuniciranje OK ZKS)

Srednja šola Krško

UČENCI O PRENOVI PROGRAMOV

V četrtek, 11. 12. 1986, smo se zbrali na prvi letošnji okrogli mizi, ki jo je organizirala naša mladinska organizacija. Izbrali smo si temo, ki je trenutno v žarišču pozornosti slovenske javnosti: **PRENOVA VZGOJNOIZOBRAŽEVALNIH PROGRAMOV V SREDNJI ŠOLI**.

Ker se bodo štirje naši učenci udeležili srečanja srednješolcev v Slovenj Gradcu — glavna tema pogovora bo prenova

programov — je ta okrogla miza pomenila tudi pripravo na to srečanje.

Čeprav smo k okrogli mizi povabili učence in učitelje, kijih ta tema zanima, se je razgovora udeležilo le štirinajst učencev in pet učiteljev. Razvila se je živahna diskusija po uvodu Elene Kurevije. Ona je razpravo tudi vodila. Učenci so izrazili številne pomisleke nad dosedanjim šolanjem in več vprašanj glede prenove programov, prisotni učitelji, posebno pa tovariš ravnatelj, so odgovarjali na postavljene dileme in vprašanja. Spoznali smo, da o nekaterih bistvenih rečeh nimamo pravih predstav in pojmov. Tako je bila ta okrogla miza lepa

priložnost za oblikovanje ustreznih predstav.

In kateri so glavni poudarki tega razgovora?

— Sedanjo izobrazbeno strukturo moramo dvigniti tako, da mlade spodbudimo za študij na višjih in visokih šolah.

— Sprejeti moramo dejstvo, da po končanem šolanju ni konec izobraževanja.

— Pouk v srednjih šolah moramo nujno posodobiti. Združeno delo mora to uvideti in zato nameniti veliko več sredstev za šolstvo.

— Kljub temu sodobnejši pouk ne bo stekel, če bomo še naprej imeli normativ,

ki določa 30 učencev na oddelek.

— Učitelje je potrebno nagrajevati bolje, saj nam bo le zadovoljen pedagoški kader omogočil ustvarjalnejšo vlogo učencev v procesu pouka.

— Zavzemamo se, da bi s prenovo začeli takrat, ko bo za njo vse pripravljeno: predmetniki, učni načrti, učbeniki...

— Konkretno predloge glede predmetnika, napredovanja učencev, zaključnih izpitov bomo oblikovali v posebnem razgovoru, v katerem bo sodeloval ožji krog učencev in učiteljev.

**Predsedstvo OO ZSMS
SŠ KEU Krško**

PREDLOG: OBELEŽEVANJE DNEVA MLADOSTI

ŠTAFETA MLADOSTI

Že leta potekajo v vrstah ZSMS in tudi izven njenih okvirov razprave o štafeti mladosti, njeni smiselnosti (v sedanjem konceptu), o novi vsebini in predrugačenju cele manifestacije, a žal ob pomanjkanju drugih konstruktivnih, tvornih idej v ospredje stopajo zahteve po njeni ukinitvi.

RK ZSMS je sredi decembra letos poslala občinskim organizacijam dopis, v katerega uvodu ugotavlja zlasti dvojje:

- da je RK ZSM Slovenije po določenem razrezu prihodnje leto (1987) gostitelj in organizator nastopa (začetka poti) štafete mladosti in
- da so se znotraj ZSMS v zadnjih letih izoblikovala mnenja o obeleževanju praznika mladih, ki se med seboj izključujejo.

Iz razprav na mladinskem kongresu v Krškem, mladinskem festivalu v Novi Gorici, posameznih regijskih posvetih in v predsedstvu RK ZSMS je bilo možno izoblikovati sklep o nujnosti izvedbe prireditve štafete mladosti tudi v letu 1987, vendar s precej drugačno vsebino.

Stališče RK ZSMS, izoblikovano na seji 2.12.1986, terja razumno, zmerno rešitev, nekako med obema skrajnostima, ki naj bi se tako (po trditvah dopisovalcev) tudi združili.

Nastop štafete mladosti naj bi prenesli z zgolj manifestativne ravni na področje aktualnega družbenega pritegovanja mladih k sodelovanju. S tem naj bi vključili vse inovativne in ustvarjalne sile mladih v prizadevanja ostalih naprednih družbenih sil. Cilj naj bi bila nadaljnja demokratizacija in humanizacija življenja v samoupravni socialistični družbi, ki naj bi bila tudi pogoj za nadaljnjo modernizacijo ekonomije.

Dopis RK ZSMS nadalje predlaga (v okviru ohranjenega nastopa štafete mladosti) organizacijo dvodnevnega mladinskega festivala. Osrednji del prireditve naj bi zajemal predstavitev dela mladinske kulture, znotraj katerega bi lahko vključili tudi nastop štafete.

Festival poleg delovnega programa predvideva tudi igrivi del druženja mladih, kar daje samemu nastopu štafete tudi praznični pridih.

Drugi del predloga zajema nastop štafete po SR Sloveniji. Praksa, ki jo poznamo iz prejšnjih let, je ta problem z izdelavo časovne razporeditve (beri: voznega reda) prihodov in odhodov štafete na različna zbirališča v naseljih. Končno se je smisel poti štafetne palice (kot simbola lbpih idej, dobrih želja in vsega, kar združuje mlade) s podajanjem iz rok v roke in s požrtvovalnim, vztrajnim nošenjem, ki ga zmore mladostna zagnanost, sprevergel v golo tekmo s časom.

V ozib banalizaciji prireditve predlaga RK ZSMS, naj v letu 1987 štafeta ne bi več potovala in obiskovala vseh slovenskih občin.

Nastopala bi na prireditvenih - vsebinskih in problem-skih središčih, kjer naj bi se v tem času koncentrirala dogajanja o dejavnosti, znanju, uspehih in problemih mladih.

Zato je avtor dopisa takoj predlagal organizacijo srečanj ali razprav, ki naj bi jih uresničili v regijskih središčih v času nastopa štafete. Tematika je za vsako regijo značilna in različna od ostalih. Tako naj bi v revirjih in Posavju bila vodilna nit dogajanja ekologija in energija, lastni energetski viri in jedrske elektrarne.

Vodstvo OK ZSMS Krško je ob predlogu izoblikovalo stališče, da naj bo cikel prireditev, kakorkoli bo že dobil dokončno obliko, vsekakor zasnovan odgovorno, resno, zmerno, skratka na ustrezni kakovostni ravni, zlasti pri uresničevanju. Podpirajo tudi idejo, da naj štafeta ne bi potovala, zavedajo pa se, da vse občinske konference ZSMS nimajo takega stališča.

ZSMS: PRIJAVITE SE ZA ŠPORTNA TEKMOVANJA

Komisija za telesno kulturo pri OK ZSMS Krško razpisuje športna tekmovanja v malem nogometu, namiznem tenisu in košarki. Za našete tri discipline so se člani komisije odločili na podlagi predlogov delegatov, zato je pričakovati na razpis tudi dokajšen odziv. Na tekmovanje se lahko prijavi ekipa mladih ne glede na to, če so ali niso vključene v ZSMS, in iz posamezne osnovne organizacije se lahko prijavi tudi po več ekip obeh spolov.

Tekmovanja se lahko udeležijo enakopravno tudi registrirani tekmovalci. Prireditelji so se odločili, da za namizni tenis organizirajo moštveno tekmovanje, sistem tekmovanja (turnirski oz. ligaški) pa bodo določili na osnovi števila zbranih prijav. Vse podrobnosti bodo udeleženci oz. vodje prijavljenih ekip lahko uskladili na sestanku, ki bo pred pričetkom tekmovanja. Razpisu tekmovanja je priložena prijavnica, ki jo morajo udeleženci oddati (poslati) OK ZSMS Krško, CKŽ 14. Na ovojnicah naj bo oznaka: Komisija za telesno kulturo. Rok prijav je do 31.12.1986.

VINKO TRAFELA: »KAPITAL SO NAM DOBRI DELAVCI IN POSLOVNOST PRI DELU!«

Kaj misli dipl. inž. strojništva Vinko TRAFELA o svoji zadolžitvi — Kovinarski in še o čem v naši družbi

Svoje prve delovne zadolžitve je začel pred leti opravljati v Železarni Ravne. Tam je, kot sam pravi, pustil najlepša leta in se tudi naučil največ koristnih stvari. Od tam je šel v službo v Strojno v Maribor, kjer je zelo uspešno direktoroval polna dva mandata.

»Usoda je hotela,« pravi Vinko Trafela, »da sem že drugi dan opravljanja nekoliko bolj umirjenih del in nalog v Strojni dobil vabilo in predlog za potovanje v Krško. Reševal naj bi gospodarske težave v Kovinarski. Priznam, da sem bil zelo presenečen, da me je tisti teden razmišljanja in dvomov zelo izčrpal in sem se najprej odločil, da ne podjem v Krško, ker je to prenaporno. Seveda so razgovori dobili v nadaljevanju drugačno vsebino, zopet sem imel čas za razmislek in 17. septembra sem se v Ljubljani na sedežu SOZD ZPS odločil, da prevzamem funkcijo v Kovinarski. Potem ko sta družbenopolitični zbor in zbor združenega dela potrdila sestavo celotne ekipe z mano na čelu, je naš kolektivni poslovodni organ 24. septembra letos prevzel naloge v Kovinarski.

Ob šestih smo imeli zbor delavcev, na katerem je predsednik občinskega izvršnega sveta, Igor Dobrovnik, predstavil ekipo, nekaj besed sem spregovoril tudi sam, nato smo odšli vsak k svojemu delu.

V Mariboru imam družino in sem tu samo začasno, a so mi tovariši tudi tukaj zelo primerno uredili bivanje čez teden in prostor za razmišljanje.

KAKO SE ČLOVEK POČUTI V VLOGI ČLANA T.I.PRISILNE UPRAVE? TO SO VENDARLE ŽE SAME PO SEBI IZJEMNE OKOLIŠČINE ZA VODSTVENO DELO.

»Sprejete takih del in nalog, ko sodelavcem odvzete skoraj vse samoupravne pravice, je za mene bilo in je še danes velika novost. Težko se je navaditi — potem ko si bil navajen rednega direktorovanja v našem samoupravnem socialističnem sistemu — na tak način vodenja. Temu lahko preprosto rečemo ukazovanje. Reči moram, da je za delo to zelo zelo ugodno, ker se stvari mnogo hitreje razvijajo, vendar je odgovornost toliko večja. Ne bi bilo pošteno, če ne bi priznali, da se direktorji tudi kaj radi skrivajo za sklepi samoupravnih organov. Ko gre za stvari, za katere človeku ni povsem jasno, kaj bi z njimi, jih pač damo v potrditev delavskemu svetu in jasno je, da so v primeru težav vendarle krivi nosilci odločitve!«

VAŠE DOSEGANJE IZKUŠNJE S SODELAVCI IN Z OKOLJEM?

»Mislim, da se je cela ekipa že živela v tak način vodenja. Tu živimo in družno delamo, naš cilj pa je rešiti Kovinarsko. Zaključni račun za leto 1986 naj bi bil v celoti pokrit s sredstvi rezerv in sredstvi LB-TPB Krško, če bo ta hotela sodelovati.

JE MORDA VENDARLE VREDNO IZVZETI KATERE POSEBNOSTI VAŠEGA NAČINA DELA V TAKIH POGOJIH?

»Kar zadeva delo, morate vedeti, da moram vse poslušati, se z vsem pogovarjati, verjeti pa ne smem na slepo ničesar in nikomur. Sam moram priti do določenih resnic in do nekaterih sem v Krškem in o Krškem že prišel, seveda gledano s stališča mojega razmišljanja in dela. Zelo neprijetno bi bilo, zame osebno, če bi v kakem razmišljanju komurkoli in kakorkoli nasedel. Mislim, da sem tudi v kolektivu že odkril tiste prave rak rane, ki so se — po moji oceni — začele v letu 1980/81, nato nekaj let napredovale in je danes stanje takšno, kakršno je. Mislim, da je pri saniranju Kovinarske najpomembnejše ravno odkrivanje pravih vzrokov.

Glavni vzroki so po moji oceni naslednji:

1. Nedorečenost programov. V tovarni je bilo nekaj struj, ki so imele vsaka svojo programsko vizijo in so druga drugi dokazovale, da program »onih« dela izgubo, njihov lastni pa je uspešen. Namenoma govorim v preteklem času! Seveda to ni vodilo nikamor in delovna organizacija je iz leta v leto beležila slabše poslovne rezultate.

2. Zaradi slabe notranje organizacije, ki jo je, žal, odkrilo tudi tržišče, je prihajalo v Kovinarsko vedno manj dela. Tudi tisto, kar so ga še dobili, je prihajalo z vedno večjim dvomom o sposobnosti kolektiva, da ga opravi. Znano je, in v dveh mesecih bivanja tukaj sem to tudi sam ugotovil, da so v Kovinarski zelo dobri delavci, ki

znajo zelo kakovostno izdelati naročeno blago, vendar vodenje ni v redu. Vodenje se začne že z organizacijo dela in poslovanja, s koordinacijo itd. Poslovni partnerji so se seveda vsakič pogovarjali s predstavniki druge TOZD, z glavnim direktorjem ali s kom drugim iz delovne skupnosti. Vsakokrat so dobili drugačno informacijo. In ko tržišče to zazna, je konec sodelovanja. Zato smo ta dva meseca našega dela posvetili predvsem ponovnemu pridobivanju ugleda na tržišču, ugleda, ki so ga ustvarili dobri neposredni proizvajalci s kakovostnim delom. Tako skušamo kar najbolj nevtalizirati in odpraviti očitke tržišča na rovaš naše slabe organizacije. To nam tudi uspeva.

Ko sem prišel v Kovinarsko, ta ni imela dela, njene zmogljivosti so bile samo polovično zasedene. Kljub temu pa ni ničesar izdelala v roku. S to informacijo je verjetno podoba popolna. Eden prvih ukrepov, ki sem jih izdal, je bil ta, da morajo biti vse pogodbe, podpisane od 1. oktobra 1986 naprej, izpolnjene tako, kot smo se obvezali. Dobavni roki morajo natančno ustrezati naročilom. Ravno nespoštovanje dobavnih rokov je namreč Kovinarsko tudi peljalo navzdol, ob tej naši inflaciji. Z vsakim partnerjem se lahko dogovorijo za korekcijo cene, če si mu izdelek izročil v dogovorjenem roku. Kadar pa zamujaš, se ne moreš nič več pogovarjati o ceni, ampak samo o penalah!

Iz povedanega lahko logično zaključimo, da je bilo dela vseskozi in povsod dovolj, le za Kovinarsko ga ni bilo. Sedaj moramo v nekaterih

delih proizvodnje organizirati troizmensko delo. V TOZD Industrijska oprema, na primer, tega niso še nikoli počeli, sedaj pa morajo. Roka namreč nihče ne sme zamuditi, ker mu bomo sicer dokazali povzročitev večje materialne izgube. Zaradi spoštovanja rokov bomo morali preprosta, drobna ključavničarska dela oddati kooperantom. S tem ne mislim le zasebnikov; tudi manjše delovne organizacije so po cenah lahko tako konkurenčne, da smo na koncu oboji zadovoljni.

VITOREJ VERJAMETE, DA BO DELA IN S TEM ZASLUŽKA DOVOLJ?

»Sem velik optimist glede pridobivanja novega dela. Osnovni pogoj za to je seveda poslovnost in dobro delo. Oboje v Kovinarski imamo! Reference smo si že pridobili tudi v Vojvodini: v Pančevu bomo vsak hip podpisali pogodbo v vrednosti 50—60 starih milijard. Koroško smo si že pridobili. Luko Koper pa si tudi še bomo! Z njimi se pogovarjamo o novih poslih. Luka je namreč organizacija republiškega merila. Zaradi svoje velikosti in obsega del je nujno v nenehnih investicijah, zato tam moramo biti vključeni! Seveda bo seštevek negativen, a moramo priti tudi do tega. Naše novo vodstvo se je z njihovim ujelo in mislim, da bomo dobro sodelovali. Doslej smo sklenili dogovor, da se o škodah, ki nastale v Luku zaradi različnih vzrokov, ne bomo pogovarjali. Vsak bo poravnal svojo škodo, silos pa ne bo zgrajen prej kot jeseni prihodnjega leta.«

S SODELAVCI SE USPELI ZAGOTOVITI DELO, SE PREBITI NA TRŽIŠČE IN TAKO SAMO KOLEKTIV KOVINARSKO PREMAKNITI Z MRTVE TOČKE. VAŠA PRIPOVED JE OČITEN DOKAZ. DA V POSLOVNEM SVETU IGRA ODLOČILNO VLOGO OSEBNO ZAUPANJE, ZGRAJENO NA DOSLEDNEM IZPOLNJEVANJU SPREJETIH OBVEZNOSTI.

GOTOVO PA JE, DA MORATE ZAGOTOVITI NEMOTEN POTEK DELA TUDI V ČASU PO IZTEKU ENOLETNEGA MANDATA. KI VAM GA JE ZAUPALA SKUPŠČINA. ALI SODI TO MED ODLOŽENE UKREPE OZ. KAKO BOSTE ZAGOTOVILI DOLGOROČNOST USPEHA SVOJE AKCIJE?

»Veliko časa in skrbi posvečamo organiziranosti, s poudarkom na informacijskem sistemu. Ta projekt bomo lahko samo zastavili in pognali. Pod ukrepom družbenega varstva mora organizacija delovati vsaj šest mesecev, da se sistem vsadi v ljudi. Zato tudi govorim o potrebi po roku oziroma režimu na dolge steze. Hočemo zdrav kolektiv z jasno programsko zasnovano in zlasti disciplino!

Kovinarska je prišla v tako nezavidljiv položaj ravno zaradi nekibernetkega obnašanja, saj ni imela sklenjenih zank s povratno informacijo o dogajanju na tržišču, o uspehih dela...«

GOVORILI STE O PROGRAMSKI ZASNOVI. KAKŠNA JE VAŠA VIZIJA VSEBINE DELA V KOVINARSKI ZA PRIHODNJE?

»Silos je majhen del ponavljajočega se programa. Če hočemo vgraditi vanj znanje in ga prodati, moramo vedeti, kaj, kako, s čim in za koga bomo delali. Kovinarska nujno potrebuje ponavljajoče se programe in imamo jih kar nekaj. To so:

- tlačne posode, za katere smo projektantsko in izvajalsko zelo usposobljeni,
- avtobetonski mešalci,

— avtobetonске črpalke in freze za asfalt, ki so v bistvu naš monopol, saj oboje proizvajamo edini v Jugoslaviji in na vzhodu.

Pri takšnih ponavljajočih se programih lahko vzpostavimo popolne linije od tehnologije do znanja, skratka vsega, kar nam zagotavlja proizvodnjo izdelka s kar najmanjšimi napori. Vmes je seveda prostor tudi za t.i. redko se ponavljajoče programe: linije za gumarsko industrijo, plastične granulate, sušilnice, za izdelavo izolacijskih materialov v procesni industriji, ki se redko ponavljajo, a z njimi prodajamo tudi svoje znanje. Doslej smo tako opremo uvažali, mi pa na tem področju izkušnje že imamo. To bi bilo tudi vse o naših temeljnih programskih usmeritvah.«

CENA SUROVIN JE ZNANA, DELOVNI ČAS, POTREBEN ZA DOLOČEN IZDELEK, JE TUDI BOLJ ALI MANJ STANDARDIZIRAN. NAJVEČJI DOBIČEK JE, KOT STE ŽE SAMI OMENILI, PRI PRODAJI LASTNEGA ZNANJA. KAKO JE NA TEM PODROČJU MOČNA KOVINARSKA?

»Prodaja znanja pomeni praktično le prodajanje tiste opreme, ki je sestavljena iz različnih, zlasti pa več gibajočih se sklopov. Šele tu lahko govorimo o pravi strojogradnji. Silos je namreč masa! Kjer se na opremi nekaj giblje, ne glede na vrsto pogona (elektrika, pnevmatika, hidravlika), tam lahko govorimo o pravi prodaji znanja. Vari lahko vsak in zato bomo to delo prepuščali drugim, zlasti drobnemu gospodarstvu.«

SEDAJ KO SO TEŽAVE KOVINARSKO TAKO REKOČE POSTALE »LAST« JAVNOSTI IN JIH TUDI ULICA KOMENTIRAIN »REŠUJE« PO SVOJE, VSAKOGAR SEVEDA BODEJO V OČI VAŠE ZALOGE: TOVARNIAKI, CISTERNE — SILOSI IN ŽELEZJE, NALOŽENO PO DVORIŠČU TOVARNE, KAJ IMATE PRIPOMNITI K TEMU?

»Avtomobili niso naši, so le last konsignacije Slovenije avta in mi iz tega »skladišča« nabavimo vozilo, če ga v proizvodnem procesu potrebujemo, tako kot vsak drugi kupec. Drugo: kar tam leži izdelkov, so vsi že prodani. Vse ostalo železje bomo pregledali, ovrednotili in malo pospravili. Saj vem, da bo veliko naprotovanj, ko bomo začeli rezati železo za prodajo Dinosa. Kot stare babe bodo tarnali, da bomo vse to še potrebovali. Saj tudi bomo, a tudi doslej so ob tolikšnih zalozah za nove potrebe kupovali železo na novo. Zakaj torej ne bi tega počeli še naprej — le da bomo prej pospravili odpadno železo z dvorišča. Pa še to: za vselej moramo izbrisati iz naše miselnosti kakršno koli prodajo kakršnega koli materiala v zasebne roke.«

Izguba, ki se bo pokazala po zaključnem računu za leto 1986, mora biti pokrita in tu sem optimist. Če bomo prišli do kakovostnih sredstev (s tem mislim ustrezno višino obrestne mere) in do odloga plačevanja posojila (ta sredstva še vedno ne bodo podarjena!), potem Kovinarska lahko splava. Programe ima, ima dobre neposredne delavce in nekaj dobrih inženirjev. Ob povprečnem vodenju to mora postati poslovno uspešna delovna organizacija.

Skupščina nam je postavila 12-mesečni rok za ukrep družbenega varstva, vendar če nečemo pasti pod kriterije obstoječih zakonov, zlasti pa ne zakonov, ki se pripravljajo, moramo imeti zaključni račun za leto 1986 v celoti pokrit. V nasprotnem primeru

podležemo zakonu o sanaciji in zajamčenim osebnim dohodkom, kar pa se ne sme zgoditi.«

KAJ VAM JAMČI, DA SE TO NE BO ZGODILO?

»Povedati moram nekaj razveseljivega: imamo več kot dovolj dela! Bilanco smo si izdelali samo za oktober in ugotovili naslednje: če ne upoštevamo stroškov obresti, ki so strašne, je Kovinarska v oktobru poslovala pozitivno, s 3,6 stare milijarde skladov. Mislim, da je to vzpodbuden podatek. Če pa upoštevam še obresti, potem smo izgubo (mesečno) razpoložili v primerjavi s preteklimi meseci. Nekaj podobnega bo tudi v novembru, toda zaradi narave našega dela (mi vendarle izdelujemo investicijsko opremo!) se v enem ali dveh mesecih ne da kaj dosti storiti, ker je proizvodni cikel daljši. Ukrep družbenega varstva je glede na jugoslovansko pozitivno zakonodajo prišel sicer pravočasno (24. septembra), torej je do 28. februarja formalno dovolj časa, da opravimo finančno sanacijo. Ne moremo pa do takrat opraviti ne organizacijske ne investicijske in ne programske sanacije. Lahko jo le predlagamo, naredimo projekt in šele nato začnemo izvajati. Finančna sanacija pa mora biti opravljena do 28. februarja in tudi bo opravljena!

Po drugi strani pa je ukrep družbenega varstva prišel prepozno. Zato sem predlagal tudi sanacijski komisiji, v kateri sodelujejo tudi delavci IS SO Krško, naj ne odlašajo, kadar se kaj takega kjerkoli začne. Naj ne čakajo in ne razmišljajo ob poslušanju notranjih dejavnikov delovne organizacije, ki brede v težave in katere predstavniki običajno obljubljajo, da se bo stanje uredilo. Politično rečeno je ukrep družbenega varstva res klofuta samoupravljanju. Jaz pa temu ne bi rekel tako. To je prej klofuta slabemu vodenju. Izkušnje govore (tudi moje), da tam, kjer je organizacija dela uestežna, kjer so dobri poslovni rezultati in ustrezni osebni dohodki, samoupravljanje čudovito teče. Kakovost samoupravljanja naglo pada s padanjem poslovnih rezultatov in s slabo organizacijo.«

KAKO JE KOLEKTIV SPREJEL VAS IN VAŠO EKIPO, VSE, KI STE PRIŠLI »OD ZUNAJ«?

»Res je, da si je kolektiv tak poseg zaželel in prav je, da je tako. Če izhajam iz tistega prvga (petminutnega) zbora in iz (žal moram reči) juličnih informacij, ker mi v firmi vsega ravno ne povedo, vse kaže, da nekakšen odmev je in da so ljudje optimisti. Res je tudi, da so takoj po prihodu naše ekipe nekateri najboljši strokovnjaki iz birojev in nekateri najboljši neposredni delavci hoteli oditi. Morali smo jim »popraviti« osebne dohodke, da smo jih zadržali, saj brez projektantov ne moremo obstajati, tako kot brez dobrih delavcev ne. Če vse to seštejem, lahko ugotovim, da se je odliv delavcev malce umiril, čeravno si nekateri še želijo, da bi šli delat k sosedom ali kam drugam. Razumem te ljudi, saj so z nizkimi osebnimi dohodki nekateri na življenjskem minimumu in če jim še partner dela v tej firmi, se z dvema tako majhnima plačama skoraj več ne da živeti. Morda v Krškem še, v večjem mestu pa gotovo ne; tu lahko nekoliko pomaga siva ekonomija, pa mešana gospodarstva... Imeli smo skupni sestanek s komunisti, izvršilnimi odbori sindikatov in predsedstvom mladine, na katerem smo posredovali ljudem rezultate devetmesečnega poslovanja, načrt sanacije Kovinarske. In

če sodim po teh stvarih, lahko ugotovim, da ljudje čakajo tisti 28. februar, ko bomo rekli, da je izguba pokrita in da začnemo poslovati z rezultatom nič. Takrat bo treba določiti naloge, delo in organizacijo.«

KAKO TEMELJITO STE SPLOH ŽE ZAGREBLI V ORGANIZACIJSKO SHEMA?

»Za organizacijo bomo najeli zunanjo institucijo; ne zato, ker v hiši ne bi bili sposobni narediti nove sheme, saj vemo, kako to gre. Gre za to, da se želimo ogniti vplivu domačih »začimb« pri postavljanju nove organiziranosti. Projekt organiziranosti posameznih poslovnih funkcij mora namreč biti v sanacijskem programu. Novo organizacijsko shemo bomo gotovo lahko uresničili že zaradi pogojev, v katerih je organizacija in ki gredo v prid posegom na bolje. Na novo bomo lahko dimezionalizirali firmo edino v teh trenutkih. Organizacija je prevelika po posameznih poslovnih funkcijah — ocenjujem, da nas je kar nekaj preveč, pa ne v halah.

Vsak bo imel možnost nadaljevati delo v Kovinarski. Tistim, ki so že delali in so na kakršenkoli način prišli do delovnega plačila in pisarne, bomo ponudili možnost, da se vključijo nazaj v proizvodnjo. Tistim, ki neposrednega proizvodnega dela ne obvladajo, bomo ponudili prekvalifikacijo. Za ostale, ki ne morejo ne enega ne drugega, pa mislim, da je v Krškem prava politična klima, da jih bo gospodarstvo brez večjih težav postopoma lahko sprejelo v svoje vrste. Naša ekipa ne dela kratkoročno, kot je to mogoče v veliko primerih bila navada t.i. prisilnih uprav, ki so naredile finančno konstrukcijo, jo pokrile, nekoliko premetale organizacijo, potem pa — kar bo, bo! Navadno se težave čez čas ponovno začnejo. Stvari bomo postavili dolgoročno, čeprav smo nekatere ukrepe uvedli na hitro, zato z nekaterimi še čakamo, da dozori, ali pa se jih sploh še nismo lotili. Skupščini bomo o tem seveda poročali.

Oblikovali smo sedemčlanski odbor za izdelavo sanacijskega programa, v katerem sodelujejo strokovnjaki iz SOZD ZPS in trije delav-

ci iz Kovinarske ter zunanji član iz LB-TPB. Imamo seveda program začasnih ukrepov, na tej podlagi pa načrtujemo operativne ukrepe.

V OBDOBJU TIK PRED UKREPOM DRUŽBENEGA VARSTVA PREDSTAVNIKOM KOVINARSKE OČITNO NI BILO JASNO, ALI SO TEMELJNE ORGANIZACIJE POTREBNE IN KAKŠNA BO NJIHOVA NADALJNJA USODA. DEL KRIVDE ZA NASTALE TEŽAVE PA NAJ BI BIL TUDI V TEJ ORGANIZACIJSKI DELITVI. KAKO JE DANES TEM?

»V teh dobrih dveh mesecih smo tozgodovsko razmišljanje in obnašanje povsem zatrl. Vzpodbudno je, da so se temeljne organizacije našle in da vsi delavci delamo za eno Kovinarsko. TOZD v Dolah, ki nima izrečenega ukrepa družbenega varstva, je pa ravno tako v gospodarskih težavah, se želi na pobudo IS SO Litija odcepiti. Izdelali smo že elaborat o družbenoekonomski upravičenosti odcepitev. Zadržkov zanjo ni in naš poslovodni organ se s predlogom strinja. Tako v začetku 1987 TOZD Transportne naprave Dole ne bo več v sestavi DO Kovinarska.«

BO POVAŠI OCENIKOVINARSKA STEM PRIDOBILA ALI IZGUBILA?

»Odcepitev je za Kovinarsko v bistvu olajšava. Njihova sedanja proizvodnja namreč ne sodi tja, ker je predraga. Transportni stroški so približno v višini 22% prihodka. V Dole bi sodila proizvodnja, ki bi ji zadostovalo, če bi enkrat tedensko kombi tja pripeljal repromaterial in nazaj odpeljal gotove izdelke ali polizdelke. Namenoma sem rekel kombi, ker se s tem omejujem na nekaj drobnega, ne pa na tone materiala, ki jih je treba transportirati. Proizvodni proces mora biti tudi tam zaključen, ne pa dežen kot doslej. Imeli so oziroma še imajo mrtev izdelek — samo v masi se izraža — ki ne daje zaslužka. Nadaljnji razvoj je seveda njihova stvar, najlažje pa bi jim bilo, če bi se kam priključili. V nasprotnem primeru bodo morali zaposliti vsaj še dodatnih 15 delavcev, ki jih bodo potrebovali za nemoten samostojen proces: projektante, tehnologe itd.

Minulo delo Kovinarske v dolski temeljni organizaciji je v elaboratu ocenjeno na okrog 40 starih milijard din. V vsoti ni upoštevana vrednost programa zakloniščne opreme (15 milijard). Po mojem globokem prepričanju je TOZD v Dolah glede na njen sedanji program ekonomsko neupravičena.«

STAVKA JE TRENUTNO ENA OD VROČIH TEM V NAŠI DRUŽBI. TA POJAV JE V NASPROTJU S SAMOUPRAVLJANJEM TAKO KOT T.I. PRISILNA UPRAVA. KAKO VI RAZUMETE OZIROMA KOMENTIRATE STAVKO?

»Izkušnja pove, da do stavke pride v pogojih, kjer samoupravljanje ni razvito. Samoupravljanje pa je razvito, ko je proizvodnja dobro organizirana, ko so delavci plačani toliko, kolikor naredijo, in ko deluje učinkovit informacijski sistem s kratkimi, preprostimi informacijami. Če vse to funkcionira, potem za prekinitev dela ni nikakršnih pogojev. Temeljni razlog za stavke so slabi osebni dohodki in uravnilovka. V štrajku ne udarijo v osredje nizki osebni dohodki, ampak slaba organizacija, neupravičene, zgrešene investicije, kako razkošje vodilnih delavcev in le kot spremni pojav — bolj posledica kakor vzrok — nizki osebni dohodki. Delavci razmišljajo po intuiciji. Ob slabih osebnih dohodkih se ustavijo, na sestanku (po potrebi tudi izsiljenem) pa pridejo na dan vsi problemi. Zakaj, od kod ta oblika izražanja protesta in nezadovoljstva — stavka? V naši delavski zakonodaji bi morale nastati spremembe. Direktor delovne organizacije (zlasti tam, kjer so tudi TOZD) bi moral imeti pri svojem delovanju večja pooblastila in s tem samoumevno tudi večjo odgovornost. Noben kmet na svoji kmetiji (če je imel pri gospodarjenju mir) si ni naredil izgube! Dobiček je sicer res odvisen od letine, ampak gospodaril si bo sam. Če pa se bo vanj (ali v delovno organizacijo) vtiakal kdor koli, je tudi odgovornost deljena: potem ni nihče več kriv!

Naj takoj povem, da se v našo »prisilno upravo« družbenopolitična skupnost ne vtika, ampak nam samo pomaga, kar se v večjih družbenopolitičnih skupnostih ne dogaja. Vsi pomagajo (tudi z dejanji), a pri vsaki napaki bo padla krivda seveda name. To je težak pritisk. Vse moram poslušati, izbrati tisto, čemur bom verjel, in se sam odločiti za ukrepe. To obremenjuje, a morda je tako celo lažje, ker nikogar ne poznam. Duševni pritisk pa je seveda velik in vse skupaj predstavlja strokovni izziv.

Imam velike škarje in veliko bal platna — v rezanju pa je odgovornost. Zaradi tega počasnost pri sprejemanju posameznih odločitev. Prepričan pa sem, da je poslovni človek, ki v firmi sprejme 70% pravih odločitev in 30% ne najbolj ustreznih, še vedno uspešen in gospodarsko učinkovit.

V Jugoslaviji je problem ravnotežja, da imamo preveč delavcev, ki ne delajo napak, torej soleni ali pa se skrivajo za tujimi hrbti. To je realnost. Po dveh mesecih dela iz mene in vseh članov poslovodnega odbora še veje optimizem kljub nekaterim neugodnim finančnim spoznanjem. Naš kapital so ravno dobri delavci!

KO SVA ŽE PRI DOBRIH DELAVCIH, BI SE ZA KONEC POMUDILA ŠE PRI UČINKOVITOSTI IN IZKORIŠČENOSTI DELOVNEGA ČASA.

»Sem velik zagovornik skrajšanja delovnega časa. Naš tedenski delovnik traja 42 ur, torej

vključuje povprečno še po eno soboto na mesec. Za normalen potek tehnološkega procesa smo v določenem delovnem času in okolju potrebni vsi. Vsaj četrtina delavcev pa si ob delovnih sobotah vzame dopust in tako temeljito okrnijo tehnološko-poslovni proces. Neodvisno od števila prisotnih na delu so (tudi ob sobotah) stroški prehrane, energije, prevozov na delo itd. nezmanjšani. Po drugi plati pa proizvodnih rezultatov zaradi velikega števila manjkajočih ne more biti.

Jugoslovanski statistiki nam tudi zatrjujejo, da delamo povprečno po 5 ur na dan, morda v SR Sloveniji po 5,5. Če dodamo pol ure za topli obrok, je to skupaj 6 ur. **Ostali dve uri na dan očitno drug drugega motimo pri delu.** Zakaj se ne bi odločili, da to motenje pri delu zmanjšamo vsaj za pol ure dnevno, pa bi dobili 40-urni delovnik. Za to sta potrebni le dve odločitvi:

1. delali bomo dve uri manj na teden
2. vse pravice in obveznosti iz dela in do dela ostanejo nespremenjene

Sam sem to preizkusil v mariborski Strojni in je čudovito delovalo (od 1. maja letos). Produktivnost se je povečala za 3% ravno zaradi tega, ker smo drug drugega manj motili!

Zakon o tem je 12. februarja sprejela republiška skupščina, gospodarska zbornica in republiški komite za delo sta izdelala kriterije, po katerih bi OZD lahko prešle na poskusno skrajšanje delovnega časa. Formalne možnosti torej so.

Sem tudi velik zagovornik jutranje premaknitve delovnega časa tako zaradi psihofizičnih vzrokov kot tudi zaradi prihranka energije. Prednosti kasnejšega začetka delovnega časa so uvideli in jih spoštujejo po vsem svetu, le pri nas ne moremo in ne moremo tega spraviti v življenje!

ZNANJU POSAVJA NA ROB

Mnogo idej, misli in celo konkretnih predlogov preleti ne le človeško glavo, marveč so glasno izraženi tudi v družbi, zlasti mladih, ki jih problemi izobraževanja, znanja in možnosti zaposlovanja najbolj teže. Želje in usmeritve ukaže mladih, ki naj bi v skladu z našim vzgojnim procesom in splošnimi družbenimi potrebami hlepela k boljše, kvalitetnejšemu znanju, se trudila in presegala povprečje, se svojimi intelektualnimi presežki zagrizla v okostenelo miselnost enakosti, ki mnogokrat le nosi takšno ime, v resnici pa zavira boljše in vse tlači v kalup, ki mu lahko pridenemo nekaj pohval, v glavnem pa nosi v sebi zaostalost, nesposobnost in strah, ta strah pa barva tudi njihove želje in hotenja. Koga ali česa se bojimo, ko opazujemo ta kvadrat ali kocko ali kakorkoli že bi poimenovali ta pojav? Strah mladih je prav gotovo izven tega; čeprav jih ovira strah in negotovost tistih, ki so že našli bolj ali manj upravičeno mesto pod soncem v tej kocki.

Znanje, seveda v pravem pomenu besede, je moč, ki podira ovire in trka nezadržno na vsa vrata, pa tudi svojo idejno močjo svetli še tako težko in brezizhodno pot. Morda se včasih premalo zavedamo tudi te idejne moči, ki je v skrušenem posamezniku prosojna in skoraj nevidna, združena pa je luč, ki lahko marsikateri problem osvetli z drugega zornega kota in nakaže nove rešitve.

Tudi ob posvetovanju v Delavskem kulturnem domu »Edvard Kardelj« Krško bi lahko nanizali nekaj misli, ki so morda ostale neizrečene: da se število mladih šolanih ljudi večja, delovnih mest zanje pa ni dovolj, da se mnogi težje odločijo, da bi sprejeli visoko izobražen kader, ker bi s tem zasenčili lasten bliš, ker smatrajo, da je predvsem delo odraz sposobnosti, dela pa mladi ne dobijo, vsaj vsi ne, pasmo spet v začaranem krogu. In kocki. In v strahu tu in znotraj.

No, pa saj ni vse tako črno.

Številka 350 nekaj pomeni, še zlasti za kolektiv Tovarne celuloze in papirja »Djuro Salaj« Krško. Toliko štipendistov namreč šola in izobražuje ta delovna organizacija, ki se je v skladu s svojimi razvojnimi načrti odločila za strokovni napredek in dovolj zgodaj spoznala dialektično nujnost povezave znanja s proizvodnjo. Za to številko in za težnjo, poveče-

Silvo Gorenc:

Probleme je treba reševati pravočasno

Ko sem čital statistične podatke o stavkah v preteklih dveh letih in v letošnjem 1. polletju in primerjal strahovito težke razmere, v katerih delovni ljudje živijo in v katerih se je znašla celotna družba, se mi ni zdelo, da je število stavk dramatično visoko. Vprašal sem se, koliko pa bi v takšnih razmerah bilo stavk, če ne bi imeli samoupravne družbe in zveze komunistov, kakršno imamo. Tudi ta ni najboljše, polna je slabosti, ampak vendarle je njena vloga odločilna, pa tudi kolikor toliko stimulativnega vzdušja, ki pomaga v marsikaterem delovnem kolektivu premagati hude težave. Če je temu rest tako, potem bi predlagal, da upoštevamo pozitivne izkušnje. Ne bi pa bi jih šel iskati v Italijo, Argentino ali kam drugam, ampak bi jih iskal pri nas, v tistih delovnih kolektivih, ki so imeli resnično velike težave, pa so vendarle z aktivnostjo presegali probleme brez stavk.

Zavzemam se tudi, da damo največji poudarek razreševanju konfliktnih razmer, še preden pride do stavke. Šele tedaj se bomo strinjali s stališčem, da je stavka skrajno konfliktna situacija, ki je nastala, ko so vse samoupravne poti odpovedale. Zaradi tega je treba odgovornost še bolj zaostriti, zlasti zato, ker je veliko problemov, in statistika potrjuje, da je veliko stavk bilo zaradi razmer, ki se lahko razrešijo v delovni organizaciji. Ne bom rekel zelo lahko, ampak razmeroma lahko se dajo razrešiti. Imamo velikokrat primere, ko nesposobna vodstva podjetij tedaj, ko niso sposobna najti prave rešitve, prelagajo vso odgovornost na sistem, na vladne organe itd. V takih primerih bi morali veliko bolj ostro ukrepati in izvesti kadrovske menjave.

Prav tako ne moremo mimo dejstva, da imamo v nekaterih podсистemih institucionalizirane razmere, v katerih so delavcem še posebno okrnjene samoupravne pravice. Ne samoupravljajo niti na področju enostavne reprodukcije. Tudi v Sloveniji imamo področja. V te komplekse spadajo rudarji, delavci elektrogospodarstva, v katerih ni niti samou-

vati nižje izobrazbene stopnje, nuditi možnost strokovnega izobraževanja doma in v tujini, podpirati bolj nadarjene študente — paseskri-va tudi armada resničnega znanja, ki bo marsikaj doprinesla ne le delovni organizaciji sami, marveč tudi celotnemu Posavju. Tako se bo polagoma vzdigala izobrazbena struktura tudi ostalih delovnih organizacij in okolja, v katerem živimo in delamo. In v novih sredinah se bodo s podvojenimi močmi zoperstavili nazadnjaštvu, improvizaciji in privatizaciji in delovali v smeri racionalne organiziranosti delovnega procesa in sprejemanja mladih; šolanih ljudi na stara in nova delovna mesta.

Strah pa se bo manjšal, če bomo namaj posvetili s skupno lučjo, če se bo strah, ki pomeni včasih tudi samo sobivanje znanja brez lastne udeležbe, začel topiti in bodo namesto njega nastale nove poti in stezice za mlade, ki hočejo delati, biti koristni in ustvarjalni. **Nana Požun**

pravljanja na področju enostavne reprodukcije, kaj šele odločanja o razširjeni reprodukciji. Če jih ta podsystem sili v mezdno razmišljanje, potem se moramo vprašati, zakaj je tako, in najbrž te defekte odpraviti.

Tretji splet slabosti je tam, kjer prihaja ob znanih zaostritvah zaradi ekonomskega položaja, v katerem smo, tudi za povsem napačne sklepe izvršilnih organov, izvršnih svetov itd. ali pa celo za napačno izvajanje zakonskih ukrepov. Lažje bi bilo delovati komunistom v združenem delu, če bi naša vodilna partijska vodstva — tudi predsedstvo Zveze komunistov Jugoslavije, manjkrat politično podprla vsak pragmatični ukrep Zveznega izvršnega sveta, kot na primer v zvezi z deviznim zakonom in še nekaterimi drugimi podobnimi ukrepi.

Težko je ob takšni praksi delavcem v lesni industriji povedati, da bodo imeli manjši osebni dohodek, ne ker so manj produktivni, temveč ker so izvažali na zahod. Tisti pa, ki je izvažal na zahod, kar je naša ekonomska politika stimulirala, pa ima lahko veliko boljše dohodek ob enaki storilnosti.

Jasno je, da s stavkami ni mogoče razrešiti tega kompleksa. Je pa nujno, da bi morali v okviru delegatskega sistema ta vprašanja veliko bolj dosledno postavljati in jih reševati. Seveda pa je možna tudi takšna stavka, ko manjšina ne bo zadovoljna s sklepom večine, ne glede na to, ali je sklep napreden, dober ali ne. Komunisti se bomo morali pripraviti tudi na delovanje v takih razmerah. Zato predlagam, da se v tisti del sklepnega dokumenta, ki govori o odgovornosti, opredeli tudi odgovornost državnih organov tedaj, kadar ravnanje nasprotno s skupnimi dogovorjenimi principi in stališči.

Podpiram tudi misel oziroma sklep, da je treba pojav stavk širše, kompleksno in tudi znanstveno obravnavati — razume se objektivno. V širšem kompleksu zato, da bomo imeli prave podatke in odkrili prave vzroke, da bi se potem tudi bolje organizirali. Za reševanje problemov mislim, da v ta sklop sodi tudi vprašanje informiranja. V zvezi z njim smo naredili korak naprej, žal pa še vedno kot bralci več vemo o stavkah v drugih deželah kot o stavkah v okoljih, kjer živimo. Te informacije bi morali obravnavati predvsem v sindikatih.

Komunist, 5. 12. 1986

TUDI V KRŠKO KABELSKO TELEVIZIJO (CATV)

Sredi letošnjega leta je kot strela z jasnega udarila novica, da so Mariborčani uspešno izpeljali instalacijo CATV. Sredstva obveščanja so se o tem razpisala in zvedeli smo, da je še nekaj mest v Jugoslaviji, ki se lahko pohvalijo s takim tehničnim napredkom v informiranju (Zagreb, Split, Skopje). In v čem je bistvena prednost CATV, oziroma kaj omogoča? Predvsem brezhibno čist ton in sliko, saj signali potujejo do televizijskega ali radijskega sprejemnika po kablu, zato so motnje in izgube zmanjšane na minimum.

Vsa področja Krškega se ne morejo pohvaliti z idealnimi sprejemnimi pogoji, zato ni čudno, da smo se zganili tudi pri nas. Zelo vzpodbudno je, da je idejo sprožil občinski izvršni svet, ki je sklical vodstvene delavce krških delovnih organizacij ter seveda tiste, ki lahko sodelujejo po strokovni plati. Tako sem se o tem pogovarjal s tovarišem Dobravcem, ki sicer poučuje strokovne predmete na SŠ KEU Krško.

Naše krajane verjetno predvsem zanima, katere programe bi lahko poslušali oziroma gledali?

— Vse je odvisno od dogovora oziroma naše skupne odločitve. Možnosti? Najprej so tu trije programi ljubljanskega radia. Signal bi sprejemali s Trdinovega vrha, saj bo ta oddajnik kmalu oddajal vse programe. Nadalje je tu brežiški radio in seveda programi s hrvaškega področja (Zagreb, Sljeme, Velika Gorica).

In kako je s televizijskimi programi? To bi naše bralce najbolj zanimalo.

— V sprejem bi obvezno vključili oba TV programa ljubljanskega studia in oba zagrebška programa. Poudariti je treba, da bi vsak lastnik CATV imel brezhibno sliko in čist ton ne glede na to, kje stoji njegova hiša oziroma v katerem bloku stanuje.

Posebna privlačnost je tudi možnost spremljanja televizijskih programov, ki jih prenaša satelit. Kako je s tem?

— Gre za evropski satelit, ki prenaša določene programe Avstriji, Zahodni Nemčiji in državam Beneluxa, med njimi pa so tudi programi angleške in ameriške televizije. Za tiste, ki razumejo tuje jezike, in verjetno tudi za druge, se ponuja program najnovejših filmov, glasbenih programov in novic. Načrtujemo sprejem štirih različnih satelitskih postaj. Tudi sprejem teh programov je brezhiben oziroma tak, kot bi prihajal iz neposredne bližine.

Je to vse?

— Nikakor ne. Tu so še dodatni programi, ki bodo vsekakor zanimivi za naše

vsakdanje življenje.

Odložimo se lahko za interni TV program, saj je gotovo prišel čas, ko je to možno in potrebno. Posebna ugodnost so tudi alarmne naprave oziroma protivlomne naprave in protipožarni signali za naša domovanja. Veliko možnosti se ponuja tudi v okviru delovanja SLO in DS ter CZ. Tu je še t. im. teletekst, ki ga že dalj časa uporabljajo v svetu.

Kakšne pa so tehnične možnosti glede na lego našega mesta?

— Zgraditi bi morali glavno sprejemno postajo. Stati bi morala tam, kjer so sprejemni pogoji najboljši. Po prvih meritvah so možne lokacije naslednje: Grič (v bližini nakupovalnega centra), v Novi Reši v bližini cerkvice ali ob naselju Pionir ter seveda bližnje vzpetine in griči. Od sprejemne postaje je nato treba napeljati kabel do vsake hiše in bloka. V prvi fazi bi kabel položili v naseljih Grič, Videm in

Krško.

Vemo, da CATV ni poceni. Kako naj se lotimo akcije?

— Predvsem se bo potrebno čim prej sestati po uličnih odborih in hišnih svetih. Pobudo mora dati Krajevna skupnost Krško. Ljudem je potrebno jasno predstaviti vse možnosti in seveda tudi ceno, ki ni nizka. Toda če se bomo dolgo samo pogovarjali in če nas večina krajanov ne bo za to, vemo, da bo z vsakim letom vse dražje in možnosti vse manjše. Zaenkrat sodelujemo z DO Elrad in »14. oktober« iz Gornje Radgone, kjer nam bodo izdelali idejni projekt. Največ pomoči nam zaenkrat nudijo iz KS v Mariboru, ki že ima CATV. Z njim je navezal stik tovariš Vinko TRAFELA, predsednik KPO v Kovinarski. Če se bodo v akcijo vključile tudi naše DO ter Ljubljanska banka — TPB Krško, potem tudi krajanji ne bi smeli reči ne.

Razgovor sva zaključila v upanju, da bodo naši krajanji pokazali smisel za tehnični napredek in da bo akcija lahko stekla.

Ivan Mirt

REZULTATI XXV. DELAVSKIH ŠPORTNIH IGER V OBČINI KRŠKO — ODIGRANIH V LETU 1986

VELESALOM

ženske – ekipno

1. DO „Djuro Salaj“ Krško
2. LB – TPB Krško
3. M – Agrokombinat Krško

ženske – posamezno

do 30 let

1. Mikolavčič Ivanka,
M – Agrokombinat
2. Novak Renata,
DO „Djuro Salaj“
3. Šepetavec Justika,
DO „Djuro Salaj“

do 40 let

1. Čargo Irena,
LB – TPB
2. Kužnik Branka,
NE
3. Kranjčević Meta,
DO „Djuro Salaj“

do 50 let

1. Geršak Cvetka,
DO „Djuro Salaj“
2. Voglar Cilka,
LB – TPB
3. Bah Štefka,
DO „Djuro Salaj“

(Foto Jože Kuplenik)

moški - ekipno

1. DO „Djuro Salaj“ Krško
2. M. Agrokombinat Krško
3. SGP Pionir-Togrel Drnovo

moški - posamezno
do 30 let

1. Baškovič Rajko,
TOZD Togrel
2. Centar Ivan,
Kovinarska
3. Štrasner Primož,
TOZD Papirkonfekcija

do 40 let

1. Oštrbenk Franc,
TOZD Togrel
2. Kuntarič Franc,
NE
3. Kranjc Rafko,
KZS

do 50 let

1. Kreutz Juri,
TOZD Metalna
2. Kužnik Mirko,
TOZD Metalna
3. Voglar Rudi,
DO „Djuro Salaj“

moški nad 50 let

1. Kranjčević Vinko, DO „Djuro Salaj“
2. Mirt Maks DO „Djuro Salaj“
3. Žugič Andrej, M. Agrokombinat

SAH

1. DO „Djuro Salaj“ Krško	1. ekipa
2. Kovinarska Krško	1. ekipa
3. Nuklearna elektrarna Krško	1. ekipa

STRELJANJE

ženske - ekipno

1. Žito TOZD Imperial Krško
2. M. TOZD Hotel Sremitič Krško
3. DO „Djuro Salaj“ Krško

ženske posamezno

1. Colner Justika,
M. TOZD Hotel Sremitič
2. Močivnik Verica,
TOZD Imperial
3. Bevc Dragica,
TOZD Imperial

ODBOJKA

ženske

1. LB TPB Krško
2. SDK, podružnica Krško
3. TOZD Lisca Senovo

moški - ekipno

1. Nuklearna elektrarna Krško	1. ekipa
2. TOZD Elektrodistribucija Krško	
3. DO „Djuro Salaj“ Krško	1. ekipa

moški posamezno

1. Ceplak Marjan,
NE
2. Buben Krešo,
NE

3. Miklavčič Franc,
DO „Djuro Salaj“

moški

1. DO „Djuro Salaj“ Krško
2. Nuklearna elektrarna Krško
3. Upravni organi SO Krško

PLAVANJE (tekmovali samo moški)

ekipno
in štafeta

1. DO „Djuro Salaj“ Krško
2. SOP Krško
3. TCP „Djuro Salaj“ - TOZD Proizvodnja papirja Krško

posamezno 50 m prosto - do 25 let

1. Mlakar Borut, DO „Djuro Salaj“
2. Jelen Igor, DO „Djuro Salaj“
3. Bašek Boris, TOZD Metalna

50 m prosto - do 35 let

1. Štajner Jani, DO „Djuro Salaj“
2. Kekič Niko, SOP
3. Cvetkovič Marjan, TOZD Proizvodnja papirja

50 m prsno - do 35 let

1. Preskar Marjan, DO „Djuro Salaj“
2. Potočnik Silvo, SOP
3. Cvetkovič Marjan, TOZD Proizvodnja papirja

BALINANJE

1. Metalna-TOZD TGO Senovo	
2. TCP „Djuro Salaj“	
TOZD Energetika	
3. TCP „Djuro Salaj“	DSSS

ROKOMET (igrali samo moški)

1. Nuklearna elektrarna Krško
2. Kovinarska Krško
3. Poklicna gasilska enota Krško

KEGLJANJE

ženske - ekipno

1. DO „Djuro Salaj“ Krško
2. M. TOZD Hotel Sremitič Krško
3. Žito-TOZD Imperial Krško

moški - ekipno

1. TCP „Djuro Salaj“ - TOZD Papir
2. Metalna-TOZD TGO Senovo
3. Nuklearna elektrarna Krško

MALI NOGOMET

1. SOP-TOZD KLEPAR Krško
2. DO „Djuro Salaj“ Krško
3. METALNA - TOZD TGO Senovo

NAMIZNI TENIS

1. NUKLEARNA ELEKTRARNA I Krško
2. NUKLEARNA ELEKTRARNA II Krško
3. UPRAVNI ORGANI SO Krško

NAMIZNI TENIS - ženske

1. Labod-TOZD Libna Krško
2. LB - TPB Krško
3. Nuklearna elektrarna Krško

ODBOJKARSKI TURNIR V POČASTI-
TEV DNEVA REPUBLIKE

ženske

1. TOZD Lisca Senovo
2. SDK, podr. Krško
3. LB TPB Krško

moški

1. TCP „Djuro Salaj“ - TOZD PAPIR
2. Nuklearna elektrarna Krško
3. SGP Pionir-TOZD GS Krško

Slovesni zaključek iger je bil v četrtek, 18. decembra, v hotelu Sremitič. Najboljši posamezniki in ekipe so prejeli pokale, diplome in priznanja. Podelil jih je Stane Župevc, predsednik komisije za šport in rekreacijo pri OS ZSS.

Navzoče je pozdravil tudi Franc Dular, predsednik OS ZSS, v kulturnem programu pa je nastopila tamburaška skupina KUD „Oton Župančič“ iz Artič.

Pohvalne ocene za jedrsko
elektrarno Krško

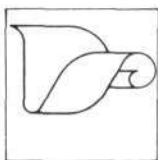
KRŠKO, 5. decembra — Po štirinajstih dneh je danes v Jedrski elektrarni Krško končala z delom Skupina za analizo obratovalnih dogodkov, pomembnih za varnost (ASSET), ki jo je po dogovoru z našo vlado poslala k nam Mednarodna agencija za atomsko energijo (IAEA).

Kakor so povedali člani te ekspertne skupine — v njej je bilo šest strokovnjakov — na današnji tiskovni konferenci, so analizirali obratovalne dogodke, ki so bili v jedrski elektrarni Krško v letih 1983, 1984 in 1985. Namen te analize je predvsem izmenjava koristnih informacij in na podlagi tega izboljšanje obratovalnih sposobnosti, kakor tudi varnosti jedrskih elektrarn.

Pri tem so člani misije ASSET ocenili, da so obratovalne izkušnje v JE Krško zelo dobre in da bodo dobljene podatke s pridom uporabili tudi med obiski v drugih jedrskih elektrarnah.

Poudarili so, da ne gre pri delu omenjene ekspertne skupine za nikakršno povezanost z nesrečo v Černobilu. Gre za ureničevanje programa IAEA, ki je bil sprejet že pred černobilskimi dogodki. Slednji so kvečjemu potrdili pravilno usmerjenost in dali večji pomen delu takšnih ekspertnih skupin, ki spremljajo in na podlagi najnovejših spoznanj svetujejo optimalne obratovalno-varnostne rešitve v obstoječih in projektiranih JE. (G. P.)

Delo, 6. 12. 1985

Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj« Krško

REFERENDUM POTRDIL SKUPNO VOLJO ZA HITREJŠI RAZVOJ

SILVO GORENC, predsednik poslovnega odbora TCP Djuro Salaj, je po referendumu izjavil TV dipisniku za Posavje Goranu Rovanu za RTV Ljubljana:

10. decembra smo delavci tovarne Djuro Salaj na referendumu potrdili temelje petletnega srednjeročnega plana razvoja naše delovne organizacije. Ob 93% udeležbi je 80% naših delavcev glasovalo za takšen petletni plan, kakršen je bil predložen. S tem smo sprejeli razvojni načrt za srednjeročno obdobje 1986 — 1990 in zastavili nekatere cilje tudi za daljše razvojno obdobje. Ta petletni načrt smo snovali nekaj let, tako da je referendum samo potrdil našo skupno voljo, da gremo hitreje v modernizacijo naše delovne organizacije.

Osnovni cilj, ki smo si ga postavili, je, da se hitreje prilagajamo tržnemu gospodarstvu in da bomo našo proizvodnjo in poslovanje zastavili tako, da bomo trajno ustvarjali večji dohodek, s katerim bomo omogočili moderen razvoj tovarne in ustvarjali pogoje za materialni položaj naših delavcev. Računamo, da bi v tem obdobju povečali realni dohodek delovne organizacije za 50%. Prav tako želimo prestrukturirati našo proizvodnjo časopisnih papirjev v smeri kakovostnejših časopisnih papirjev, ki zahtevajo več znanja in prinašajo seveda tudi več akumulacije. Izboljšati želimo kvaliteto celuloze, povečati in popestriti želimo proizvodnjo v Tovarni embalaže Senovo in v Papirkonfekciji v Krškem.

Če želimo doseči te cilje, moramo najprej modernizirati naše obstoječe stroje in proizvodne naprave, ki so zelo zastareli, odpraviti ozka grla v proizvodnji, uvesti računalništvo v proizvodni proces v celoti, nabaviti nekatere nove stroje v predelavi, začeti obnavljati že dotrajano energotiko in se pripravljati za nakup novega papirnega stroja številka pet, s katerim bi letno proizvajali približno 30 do 40 tisoč ton brezlesnih papirjev.

Kvalitetno moramo izboljšati tudi naš izvoz, zato bomo obenakih količinah izvoza prodajali kvalitetnejši papir, s katerim bomo več iztržili. Še naprej bomo oskrbovali domače časopisne hiše v Jugo-

Na referendumske volišču v tozdu Priprava lesa je bila s tako imenovanimi »boksi« zamčena tajnost osebnega izjavljanja o temeljih srednjeročnega plana TCP Djuro Salaj za obdobje 1986 — 1990 (foto Črt Čargo)

sposobni vračati inozemske kredite z lastnim izvozom, razumljivo — ob nekem normalnem deviznem režimu.

Ti naši cilji so zelo zahtevni in ne delamo si utvar, da jih bomo zlahka dosegli.

3. SREČANJE KLUBA ŠTIPENDISTOV TOVARNE CELULOZE IN PAPIRJA DJURO SALAJ KRŠKO

Mladi se veliko družijo, pogovarjajo, izmenjujejo svoja mnenja, želje in poglede na svet. Morda so najprodnornejši in najbolj zagnani opazovalci naše stvarnosti, saj so večino še v procesu šolanja, obdarjeni s tisto prirojeno občutljivostjo in kritičnostjo, ki je dana le mladosti in se nato steže let, predvsem pa steže

slaviji s kvalitetnim časopisnim papirjem in skušali kompletirati našo ponudbo vseh vrst papirjev. Za vse te cilje imamo dovolj volje in strokovnega znanja.

Investicije bodo znašale približno 37 milijard dinarjev, po cenah iz leta 1985. Računamo, da bomo ta sredstva pridobili tako, da bomo deloma angažirali lastno, zaenkrat še razmečoma nizko akumulacijo, delno bomo združevali sredstva z našimi kupci, predvsem pa bomo angažirali inozemske kredite za nabavo opreme. Naša izvozna pozicija je taka, da smo

Prepričan pa sem, da ima naš kolektiv dovolj volje in znanja, da bomo vse te cilje z velikimi naporji vendarle uresničili.

IZ OBVEŠČEVALCA TCP

kompromisov, ki jih terjajo od nas, omili in le tu in tam še izbruhne na dan.

Misli, hotenja in dejanja mladih pa so tudi odraz naše družbe in trenutnega stanja, predvsem pa poti, ki se vije v prihodnost. Res je, da so izkušnje starejših, prekaljenih ljudi ogromno vredne, a tudi moč in neugnanost morda prenašljive, odprte in resnične besede je nenadomestljiv steber izgradnje bližnjega jutri.

Torej se mladi morajo sestajati: prisluhniti in razumeti je treba vse, kar razmišljajo in se od njih tudi učiti. Predvsem pa je razumno, da jih čim bolj vključuje naš družbeni sistem, uporablja njihove mlade sile in skupno gradi ter planira. Tak namen je imela tudi 3. seja Kluba štipendistov TCP Djuro Salaj v soboto, 20. 12. 1986, v prostorih Delavskega doma Edvard Kardelj v Krškem. Dnevni red je imel sedem

točk. Najprej so upokoenci našega kolektiva spregovorili o tovarni nekoč in danes in prisluhnili smo jim, saj se šele v takem razgovoru zaveš neverjetnega razvoja in napredka. V drugi točki je tov. Krošel seznanil mlade z delom in doseženimi rezultati TCP v zadnjem četrtletju. Povezava mladih z delovno organizacijo je silno pomembna, saj se le tako ustvarjajo živi stiki in vključuje mlade v vsakodnevno življenje. V ta vsakodnevni utrip so vključeni tudi razpisi raziskovalnih nalog, ki so bili tudi predstavljeni na našem srečanju s toplim pozivom študentom, da se množično vključijo v to akcijo in prispevajo že v času svojega šolanja k tehnološkemu napredku.

Tehnološki in splošni napredek vzpodbuja tudi strokovne izmenjave praks s tujino. O svojem bivanju v ZRN je poročala Slavica Jerele, ki se je izpopolnjevala v kemični tovarni.

Tudi o delu in življenju štipendistov med obema sestankoma smo govorili, se tudi nasmejali — zlasti ob poročilu o srečanju štipendistov v Karlčah, kjer se je marsikomu vrtilo v glavi, pa le zaradi napornih, a zanimivih iger; o predstavitvi Šetinčeve knjige, kjer je pisatelj sam napisal posvetilo našemu Klubu štipendistov. Osnovnošolci pa so povedali nekaj o delovanju krožkov, katerih mentorji so iz tovarne. Tudi srednješolci so se oglasili in poročali o ekskurziji v Papirnico Veče in počitniški praksi. In še o marsičem smo se pogovarjali. S tega srečanja smo odšli z dobrimi občutki, predvsem pa z željo, da se kmalu srečamo na plodnem in ustvarjalnem sestanku.

Nana Požun, TCP

Krški papirničarji povečujejo in izboljšujejo proizvodnjo

Letos so v DO Djuro Salaj sprejeli obsežen program naložb, ki vsebuje tudi posodobitev proizvodnje in infrastrukture

KRŠKO, 3. decembra — Kljub izrabljeni strojni opremi so v krški tovarni Djuro Salaj v prvih devetih mesecih znova presegli načrtovano proizvodnjo oziroma izdelali več celuloze, papirja, valovite lepenke in embalaže ter papirne konfekcije kot v enakem obdobju lani. Merjeno v tonah to pomeni skupno proizvodnjo 224.941 ton izdelkov oziroma 1,6 odstotka več kot do konca lanskega septembra. Za skoraj devet odstotkov so več izvozili tudi na konvertibilni trg.

V največji posavski delovni organizaciji pri tem ugotavljajo, da bi se njihov finančni in dohodkovni položaj do konca leta lahko poslabšal, saj jih pestijo tudi velike zaloge gotovih izdelkov — kar velja za vse njihove proizvode — surovin in drugega materiala, izredno visoko vrednost pa je dosegla tudi neplačana realizacija, kar pomeni, da bodo morali namestiti več pozornosti izterjavi dolgov. V tej DO pa se vse bolj utrjuje spoznanje, da sodi med najpomembnejše in najzahtevnejše naloge 2.270-članskega kolektiva skrb za kakovost, ki jo zahtevata domači in tuji trg.

Tudi zaradi teh ugotovitev so v tovarni letos sprejeli obsežen program naložb, ki bodo

dosegle skupno vrednost štiri milijarde dinarjev. Z njimi odpravljajo zastoje, posodablajo proizvodnjo, izboljšujejo infrastrukturo ter nadomeščajo izrabljena osnovna sredstva. Količinsko se proizvodnja zaradi tega v prihodnje ne bo povečala, zato pa bo boljša

kakovost proizvodov in dosežena večja zanesljivost obratovanja. Do konca septembra so za naložbe namenili 2,5 milijarde dinarjev.

VLADO PODGORŠEK
Delo, 4. 12. 1986

BILTEN NEK

ČIGAVA JE CENA KILOVATNE URE!

Ustanovitelji NEK so elektrogospodarske organizacije, združene v SOZD Elektrogospodarska podjetja Slovenije, Maribor in Zajednico elektroprivrednih organizacij Hrvatske, Zagreb.

Odnosi med ustanoviteljmi in NEK so od začetka njenega delovanja kot delovne organizacije v ustanavljanju do konca obratovalne dobe urejeni v sporazumu o ureditvi medsebojnih pravic in obveznosti ustanoviteljev in Nuklearne elektrarne Krško, ki je bil podpisan v aprilu 1982.

Z navedenim sporazumom so ustanovitelji prevzeli obveznost, omogočiti NEK realizacijo planirane proizvodnje električne energije po kriterijih planiranja, ki se na nivoju elektrogospodarstva Jugoslavije uporabljajo za vse proizvodne elektrogospodarske organizacije, določeni pa so s posebnim sporazumom. Za ustanovitelje to pomeni zagotoviti NEK potrebna obratna sredstva za plačilo nastalih stroškov in obveznosti iz dohodka, za nabavo opreme in rezervnih delov za menjavo in nabavo jedrskega goriva ter ostalega materiala — dinamično in do višine, določene s sprejetim gospodarskim načrtom.

Poleg tega to pomeni tudi v sodelovanju z NEK pravočasno nabavljati jedrsko gorivo, rezervne dele in ostali material, skrbeti za trajno strokovno usposabljanje kadrov, odplačevati investicijske kredite, uporabljene za graditev, plačati vse obveznosti iz teh kreditov in delavcem zagotoviti osebne prejemke ter skupno porabo po kriterijih, enakih za delavce v elektrogospodarstvu Slovenije, upoštevajoč pri tem posebnosti NEK.

Z navedenim samoupravnim sporazumom so delavci NEK prevzeli obveznost dobavljati električno energijo ustanoviteljem najmanj v višini skupno planirane proizvodnje — vsakemu elektrogospodarstvu po 50%, proizvajati električno energijo s kar najmanjšimi proizvodnimi stroški oziroma stroški, določenimi po kriterijih, urejenih v tem samoupravnem sporazumu, redno in v planiranih rokih opravljati remont elektrarne ter ravnati s premoženjem in sredstvi s pozornostjo dobrega gospodarja.

Delavci NEK ustvarjajo skupni prihodek z dobavo električne energije in razpoložljive moči na pragu elektrarne elektroenergetskima sistemoma Hrvatske in Slovenije ter z ustvarjanjem morebitnih ostalih prihodkov.

Graditev jedrske elektrarne se je financirala pretežno z investicijskimi krediti, tujimi in domačimi, kar ni izjema, pač pa pravilo, ker se večina do tedaj, pa tudi sedaj zgrajenih elektroenergetskih objektov financirala s krediti, tujimi in domačimi, ugodnejšimi ali manj ugodnimi, odvisno od pogojev teh kreditov na tujem trgu v času pogajanja o njih, pri domačih kreditih pa odvisno od kreditne politike.

Že vrsto let poslujejo elektrogospodarske organizacije na pragu rentabilnosti ali praviloma z izgubami zaradi takšne ekonomske politike do elektrogospodarstva.

Ta politika elektrogospodarstva ni omogočila ustvarjanja lastne akumulacije, iz katere bi lahko nato elektrogospodarstvo z lastnimi sredstvi financiralo graditev novih elektroenergetskih objektov.

V takih razmerah so potrošniki po posebnih sporazumih združevali sredstva iz svojega dohodka za razvoj elektrogospodarstva. Vendar pa v posameznih obdobjih tudi ta sredstva niso zadostovala, tako da je moralo elektrogospodarstvo graditev objektov financirati z neugodnimi krediti domačih in tujih bank.

Gotovo drži, da če nebi bilo dolgoletnega prelivanja dohodka elektrogospodarstva v ostale gospodarske veje, pač pa bi elektrogospodarstvo ustvarjalo tolikšno akumulacijo, s katero bi lahko spremljalo potrebe pri graditvi novih elektroenergetskih objektov, bi bile proizvodne cene električne energije iz dosedaj zgrajenih elektrarn in tudi iz NEK precej nižje od sedanjih cen.

Devizna situacija, v kateri se nahaja elektrogospodarstvo, je najmanj posledica graditve elektroenergetskih objektov in s tem tudi NEK, ker vse zgrajene zmogljivosti v elektrogospodarstvu, financirane s tujimi krediti, proizvajajo in obratujejo s polnim izkoristkom in med njimi je NEK na prvem mestu. Vendar pa je moralo elektrogospodarstvo prevzeti nase posledice odložitve vračanja tujih kreditov zaradi takšnega položaja, to pa pomeni večje poslovne stroške in večjo obremenitev njegovega dohodka s tem večjo proizvodno ceno električne energije.

S. M.

RADIOLOŠKA ZAŠČITA V NE KRŠKO

(Nadaljevanje iz 9. številke Našega glasa)

2. VARSTVO DELAVCEV PRED IONIZIRAJOČIMI SEVANJI

Pred zunanjo obsevanostjo se zavarujemo na tri načine, in sicer s čim krajšim časom zadrževanja pri radioaktivnem viru, kar zahteva mnogo priprav pred pričetkom dela, oddaljenostjo od radioaktivnega vira, kar zahteva skrben izbor delovnega mesta za posamezne delovne faze in mnogokrat tudi uporabo dolgega orodja, ali pa s ščitom, ki je za različne vrste sevanja različen.

Pred notranjo obsevanostjo se zavarujemo tako, da preprečimo, da bi radioaktivne snovi na kakršenkoli način prispele v telo. Kot učinkoviti ukrepi so se izkazale razne administrativne metode, kot je prepoved piti, jesti in kaditi v ogroženem območju, in seveda tudi uporaba varovalnih oblek. Na jedrskih elektrarnah največkrat »čistih« del s stališča radiološke zaščite ni, saj se radioaktivni viri javljajo kombinirano kot zaprti in odprti, odvisno pač od dela, zato je tudi jasno, da pri nas ne poznamo klasičnega rutinskega dela, temveč le dela s posebnimi radiološkimi dovoljenji, kjer morajo biti navedene vse zahteve, ki so nujno potrebne za radiološko varen potek dela. Ta dovoljenja izdajajo delavci radiološke zaščite seveda s soglasjem delavcev, ki so zadolženi za obratovanje jedrske elektrarne.

Delavci radiološke zaščite lahko izdajo dovoljenje za delo v radiološko ogroženem območju šele takrat, ko to ogroženost poznajo. Zaradi tega opravljajo radiološki nadzor, ki mora ovrednotiti tveganje pred zunanjo in notranjo obsevanostjo. Podatki, ki so za to nujno potrebni, so dostopni v naši jedrski elektrarni na dva načina, in sicer s pomočjo vgrajenega sistema za nadzor ionizirajočega sevanja ali »monitoring« sistema in s posebnimi radiološkimi meritvami.

V sistemu za nadzor sevanja sta dva tipa monitorjev sevanja:

— ena skupina kontinuirano nadzoruje radiološke razmere v posameznih prostorih, druga skupina pa radiološke razmere v posameznih procesih. V prvo skupino uvrščamo območne, v drugo skupino pa procesne monitorje sevanja. Procesni monitorji imajo dvojno funkcijo — nadzorujejo radiološke razmere v procesih, hkrati pa nekateri od njih kontinuirano nadzorujejo izpuste radioaktivnih snovi v okolico NE Krško.

Osnovni koncept monitoring sistema je tak, da je detektorski del monitorja sevanja, ki je prirejen delovnim razmeram, vgrajen na mestu, kjer nadzira radiološke razmere, medtem ko so instrumenti za odčitavanje vgrajeni v komandni sobi. To omogoča, da imajo operaterji NE Krško stalen pregled nad radiološkimi razmerami.

Vsi monitorji sevanja imajo vgrajene naprave za preverjanje delovanja, saj je zelo pomembno, da brezhibno delujejo. Vsak monitor ima predvideno območje za normalno obratovanje ali za radiološke pogoje v normalnem obratovanju, ima pa tudi nastavljeno

alarmno vrednost odčitka, nad katero so radiološke izmere nenormalne. Nekateri monitorji sevanja imajo tudi avtomatske funkcije, to so zlasti monitorji, ki kontinuirano nadzirajo izpuste radioaktivnih snovi v okolico. Avtomatična funkcija teh monitorjev je v tem, da se v trenutku javljanja alarmne vrednosti izpust radioaktivne snovi v okolico prekine — ali drugače rečeno — signal alarmne vrednosti povzroči, da se zapre izpustni ventil.

Radiološki nadzor, ki temelji zgolj na monitoring sistemu, ni popoln, zato osebje radiološke zaščite opravlja detaljne radiološke nadzore s prenosnimi instrumenti in to v določenih časovnih presledkih ali tudi pogostejše, kolikor so spremenljive radiološke razmere. Radiološki nadzor je usmerjen v analizo direktnega sevanja, površinskega onesnaženja z radioaktivnimi snovmi in v radiološke analize zraka. Rezultati teh analiz služijo kot temelj za predpisovanje varstvenih ukrepov in varovalnih sredstev.

Vsi vstopi v kontrolirano območje NE Krško so dejansko kontrolirani, kar pomeni, da rutinskega dela v klasičnem pomenu ne poznamo. Vsak, ki vstopa v kontrolirano območje, mora imeti za to dovoljenje, ki ga izda osebje službe radiološke zaščite. Dovoljenje se lahko izda le tistemu delavcu, ki izpolnjuje vse za to potrebne kriterije. Naš pristop do radiološke zaščite je kompleksen in temelji na dejstvu, da vsaka obsevanost pomeni določeno tveganje za zdravje, ter zahteva, da vsako delo teče po natančno določenem planu ob optimiziranem varovanju z namenom, da je vsaka obsevanost toliko nizka, kot je v določenem primeru še smotno. Nadziranje tveganja sevanja za delavce torej poteka v več stopnjah. Iz podatkov, ki jih dajejo monitorji sevanja po prostorih, dobimo poleg informacij o varnem obratovanju elektrarne še podatke, na osnovi katerih postavimo časovne omejitve bivanja na posameznih področjih. Naslednja stopnja je merjenje s prenosnimi instrumenti.

Končno oceno o izpostavljenosti posameznega delavca sevanju dobimo iz odčitkov osebnih dozimetrov, ki jih običajno nosi delavec na prsih. Dozimeter akumulira energijo sevanja in da kot rezultat dozo, ki jo prejme delavec v določenem časovnem obdobju. Za sprotno preverjanje učinkovitosti izvajanja zaščite pred sevanjem moramo v vsakem trenutku imeti podatke o dozah vseh delavcev. Zato nosijo delavci dozimetre, ki jih dnevno odčitujejo in tako omogočajo delavcu, da sam nadzira prejeto dozo. Poleg teh nosijo delavci še dozimetre, ki jih odčitujejo mesečno ali trimesečno. Odčitke uporabimo kot končen rezultat za sprejeto dozo v trimesečju in letu.

Za trimesečne in letne doze obstajajo predpisane omejitve, ki temeljijo na priporočilih mednarodne komisije (ICRP). Tako velja za delavce, ki delajo z viri ionizirajočega sevanja, letna omejitev 50 mSv, vendar tako, da se ne preseže trimesečna meja 20 mSv.

Omejitev je postavljena na osnovi rizika, ki mu je izpostavljen delavec, če prejme največjo

dopustno dozo v enem letu. Rizik je tedaj primerljiv z rizikom, ki so mu izpostavljeni delavci v drugih industrijskih dejavnostih z visoko stopnjo varnosti pri delu. Radiološka zaščita mora zagotoviti vsaj to, da doze ne presegajo zakonskih omejitev.

Za obdelavo dozimetričnih podatkov imamo računalniško podatkovno bazo, ki omogoča radiološki zaščiti in delavcem hiter dostop do vseh potrebnih informacij.

Osební dozimetri so namenjeni detekciji zunanega sevanja, vendar so delavci, ki delajo v področjih, kjer je potrebno varovanje dihal z respiratorjem ali masko, še izpostavljeni nevarnosti notranje kontaminacije z radionuklidmi. Normalno se nahajajo v človeškem telesu naravni radionuklidi, ki jih lahko s posebnimi meritvami zaznamo. V elektrarni merimo notranjo kontaminacijo z najbolj verjetnimi kontaminanti, to so nekateri fizijski produkti in aktivirani korozijski produkti. S tem je zagotovljen popoln nadzor delavcev, ki delajo na najbolj izpostavljenih delovnih mestih.

Poglejmo nekaj podatkov za leto 1984. V tem letu je delo v kontroliranem območju 300 delavcev NEK in 348 zunanjih delavcev iz devetnajstih delovnih organizacij. Nihče ni presegel doze 20 mSv. Dozo nad 10 mSv je prejelo 6 delavcev, dozo nad 5 mSv je prejelo 14 delavcev.

Celotno število mesečno oz. trimesečno izdanih dozimetrov je bilo 4040. Od tega je bila nad 67% teh dozimetrov izmerjena doza, ki se ne razlikuje od doze zaradi naravnega ozadja.

Kolektivna doza, ki je vsota vseh doz, je bila v letu 1984 78 mož-cSv (= man-rem), kar je v primerjavi z drugimi tlačno-vodnimi jedrskimi elektrarnami pod povprečjem.

Prof. Marjan Zorko
Borut Breznik, dipl. ing.
Dr. Janez Kristan

Ameriške razglednice

Piše: Silvo Mavsar

Takoj za velikimi rjavimi vrati ameriške ambasade se mi je ponudil prizor, ki me je za hip zmedel, tako da sem že pomislil, kako se bo moja prva pot v obljubljeno deželo končala kar tu, kjer bi moral dobiti vstopno dovoljenje — vizum. Na marmornatem stopnišču je namreč stal široko razkorčen fant z detektorjem za kovino v roki, na njegovi desni je za okenskim steklom motril uniformiran možak z veliko kapo na glavi, na levi pa sta bila še dva možka v civilu, vsi pa so nenehno spremljali dogajanje na nekaj kvadratnih metrih prostora pred sabo.

Spomnil sem se rjave kuverte v roki, ki naj bi karseda skrajšala moje čakanje v tej hiši, zato sem računal, da bodo tudi možje pred mano razumeli mojo naglico. No, zgodilo se je ravno nasprotno, saj je naprava v stražarjevi roki neprijetno zapiskala pri pregledu kuverte. Nastalo je očitno vznemirjenje; takoj so me dokaj natančno preiskali in mi ukazali, naj se umaknem nazaj do vhodnih vrat. Razburljivi začetek mojega prvega stika z ameriškim svetom, ki je že močno dihal po katerem od njihovih filmov, je prekinil sam vicekonzul. V

priporočilnem pismu je bilo namreč nekaj značk, katere so potem z veseljem sprejeli moške z vhoda. Na njihove brezizrazne obraze je prilezel smehljaj in vljudno so mi pokazali pot v notranjost. Potem je bilo vse opravljeno v desetih minutah in moja pot v smeri Kolumba se je lahko začela.

WELCOME TO PAN AM'S WORLD! Dobrodošli v svetu Pan Ama. Veseli nas, da potujete z nami. Te besede so me zdramile, ko so se kolesa velikega jumbo jeta 747 odlepila od letališke steze v zahodnonemškem Frankfurtu. Zdaj smo zapustili stari kontinent in po jutranjem dirjanju na zagrebškem aerodromu, kjer sem kot zadnji stopil v pripravljeno letalo, sem si kar oddahnil.

Letalska družba PAN AM je največja v vrsti ameriških družb in poleg tega ima največ zvez z evropskimi mesti, tako tudi dobro sodeluje z našim JAT-om. Pričakovali bi, da bodo potniki iz Jugoslavije za pot preko oceana izbrali to znano ameriško družbo, vendar so pogoste ugrabitve njihovih letal opravile svoje. Najprej zmanjka prostih mest v JAT-u, šele nato se tudi mnogi tujci odločijo drugače. Medtem ko je bilo na poti iz Zagreba v Frankfurt slišati še mnogo naših besed, je družčina v tem letalskem orjaku govorila različne jezike, med katerimi pa so vse bolj prevladovali ameriški naglas. Tudi različna polt mojih sopotnikov je pričala, da sem na pravi poti — v deželo, kjer so svetovni narodi in rase najbolj zmešani med sabo. Kakor sem zvedel kasneje, je v Ameriki sedaj zelo moderno »iskanje korenin«. Zlasti starejši Američani vse več potujejo v kraje, od koder so prišli.

P. s. uredništva:

Silvo Mavsar je svoje tekste že večkrat objavljaj na straneh Našega glasa. Pred kratkim je bil na izpopolnjevanju v ZDA in s tega poučno-službenega potovanja nam je obljubil zapisati nekaj vtisov. Glede na to, da ni veliko Krčanov, ki so potovali v ZDA in da doslej še nihče od njih tudi ni Našemu glasu ponudil potopisnih zabeležk, smo Mavsarjev tekst seveda z veseljem sprejeli. Upamo tudi, da bo držal besedo in poslal tudi nadaljevanje!

ENERGETIKA

Novembra so slovenski odjemalci električne energije porabili 810 milijonov kWh ali 5,7 odstotka več kot novembra lani. Hidroelektrarne in termoelektrarne skupaj so proizvedle 784,8 milijona kWh ali 11,8 odstotka več kot lani, vendar je ta proizvodnja za 7,6 odstotka (64 milijonov kWh) nižja od planirane. Iz Bosne in Hercegovine smo prejeli 95 milijonov kWh, nekaj malega pa še iz drugih republik in iz Avstrije.

Ker že dva meseca ni deževalo, so morale termoelektrarne več proizvajati, vendar celotnega izpada niso nadomestile, predvsem zaradi okvar v TE Trbovlje in TE-TO Ljubljana. Nekaj dni sta bili ustavljeni tudi NE Krško in TE Šoštanj.

V rudniku lignita v Titovem Velenju bodo letos namesto načrtovanih 4,9 milijona ton nakopali okoli 5 milijonov ton premoga. Do 5. decembra je bilo nakopanih že okoli 4,6 milijona ton, in to kljub temu, da so morali septemb-

ra zaradi pritiska zemeljskih plasti in vode v Velenjski jami pustiti 19 sekcij.

V TE Šoštanj so vse remonte opravili v skladu z letnim planom, tako da so njihove naprave pripravljene na zimske napore. Tudi premoga bo dovolj za normalno obratovanje. Zadovoljni so tudi z nekaterimi drugimi rezultati, predvsem z realizacijo spomladi sprejetih varčevalnih ukrepov. Le-ti sicer ne bodo rešili pereče ekonomske situacije, bodo pa le prihranili marsikak dinar in zlasti pripomogli k drugačnemu mišljenju od tistega, da sami ne morejo nič narediti.

V TE Šoštanj so opravili vrsto meritev plinov, ki jih oddaja elektrarna ter preizkusov, ki naj bi pokazali možnosti uporabe posameznih sredstev za zmanjšanje vsebnosti žveplovega dioksida in dušikovih oksidov (SO_2 in NO_2) v plinih ter vsebnosti nevarnih snovi v pepelu kot nevarnostnem faktorju za vode. Poskus

odžvepovanja je pokazal, da je z uporabljenno tehnologijo moč znižati emisijo SO_2 za okoli 30 odstotkov. Meritve prašnih delcev pa so pokazale, da dodajanje apnenčeve moke ni imelo bistvenega vpliva na stopnjo izločanja elektrofiltrov. V obratovanju kotla to ni povzročilo nobenih motenj. Dobljeni rezultati so koristna osnova za uvedbo suhe aditivne metode v redno obratovanje.

Za uspešno izvedbo poskusov gre zahvala vsem sodelujočim institucijam (Elektroinštitutu Milana Vidmarja, Hidrometeorološkemu zavodu, Monitorju, Labs Umweltmesstechnik, Termoelektrarnam Šoštanj) in posameznikom, ki so pri izvedbi neposredno sodelovali.

Iz glasila SOZD
Elektrogospodarstvo

Foto Klub O. =, Brežice - razpis TCP

UTRINEK IZ TUJINE

Čeprav človek včasih rentičin nadprovincialnimi navadami, kraji in možnostmi, pa te vendar vežejo na majhna mesta posebni, včasih celo idilični občutki. Zdi se ti, daje tu ravno dovolj hiš, da je krpa neba, ki se boči nad strehami, prav tolikšna, kolikor je potrebuješ za obstajanje, število prijateljev ljudi, ki jih srečaš na takih ulicah se prevaga s tistimi, ki so neprijetni, hladni in besede, ki jih tu in tam ujameš, ti ne hote pobožajo srce. Tudi časopisi takih krajev so prijetni

in ljubi — še zlasti, če si daleč stran od doma, če podoživljaš svoje okolje v preblichih sorodnih hiš, neba, ljudi in besed.

V dveh letih, ki sem jih preživela v Stuttgartu in okolici kot učiteljica slovenskega dopolnilnega pouka, mi je Naš glas veliko pomenil. Ni bil le stik z domovino, marveč pozdrav od doma, iz okolja, ki ga ljubim in poznam. Včasih sem poslala za objavo tudi prispevke svojih učencev — vem, da je bila njihova beseda okorna in težka, a bila je naša, slovenska in slišati je na tujih tleh ni bilo pogosto — enkrat na teden v slovenski šoli, na proslavah in prireditvah v okviru

slovenskih in jugoslovanskih klubov ter v domačem krogu — a drug jezik in vpliv druge kulture in miselnosti sta počasi nadenjala tudi otroški svet in v njem brisala podobo moje domovine. Tudi tem otrokom je Naš glas nekaj pomenil in seveda njihovim staršem, ki so z veseljem prebrali vsako vest iz domačih logov. In tudi jaz sem ga rada vzela v roke; ko sem ga prelistala, so mi vstale pred očmi znane slike in podobe, dogajanja, ki sem jih spremljala, ljudje, ki sem jih poznala. In kako sem otrokom pripovedovala o rojstnih domačijah njihovih babic in dedkov, o počitnicah, ki so jih preživel na morju, o prijateljstvih, ki so jih stkali, o vsem, kar je njihova domovina, je tudi mene ob listanju časopisa vedno spreletel spomin na majhno, a hkrati skrivnostno zamaknjenost krškega parka, na rjavo Savo, ki kar teče, teče in teče, in na življenje, ki nezadržno v velikih in majhnih tokovih drvi naprej. Tudi to neustavljivo in močno življenje je bilo v Našem glasu. In

klic po vrnitvi, v členitvi in iskanje prostora pod soncem doma. Pa ga slišijo vsi, ki živijo v tem majhno — velikem mestu? Se zavedajo lepote dela in obstajanja pod soncem? Ali pa je v nas samo medel občutek razkošja province z njenimi velikimi željami in ozki mi cestami? Kakorkoli že — leto se nagiba h koncu. Načrtovali bomo še naprej, obračunavali za nazaj. Morda se bodo želje izpolnile. In Ivo Andrič je dejal, da je že možnost, da je neko upanje moglo obstajati, dovolj velika nagrada za naše življenje.

Nana POŽUN

FILMSKI PROGRAM ZA JANUAR 1986

1. 1., četrtek, 19.30 — Vojna akademija, ameriška komedija
4. 1., nedelja, 18.00 — Srečen Božič, gospod Lawrence, jap.-ang. vojna drama
6. 1., torek, 19.30 — Sanje o roži, domača kriminalka
7. 1., sreda, 18.00 — Veliki beli gospodar, hongkongški akcijski
8. 1., četrtek, 19.30 — Ponočni morilec, ameriška kriminalka
9. 1., petek, 19.30 — Jagode v grlu, domači
11. 1., nedelja, 18.00 — Profesija komandos, ameriški akcijski
13. 1., torek, 19.30 — Strah prve ljubezni, domača drama
14. 1., sreda, 18.00 — Dovoljenje za vikend, ameriška komedija
15. 1., četrtek, 19.30 — Seks v visoki družbi, nemški erotični
18. 1., nedelja, 18.00 — Neprestane nadloge z dvojnikom, nemška komedija
19. 1., ponedeljek, 16.00 — Tom in Jerry, ameriška risanka
- Risanke smo uvrstili v program za veselo zimске počitnice!
20. 1., torek, 18.00 — Tom in Jerry, ameriška risanka
20. 1., torek, 19.30 — Življenja so v nevarnosti, ameriški akcijski
21. 1., sreda, 18.00 — Mož z zvezde, ameriška avantur. fantastika
22. 1., četrtek, 19.30 — Mož z zvezde, ameriška avantur. fantastika
23. 1., petek, 19.30 — Mož z zvezde, ameriška avantur. fantastika
24. 1., sobota, 18.00 — V krempljih vohunov, hongkongški akcijski
25. 1., nedelja, 16.00 — Pripoveduj mi

- zgodbo, Njofra, Larifari — zajček, risanka
25. 1., nedelja, 18.00 — Pariz-Teksas, nemško-franc. drama
26. 1., poned., 16.00 — Pripoveduj mi zgodbo, Njofra, Larifari — zajček
27. 1., torek, 18.00 — BMX razbojniki, britansko-avstralski akcijski
27. 1., torek, 19.30 — Ne streljaj v naslednico, ameriška komedija
28. 1., sreda, 18.00 — BMX razbojniki
29. 1., četrtek, 18.00 — BMX razbojniki
29. 1., četrtek, 19.30 — Osamljeni obupanec, ameriško-italijan. akcijski
30. 1., petek, 18.00 — E. T., Vesoljček, ameriški fantastični
31. 1., sobota, 18.00 — E. T., Vesoljček, am. fantastični

DELA VSKI KULTURNI DOM
Edvarda Kardelja
KRŠKO

FILMSKI PROGRAM ZA FEBRUAR 1986

1. 2., nedelja, 18.00 — Par-nepar, ital.-ameriški, akcijski
2. 2., poned., 16.00 — Mah na asfaltu, domači otroški
2. 2., poned., 19.30 — Strasti, ameriški erotični — spektakel
3. 2., torek, 16.00, Mah na asfaltu
3. 2., torek, 19.30 — Strasti
4. 2., sreda, 18.00 — Poletje v školjki, domači mladinski
5. 2., četrtek, 18.00 — Poletje v školjki
5. 2., četrtek, 19.30 — Nož za prostitutke, angleški kriminalni
6. 2., petek, 16.00 — Skrivnost starega podstrešja, doma. znanst.-fantastični
6. 2., petek, 19.30 — Strasti
7. 2., sobota, 18.00 — Break-dance II.,

V krški občini bodo še povečevali kmetijsko proizvodnjo

KRŠKO, 3. decembra — V okviru načrtovane 3,5-odstotne rasti družbenega proizvoda občine Krško ima dovolj prijemljive načrte tudi kmetijstvo. Predvsem bodo bolj izrabljali proizvodne zmogljivosti in odpravljali organizacijske slabosti, da bi lahko povečali kmetijsko proizvodnjo. V ta okvir sodi prihodnje leto tudi prvo namakanje kmetijskih zemljišč na delu Krškega polja. Znano je, da je zaradi take plasti humusa na Krškem polju v sušnih obdobjih kmetijska proizvodnja močno prizadeta, zato naj bi v naslednjih letih začeli namakati okoli 42000 hektarov Krško-Brežiškega polja, v občini Krško pa bodo prve površine začeli namakati že naslednje leto, in sicer na območju Kostanjevice, Stare vasi, Žadovinka in Krškega polja. Nekaj izkušenj, zlasti kar zadeva uporabnost strojne opreme, so si pri Agrokombinatu Krško medtem že pridobili, saj z gnojnicami s termopraščev Pristava namakajo sosednja zemljišča. (P.)

Delo, 4. 2. 1986

- ameriški glasbeni
8. 2., nedelja, 18.00 — Break-dance II
9. 2., poned., 16.00 — Robin Hood, ameriški risani
10. 2., torek, 16.00 — Robin Hood
10. 2., torek, 19.30 — Andrea, am.-nem. »ljub. drama«
11. 2., sreda, 18.00 — Zvezdni borec, am. znan.-fantast.
12. 2., četrtek, 19.30 — Groza v ulici brestov, amer. fantast.
14. 2., sobota, 18.00 — Bledolični jezdec, ameriški western
15. 2., nedelja, 18.00 — Kristina, ameriški triler
16. 2., poned., 18.00 — Neustrašni Popaj, amer. risanka
17. 2., torek, Neustrašni Popaj
17. 2., torek, 18.30 — Dekle z regatom, nemška ljub. drama
18. 2., sreda, 18.00 — St. elmo's fire, ameriška drama
19. 2., četrtek, 19.30 — Topli obrok, ameriška komedija
21. 2., četrtek, 18.00 — Pobesneli Max III, avstral. akcijski
22. 2., nedelja, 18.00 — Pobesneli Max III
24. 2., torek, 19.30 — Satanska sablja, amer. krimin.
25. 2., sreda, 18.00 — Skrivnost čarobnega grma, ameriška risanka
26. 2., četrtek, 19.30 — 1001 erotska noč, amer. erotični
28. 2., sobota, 18.00 — Lov na zeleni diamant, amer. avant. film

DELA VSKI KULTURNI DOM
Edvarda Kardelja
KRŠKO

SEZNAM POVZETKOV DELEGATSKIH GRADIV, OBJAVLJENIH V NAŠEM GLASU VII, 1986

NAŠ GLAS VII, 1/86

1. Predlog programa dela zborov občinske skupščine za leto 1986. Obrazložitev, str. 3.
2. Predlog odloka o pogojih, načinu in postopku oddajanja stavbnih zemljišč. Predlogi štirih odlokov, str. 3.
3. Predlog odloka o nadomestilih za uporabo stavbnih zemljišč. Predlogi štirih odlokov, str. 3.
4. Predlog odloka o razglasitvi spomenikov delavskega gibanja, narodnoosvobodilne vojne in socialistične graditve za zgodovinske spomenike. Predlogi štirih odlokov, str. 3.
5. Predlog odloka o razporeditvi in določitvi števila delegatskih mest v zborih SO Krško. Predlogi štirih odlokov, str. 3.
6. Svet občine. Volitve članov sveta občine, str. 3.
7. Vladimir Štoviček. Priznanje za dolgoletno ustvarjano delo, str. 3.
8. Medobčinski inšpektorat. Razrešitev in imenovanje načelnika medobčinskega inšpektorata, str. 4.
9. Kandidati za nosilce funkcij v občini Krško. Usklajena lista evidentiranih možnih kandidatov za nosilce funkcij v občini Krško za obdobje 1986/88, str. 4.

NAŠ GLAS VII, 2/86

1. Poročilo o delu Temelnjega sodišča v Novem mestu v letu 1985. Število nerešenih zadev močno zmanjšano, str. 3.
2. Poročilo o delu organa za postopek o prekrških v občini Krško za leto 1985. Težave s sodnikom za prekrške, str. 3.
3. Poročilo o delu Temelnjega javnega tožilstva Novo mesto v letu 1985. Lani število kaznivih dejanj manjše kot leto poprej, str. 4.
4. Osnutek odloka o proračunu občine Krško za leto 1986. Proračun '86, str. 4.
5. Poročilo o delu medobčinskega inšpektorata občin Brežice, Krško in Sevnica v letu 1985. Delo medobčinskega inšpektorata, str. 6.
6. Predlog odloka o splošni prepovedi gradnje ob izmeritvenih znamenjih na določenih točkah geodetskih mrež. Prepoved gradnje na pomembnih geodetskih točkah, str. 6.
7. Predlog odloka o dopolnitvi odloka o imenovanju novih ulic v naseljih Brestanica, Krško, Leskovec in Senovo. Nova ulica na Senovem, str. 6.

NAŠ GLAS VII, 3/86: kongresne izdaje ZSMS.

NAŠ GLAS VII, 4/86

1. Poročilo o izvajanju davčne politike v letu 1985. Izvajanje davčne politike v letu 1985, str. 8 in 9 (srednji stolpec).

2. Predlog odloka o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov občine Krško. Zaključni račun davkov in prispevkov, str. 8.
3. Informacija o prenehanju začasnega ukrepa družbenega varstva v DO KOSTAK z obravnavo poročila o uspešnosti izvajanja programa ukrepov za sanacijo stanja v DO. V KOSTAKU-u že veliko bolje, str. 8.
4. Predlog odloka o ureditvenem načrtu za ožja ureditvena območja III, IV in V starega jedra mesta Krško. Urejanje starega mestnega jedra, str. 9.

NAŠ GLAS VII, 5/86: informacija o gadjni hidroelektrarni v Posavju

NAŠ GLAS VII, 6/86

1. Poročilo o varnostnih razmerah in delu Postaje milice na območju občine Krško v letu 1985. Splošna varnost v občini zadovoljiva, str. 6.
2. Poročilo o delu Javnega pravobranilstva v Celju. Varstvo družbene lastnine, str. 8.
3. Predlog odloka o zaključnem računu o izvršitvi proračuna občine Krško za leto 1985. Zaključni račun občinskega proračuna, str. 7.
4. Predlog družbenega dogovora o skupnih akcijah pri preprečevanju onesnaženja in izboljšanje kakovosti voda v porečju reke Save. Za čisto Savo, str. 15.
5. Predlogi za imenovanja delegatov družbene skupnosti v OZD družbenih dejavnosti in družbenega pravobranilca samoupravljanja, str. 14.

NAŠ GLAS VII, 7/86: brez delegatskega gradiva

NAŠ GLAS VII, 8/86

1. Poročilo o izvajanju resolucije o družbenoekonomskem razvoju občine Krško v letu 1986. Temelnjih določil resolucije za leto 1986 ne izvajamo, str. 14.
2. Predlog družbenega dogovora o priznavalninah udeležencev NOV. Spremembe družbenega dogovora o priznavalninah borcev NOV, str. 5.
3. Osnutek odloka o priznavalninah udeležencev NOV. Spremembe družbenega dogovora o priznavalninah borcev NOV, str. 5.
4. Imenovanje sodnice za prekrške, str. 4.
5. Imenovanje predstavnikov družbene skupnosti v DO KOSTAK in namestnika predsednika komiteja za družbene dejavnosti, str. 4.

6. Osnutek odloka o sofinanciranju izgradnje sistema za prečiščevanje odpadnih voda. Za enoten sistem kanalizacije, str. 6.
7. Predloga sklepov o izdaji soglasij k statutoma DO KOSTAK in TOZD Komunalne storitve. Soglasje k statutoma, str. 6.
8. Predlog sklepa o razdelitvi sredstev proračuna občine Krško za financiranje delegatskega in družbenopolitičnega sistema v krajevnih skupnostih v letu 1986. Krajevne skupnosti — Financiranje delegatskega in družbenopolitičnega sistema, str. 5.

NAŠ GLAS VII, 9/86

1. Sklep o uvedbi družbenega varstva v DO Kovinarska, TOZD Industrijska oprema, TOZD Prodajni inženiring, TOZD Tehnoservis in DSSS. Več prispevkov, str. 1—4.

NAŠ GLAS VII, 10/86

1. Predlog sprememb in dopolnitev dolgoročnega družbenega plana občine Krško za obdobje 1986—1990/2000. Spremembe in dopolnitve dolgoročnega družbenega plana občine Krško, str. 5.
2. Poročilo o tekočih gospodarskih gibanjih ter poslovanju OZD s področja gospodarstva in negospodarstva občine Krško v prvem polletju 1986. V prvi polovici leta le malo vzpodbudnih rezultatov, str. 8.
3. Predlog odloka o ugotovitvi, katere sestavine zazidalnih načrtov in urbanističnih redov so v nasprotju z družbenim planom občine Krško za obdobje 1986—1990. Neskladja med srednjeročnim planom in prostorskimi izvedbenimi akti, str. 5.
4. Predlog odloka o spremembi odloka o proračunu občine Krško za leto 1986. Sprememba občinskega proračuna za leto 1986, str. 4.
5. Predlog odloka o določitvi odstotka od povprečne gradbene cene kvadratnega metra stanovanjske hiše, ki služi za določitev koristi za razlašeno stavbno zemljišče, in o določitvi vrednosti elementov za izračun valorizacije vrednosti stanovanjske hiše oziroma stanovanja v občini Krško. Odstotki za določitev koristi za razlašena stavbna zemljišča odslej različni po tipih naselij, str. 11.
6. Predlog odloka o plačevanju prispevkov za minimalno vodnogospodarsko dejavnost. V občini Krško še veliko dolžnikov, str. 10.
7. Odločba za razglasitev gozdov za gozdove s posebnim namenom. Gozdovi s posebnim namenom, str. 6.
8. Novi člani SPV, str. 6.
9. Imenovanje člana odbora podpisnikov družbenega dogovora o izgradnji in financiranju nove stavbe Muzeja ljudske revolucije Slovenije v Ljubljani, str. 11.
10. Izvolitev namestnika sodnika za prekrške, str. 11.

NAŠ GLAS VII, 11/86

1. Osnutek resolucije o družbenoekonomskem razvoju občine Krško v letu 1987, str. 4.
2. Predlog sklepa o razpisu referenduma za uvedbo samopriskupka v občini Krško. Sestavni del članka Zakonske možnosti za financiranje objektov v družbenih dejavnostih in ocena vrednosti investicije (zdravstvenega doma), str. 29—31.
3. Predlog aneksa k dogovoru o usklajevanju davčne politike za obdobje 1986—1990. Znižanje davka od dohodka iz

avtorskih pravic, str. 10.

4. Predlog odloka o turistični taksi. Turistična taksa v letu 1987, str. 10.
5. Predlog odloka o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve. Zagotavljanje sredstev za blagovne rezerve in proizvodnjo hrane, str. 10.
6. Predlog odloka o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v letu 1987 v občini Krško. Zagotavljanje sredstev za blagovne rezerve in proizvodnjo hrane, str. 10.
7. Osnutek odloka o določitvi matičnih območij in načinu vodenja rojstnih matičnih knjig in matičnih knjig umrlih v občini Krško. Matična območja in vodenje matičnih knjig v njih, str. 8.
8. Osnutek odloka o pomožnih objektih za potrebe občanov in njihovih družin. Pomožni objekti za potrebe občanov, str. 10.
9. Osnutek odloka o dopolnitvi odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča. Dodatne obremenitve pri nadomestilih za uporabo stavbnih zemljišč, str. 10.
10. Program in finančni načrt sklada stavbnih zemljišč za leto 1986, str. 6.
11. Volitve in imenovanja. Sklepanje o izvolitvah, imenovanju in soglasju k imenovanju (sodnikov Temeljnega sodišča v Novem mestu, namestnikov javnega tožilca Temeljnega javnega tožilstva v Novem mestu, vodij enot sodišč in sodnikov porotnikov), str. 7.
12. Predlog sklepa o imenovanju komisije za vloge in pritožbe. Komisija za vloge in pritožbe, str. 7.

NAŠ GLAS VII, 12/86

1. Predlog odloka o začasnem financiranju splošnih družbenih potreb občine Krško v I. trimesečju 1987. Začasno financiranje splošnih družbenih potreb, str. 5.
 2. Predlog odloka o prenehanju lastninske pravice na območju ZN gramoznice Stari grad. Gramoznica Stari grad, str. 7.
 3. Predlog odloka o začasnem financiranju samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti za obdobje 1986—1990. Financiranje samoupravnih interesnih skupnosti na področjih družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje do 1990, str. 5.
 4. Predlog odloka o virih, osnovah in stopnjah prispevkov za financiranje programov SIS na področju materialne proizvodnje... za obdobje 1986—1990. Financiranje SIS na področju družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje do 1990, str. 5.
 5. Predlog odloka o zazidalnem načrtu Spodnji Grič II. Sprejemanje zazidalnega načrta Spodnji Grič II, str. 4.
 6. Predlog odloka o določitvi matičnih območij in načinu vodenja rojstnih matičnih knjig in matičnih knjig umrlih v občini Krško. Matična območja in matične knjige, str. 5.
 7. Predlog odloka o spremembi odloka o davku na promet nepremičnin v občini Krško. Uskladitev davčnih lestvic za promet z nepremičninami, str. 7.
 8. Predlog odloka o dopolnitvi odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč v občini Krško. Večje obremenitve zaradi motenj pri uporabi stavbnih zemljišč, str. 5.
- Osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov. Spreminjanje odloka o davkih občanov, str. 6.
- Osnutek dopolnitve srednjeročnega družbenega plana občine Krško za obdobje 1986—1990. V srednjeročnem planu predvideti prostor za bencinsko črpalko v Leskovcu, str. 4.

PD BOHOR — TO JE 1300 PLANINCEV!

Ob zaključku leta smo se odločili, da se tudi mi, planinci, malo predstavimo širši javnosti, za tiste, ki še niso slišali o nas in za vse ostale, da malo povemo o naši aktivnosti, uspehih in težavah.

Za uvod nekaj besed, s kakšnim namenom deluje planinsko društvo (PD) in kako je organizirano.

Planinska društva ustanavljamo z namenom, da omogočamo organizirano, varno

vrstah imamo preko 30 mentorjev, mladinskih in planinskih vodnikov.

V letošnjem letu smo organizirali vrsto izletov, nekaj že tradicionalnih, kot so novoletno planinsko srečanje na Bohorju, Jezikova nedelja na Bohorju — družabno srečanje, Kostanjeva nedelja na Bohorju, Velebit; tradicionalni postajajo tudi izleti z Aktivom kmečkih žena (lani na Triglav, letos na triglavska sedmera jezera), razna predavanja,

bilo prvič. Na vrhu je za vse te sledil po stari planinski navadi krst. Pri tem je potrebno vedeti, da je samo z dobrimi kadri in dobro organizacijo možno varno »pripeljati« toliko otrok na Triglav in nazaj. V prostih dneh pa smo v taboru počivali, brali knjige, hodili na sprehode (okoli jezera), nabirali suha drva za taborni ogenj, plaval v jezeru in se športno rekreirali. Med športnimi tekmovanji je običajno najbolj napeto v malém nogometu, ko igrajo udeleženci tabora proti vodnikom. Tu ponavadi vodniki potegnemo »takrajšo« saj pokasiramo marsikatero odvečno brco. Krivično bi bilo, če se na tem mestu ne bi zahvalili vsem

in aktivno delovanje v naravi, predvsem v gorah, občanom, zlasti pa mladini. Pri tem še posebno spoznavajo naravne lepote in kulturne znamenitosti naše domovine. V gorah izvajajo telesno-vzgojno dejavnost in se uvajajo v vse širšo planinsko in alpinistično dejavnost. V naravi se privajajo na skromnost, samostojnost, tovarništvo, skratka krepijo svoj značaj in se vzgajajo v aktivno in napredno celovito osebnost, kakršno potrebuje naša družba.

Planinska organizacija zbujajo pri svojih članih ljubezen do domovine in jih vzgaja v duhu varovanja revolucionarnih pridobitev, samoupravne družbene ureditve ter bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije.

PD ima odseke in komisije, prek katerih izvajajo svoje naloge. Tako ima upravni odbor, ki je izvršilni organ občnega zbora PD, ki izvršuje naloge in sklepe, sprejete na občnem zboru. Nadzorni odbor ima nalogo, da spremlja in nadzira delo upravnega odbora in odsekov. Gospodarski odbor, ki se v našem primeru v glavnem ukvarja s planinsko kočjo na Bohorju, katero ima naše društvo v upravljanju, predvsem s finančno problematiko vzdrževanja in upravljanja kočje. Markacijski odsek, ki ima nalogo vzdrževanja in obnavljanja poti, ki so na njegovem področju. Naš skrbi za del Zasuške planinske transverzale in za našo transverzalo Po poteh borb in zmag. Komisija za ture pripravlja program izletov oziroma naših aktivnosti in zadolži posamezne vodnike za izvedbo teh izletov. Mladinski odsek z nalogo, da povezuje vse mlade v PD in poizkuša realizirati njihove interese.

PD Bohor Senovo deluje v krajevnih skupnostih, delovnih organizacijah, v srednji šoli, v osmih osnovnih šolah in treh vrtcih. Skupno nas je preko 1300 planincev. V svojih

planinsko šolo po osnovnih šolah, še posebno skrb pa smo namenili organizaciji vsakoletnega izleta v počastitev 25. maja Po poteh borb in zmag XIV. divizije, katerega se je udeležilo preko 100 mladih iz osnovnih šol in pa organizaciji tradicionalnega planinskega mladinskega tabora. Letos je bil to že 14. tabor, katerega je organiziralo naše PD.

V letošnjem letu je bil tabor ob Bohinjskem jezeru in je trajal od 23. 7. — 2. 8. 86. Udeležilo se ga je 49 otrok in 13 članov tabornega vodstva. Doslej smo taborili že v Logarski dolini, Kamniški Bistrici, Tamarju, Logu pod Mangartom, Krnici, Zadnjici, Trenti, Završnici, Vratih, seveda pa smo bili v nekaterih dolinah dvakrat.

In kako izgleda takšen planinski tabor?! V glavnem imamo vse s seboj od »spalnice« — šotorov, kuhinje, shrambe, jedilnice, WC-ja, do svoje knjižnice, kantine z brezalkoholnimi pijačami in »zdravniške ambulante« s tapravim zdravnikom ter celo »Grand hotel« — to je velik vojaški šotor. Spimo v šotorih na spužvastih blazinah in v spalnih vrečah, jedilnico imamo pod milim nebom ali po potrebi v Grand hotelu, hrano pa kuharica pripravlja v mobilni vojaški kuhinji (kotlu) in na štedilniku. Ker je to planinski tabor, imamo vsak drugi dan planinske ture. Tako smo letos šli za ogrevanje na Studor, kasneje na Vogel—Planina Suha—Bukovska dolina, sledila je Komarča—Črno jezero—Dom na Komni in za krono vsega dvodnevna tura Voje—Vodnikova kočja—Dom Planika—Triglav—Dom Planika—Vodnikova kočja—Kočja na Uskovnici—Stara Fužina. Otroci so bili najbolj navdušeni nad Triglavom, saj jih je od 50, kolikor nas je bilo, na vrhu, skoraj tričetrt

PLANINSKO DRUŠTVO BOHOR SENOVO

VABI

vse ljubitelje zimske narave

NA TRADICIONALNO NOVOLETNO PLANINSKO SREČANJE

4. JANUARJA 1987 v koči na Bohorju

Naj bo to vaš prvi izlet v prihodnjem letu!

PRVO NEDELJO V NOVM LETU NA
NAJVIŠJI TOČKI KRŠKE OBČINE
PLANINSKI POZDRAV!

tistim delovnim organizacijam, ki omogočajo, da organiziramo naše mladinske planinske tabore. Najlepša hvala vsem vam v upanju, da nam tudi v prihodnje ne boste odrekli vaše pomoči.

Najbolj aktivna planinska dejavnost je po osnovnih šolah, kjer je tudi največ planincev, saj imamo planinske skupine v O Š na Senovem, v Brestanici, Koprivnici, Krškem, Leskovcu, Kostanjevici, Podbočju in na Raki. Vendar si želimo še boljšega sodelovanja. Z delom pa je potrebno nadaljevati že z najmlajšimi, se pravi v VVZ. Ponovno so začele delovati skupine cicibanov — planincev v VVZ na Senovem, Brestanici in zadnje tri mesece še v Krškem, kjer so imeli že tri pripravljene sestanke za izlete in prav toliko izletov in zadnjega na Zdole se je udeležilo preko 40 cicibanov s starši. Namenoma smo v gornjem stavku napisali »ponovno«, ker je bilo naše društvo, ki je sicer že staro preko trideset let, prvo PD v Sloveniji, ki je svojo aktivnost preneslo tudi v vrtece.

Nismo pa zadovoljni z delom z mladino, saj opažamo, da imamo zelo malo mladincev, ki bi po osnovni šoli še aktivno delovali v PD. Bolj se bomo morali angažirati pri mladini, ki zapusti O. Š., pa naj bo to v srednji šoli ali v KS. Zavedamo se, da bi morali marsikaj storiti, da bi popestrili našo dejavnost. Na žalost pa se zataknemo pri finančnih. Na žalost nismo finančno sposobni organizirati avtobusnih izletov nekam v visokogorje, kar bi bilo za mladino nedvomno zanimivo. Prevozni stroški so postali izredno dragi, kakor tudi samo bivanje v planinskih postojankah. Društvo pa ima tudi zelo omejene materialne možnosti.

V okviru PD tudi skrbimo za šolanje in izpopolnjevanje svojih kadrov. Pošiljamo jih na tečaje za mladinske vodnike za letne in zimske razmere, na ledeniška izpopolnjevanja, na mentorske tečaje in na inštruktorske tečaje. Seveda pa tudi vodniki sami skrbimo za svoje dodatno izpopolnjevanje na tem področju. Tako se vsako leto odpravimo na kakšen vrh v tujini, kjer si lahko nabiramo tovrstnih izkušenj. Lansko leto smo bili na Gross Glocknerju, letos pa smo smučali z Gross Venedigerja in bili na Mont Blancu. Te izlete si vodniki organiziramo sami in z lastnimi sredstvi, saj društvu primanjkuje sredstev za osnovne stvari.

To je bilo nekaj besed o našem delu, naših željah in naših problemih. Če vas naše delo zanima, oziroma ste našli sebe v teh naših akcijah, potem vam naj bo pričujoči članek povabilo, da se nam pridružite. Takoj po novem letu, 4. januarja, vas vabimo na tradicionalno srečanje v planinsko kočjo na Bohorju. Med drugim organiziramo tudi predavanja z diapozitivi o našem društvu, naših planinah in še kaj, kar spada zraven ali pa predavanja kakšnega alpinista. Mogoče vse ne bo čisto profesionalno, a kaj hočemo, planinci smo preprosti ljudje. Pridružite se nam!

Ko se bo malce otopilo, bomo imeli tudi odprto planinsko sobo nad pošto na Senovem (sedaj imamo probleme s kurjavo), kjer boste lahko dobili vse informacije o društvu, kakor tudi pri naših članih, kiso vaši sosede, sodelavci, prijatelji.

Srečno pot.

Mladinski odsek PD Bohor

ZAPRISEGA POROTNIKOV

Sodniki porotniki, ki so jih izvolili na zadnji seji zborov SO Krško, so 18. decembra slovesno zaprisegli pred predsednikom Temeljnega sodišča Novo mesto — enote Krško, Marjanom ŽIBRETOM in predsednikom SO Krško, Zoranom ŠOLNOM. Pred podpisom slovesne izjave je sodnike porotnike Marjan Žibret seznanil z njihovimi dolžnostmi in pravicami

NAŠ GLAS — SKUPNE DELEGATSKE INFORMACIJE — Izdaja: INDOK center Krško — Naklada: 1300 izvodov — Odgovorni urednik: Ivan Kastelic — Uredništvo: CKŽ 12, 68270 Krško, tel. 71-768 — Tisk: Papirkonfekcija Krško — Glasilo je oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov na podlagi mnenja Republiškega komiteja za informiranje št. 421-1/72 z dne 5. marca 1980 — Za točnost podatkov in informacij, ki so objavljeni kot uradna obvestila ali pojasnila, odgovarjajo posamezne službe, organi oziroma strokovni delavci, ki so pod temi teksti podpisani!

LITERARNA KOLONIJA

Zveza kulturnih organizacij Slovenije vsako leto organizira literarno kolonijo, toda letos je bila prvič pri nas v Krškem. Ob soorganizaciji z Literarnim klubom Beno Zupančič je potekala od petka, 19., do nedelje, 21. decembra v Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja.

Udeleženci so se zbrali vavliob5. uri, nato so sedli za okroglo mizo, katere temo, **NOVI ROMAN — OD OBLIKE DO POMENOV**, je vodila Metka Zupančič. Ob 18. uri je bil na programu literarni večer. V prvem delu so člani Literarnega kluba predstavili tekste sodelujočih avtorjev na koloniji, v drugem delu pa je klub predstavil svojo literarno, glasbeno, recitacijsko, plesno dejavnost.

Franc Rajner

BIL BI SREČEN

Bil bi srečen,
če bi bil jaz ta,
katerega božaš s svojimi dlanmi
in s svojim žametnim telesom,
če bil bi ta,
ki vate prodira
s svojo moškostjo
in z nežnim šepetom,
če bil bi ta,
nikoli najina postelja ne bi bila mrzla
in tvoje oči bi bile del sonca.

ZARISOVANJE KROGA

On sega do neba
in stoji čvrsto na zemlji.
Z levico vzame sonce v dlan,
ga prenese čez celo levo stran
v nadglavišče,
vrže ga iz leve roke v desno
spušča ga počasi v zaton
in končno, nežno
ga položi v rdečino morja,
kjer sonce žejno vsrka vase
zlato sen,
da zjutraj vstane iz rese
še nikoli tako lepo
tvojim očem...

HREPENENJE PO KONTAKTU

Ponujam svoje dlani mrzlemu vsemirju,
naj se jih nekdo dotakne.
Svoje srce dajem prvi jutranji zvezdi,
svoje utrujene oči
zakopljem v zadnjem žarku dneva...

V soboto je pričel okroglo mizo Andrej Blatnik s temo **MOTIVNOTEMATSKI OBSEG MLAJŠE SLOVENSKE LITERATURE**.

Med odmorom so si udeleženci ogledali Informativni center NEK, ki ima trenutno svoje prostore v galeriji Delavskega doma.

Popoldansko okroglo mizo je vodil Igor Bratož. Njegova tema je bila **KOBRNIM PROBLEMOM PROZNEGA PISANJA**.

Sobotni večer je zaključila dramska igralka, nagrajenka z Boršnikovega srečanja Maribor '86, Jerca Mrzel.

Četrta okrogla miza je bila na programu v nedeljo. Vodil jo je Peter Božič na temo **VPRAŠANJE VREDNOSTNIH TEMELJEV LITERATURE**.

Dragan Potočnik

LEDENA SKORJA

Vrani kljuvajo jesenska jutra.
V molku umrlih grap,
v žalnih trakovih pijane tesnobe.

V umirajočih podzemnih strugah
si nadenem vranji kožuh,
da razbijem jok starih mornarjev,
da razbijem okove sladkih koral.

Pijem materino mleko
in se ljubim na ovenelih kosteh.

Ko jezdim v vranjem kožuhu,
domijo hrapave sulice.
Žari osuto žito.
Otožno lijejo modri smehljaji
vaških deklet.

Ledena skorja postaja mehka,
mehka.
Zdaj sem jaz zveneč mrz.

Mateja Komel

ZAROČNA

nimam je.
nobene pesmi,
ki bi bogaboječe strmela
v skrušeno parado norcev,
medtem ko bartok žalostno
pozablja odmeve neskončnega.
nimam je.
nobene igre muz,
ki bi za vsako ceno kupovala
svate na trgu nočnih rojevanj.
nimam je.
nobene bežne sleparije zate.

Aldo Žerjal

DUŠA

Pride in takrat razpuščenost otrpne.
V tišanja zloguje; zлага,
kot ljubošumna psica kosti...
in nič se ji ne more vzeti,
hoče le imeti; naloženo,
založeno, zadelano,
kot je zadelana luknja na dnu,
ki je nihče ne vidi.

Borut Rutar

RANA

(ali kaj misli srce o življenju)

V srcu, kot usta razprta
široka rana, z zobmi,
grize svoje meso in pije lastno kri.
Tako bivanje boli.

Bobnam po opni
glasu in večne tišine
in zavoham oster, odbijajoči vonj
smrti.

David Terčon

PRVA PROŠNJA

Le ostani na drugi strani,
a primi me za roko,
prosim te!
Svet bo samo najin...
Spim ob tebi...
Na konju bom prihajal,
na iskrem vrancu,
s cvetovi okrašen...
Le skrij lase in prste rok in stegna,
le skrij ustnice in oči...
a primi me za roko...
prosim te...
živim s tabo...
Le prepovej mi med in vino,
le zapri me v stolp
brez svetlobe in zvokov...
a primi me,
rotim te,
primi me za roko!

OBČINSKA ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE
K R Š K O

IN

Koordinacijski odbor za organizacijo novoletnih prireditev

sta pripravila za cicibane, pionirje, mladino in starše praznovanje

NOVOLETNA JELKA 1987

DEDEK MRAZ BO S SVOJIM SPREMLJIVOSTM OBISKAL OTROKE OBČINE KRŠKO

1. Solski okoliš Osnovne šole Jurij Dalmatin Krško in Vzgojnovarstveni zavod Krško po enotah za cicibane.

Četrtek, 25.12.1986 ob 8.00 uri - VVZ Krško
Petek, 26.12.1986 ob 8.00 uri - VVZ Krško
Ponedeljek, 29.12.1986 ob 8.00 uri - VVZ Krško
ob 15.40 uri v DKD Edvard Kardelj za predšolske otroke z območja DPM Krško - desni breg in DPM Dolnja vas; ob 18.00 uri v KP Bena Zupanciča Zdale za predšolske otroke z območja DPM Zdale.
Torek, 30.12.1986 ob 9.00 uri za učence OS Jurij Dalmatin Krško in OS dr. Mihajla Rostoharja Krško; ob 16.00 uri v DKD Edvard Kardelj Krško za predšolske otroke z območja DPM Krško - levi breg.

Po podelitvi novoletnih daril predšolskim otrokom bodo v krškem prikazali še risanke »Novoletna družila DKD Edvard Kardelj Krško«.

2. Južni del občine Krško

Torek, 30.12.1986 ob 7.30 uri za cicibane in pionirje Osnovne šole Raka in krajevne skupnosti Raka v telovadnici OS Raka; ob 8.30 uri za pionirje OS IMK Leskovec in cicibane KS Senovo, Leskovec, Velika Trn in del Griča v športni dvorani OS Leskovec; ob 9.30 uri za gojence delavnice pod posebnimi pogoji v Leskovcu; ob 10.00 uri na Dmrovcem v gasilskem domu za cicibane KS Krško-polje; ob 11.30 uri v OS Veliki Podlog za pionirje OS Veliki Podlog in cicibane KS Veliki Podlog in Velika vas; ob 12.00 uri v OS Gorjanskega bataljona v Podbočju za pionirje in cicibane KS Podbočje; ob 13.30 uri za učence Osnovne šole Jožeta Gorjupa iz KS Kostanjevica na Krki v Domu kulture v Kostanjevici; ob 14.30 uri za cicibane krajevene skupnosti Kostanjevica v DOMU KULTURE v Kostanjevici.

3. Severni del občine Krško

Ponedeljek, 29.12.1986 ob 14.00 uri za cicibane okoliša OS Koprivnica v OS Koprivnica; ob 15.00 uri za cicibane okoliša OS Senovo v DOMU XIV. divizije Senovo.

Torek, 30.12.1986 ob 8.00 uri za učence OS Koprivnica v OS Koprivnica; ob 9.00 uri za učence OS XIV. divizije Senovo v DOMU XIV. divizije Senovo.

Ponedeljek, 29.12.1986 ob 15.00 uri za cicibane KS Brestanica v OS Adam Bohorič Brestanica.

Torek, 30.12.1986 ob 10.00 uri za učence OS Adam Bohorič Brestanica v prostorih osnovne šole.

MITJA
SIMPONA

KO BOM VELIKA

Ko bom velika
in jaz bom imela dojenčka,
mami, jaz nočem,
da bi ti bila stara mama,
kajti, kdo, kdo, mami,
potem bo moja mama?

JANA ROSTOHAR

ZA ROJSTNI DAN

Mamica, mamica,
za rojstni dan, mamica,
kupi mi —
žoge tri:
takó, takó in takó velikó,
in punčki dve
(eno za sestrico, veš),
pa bombone, balone
in veliko torto.
In potem mi še kupi
Petrčka, Nino in Drejčka,
in bratec in sestrico
in malega dojenčka.

JANA ROSTOHAR

mercator / preskrba krško

Irgovsko podjetje na debelo in drobno, 68270 Krško, C. krških žrtev 47, p. g.
telefon: direktor 71-052, centrala 71-185, 71-062, žiro račun pri SDK Krško št.
51600-601-10313, žel. post. Krško — Slovenija, telegram: Preskrba — Krško

Prodajalna Kurivo — gradbeni material M-Preskrbe Krško obvešča vse občane, da lahko pri njih nabavijo ruske brikete po ceni 41.628 din za tono.

VESELE RIME NA I: NESPORAZUM

Pesmi za Jakita

Jakobus Galus
za glasbo živi,
reže in žaga,
da vse se praši.
Žiga — žig — žaga.
se pesem glasi.
»Jaka, prenehaj!«,
ga mami svari.

Jaka razbija
in zvoke lovi.
S kladivom tolče,
da glasno doni.
Tika — tok — toka,
poslušajte vsi,
taka še pankovska
muzika ni.

Da navsezadnje
še očka vzkipi,
vzgojno na ritko
mu dlan položi..

Asta Malavašič

1987!
SREČNO NOVO LETO